ประวัติพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ของมหายาน
คำแปลบทสรรเสริญพระพุทธคุณในธรรมสังคีตมหายาน
ความเป็นมาของบทคาถาเดินเวียนธูปของมหายาน

พระวิศวภัทร เซี่ยเกี๊ยก (วิศวภัทร มณีปัทมเกตุ) ...แปล/เขียน

หลวงปู่โท้ ฉนฺทสุทฺโท

วัดราษฎร์สามัคคีธรรม (ดอนเปร็ง)

หมู่ ๑ ต.หนองยาว อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์

พระครูนิพันธ์วรกิจ

วัดราษฎร์สามัคคีธรรม (ดอนเปร็ง)

หมู่ ๑ ตำบลหนองยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

แถลงความเป็นมา

หนังสือนี้มีกำเนิดจากความคิดที่จะอนุโมทนาต่อศรัทธา และคุณงามความดีอันเป็นบุญจริยาของพุทธศาสนิกชนทั้งหลายซึ่งได้ร่วมอุปถัมภ์และสนับสนุนกิจกรรมของทางวัดราษฎร์สามัคคีธรรม หรือ "วัดดอนเปรง" มาด้วยดีโดยตลอด ทางพระครูนิพันธ์วรกิจ (หลวงพ่อแจ๋ว) และคณะผู้จัดทำจึงได้เกิดความรู้สึกว่า การที่ท่านผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลาย ได้มาสนับสนุนกิจกรรมของทางวัดราษฎร์สามัคคีธรรมนั้นก็นับเป็นความเกื้อกูลอย่างยิ่งแล้ว สำหรับปัจจัยที่บริจาคถวายนั้น ตั้งใจว่าจะส่งผลานิสงฆ์กลับคืนให้แก่ผู้บริจาคด้วยวิธีอย่างใด อย่างหนึ่งที่จะเกิดดอกออกผลเป็นกุศลเพิ่มพูนคุณความดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

อาศัยความตั้งใจนี้ ประกอบกับความคิดที่ว่า น่าจะมีหนังสือประวัติการกินเจ ประวัติพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์มหายาน ความเป็นมาของบทคาถาเดินเวียนธูปของมหายาน เป็นต้น สำหรับมอบให้เป็นประโยชน์ด้านความรู้แก่ท่านผู้อยากรู้ และยังรู้ไม่แท้จริง พร้อมทั้งยังจะได้เผยแพร่ให้เป็นประโยชน์กว้างขวางต่อไปด้วย โดยได้รับความอุปถัมภ์จาก พระครูนิพันธ์วรกิจ (หลวงพ่อแจ๋ว) และได้รับการอนุเคราะห์จาก พระวิศวภัทร เซี่ยเกี๊ยก ที่กรุณาให้นำข้อมูลฯ ที่ท่านได้แปลและเรียบเรียงไว้มาเผยแพร่ซึ่งเป็นหลักในการให้คำแนะนำต่าง ๆ และคณะศิษย์ทั้งหลายมีความเห็นพ้องต้องกันว่าควรจัดทำหนังสือชีวประวัติโดยย่อ ๆ บางส่วน และข้อคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อศาสนาและสังคมแก่ผู้ได้อ่าน เพื่อให้เป็นธรรมานุสรณ์ และเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติต่อไป

บุญกุศลใด ๆ อันจะพึงบังเกิดจากการจัดพิมพ์เผยแพร่หนังสือเล่มนี้ คณะศิษยานุศิษย์ขอถวายเป็นพระราชกุศลแด่ องค์พ่อตากสินมหาราช และขอน้อมถวายแด่หลวงปู่โท้ ฉนฺทสุทฺโท และพระครูนิพันธ์วรกิจ (หลวงพ่อแจ๋ว) และขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และอานิสงฆ์ที่ท่านได้บำเพ็ญมาทุกประการ จงอภิบาลให้สมความตั้งใจ และเป็นหลักชัยของพระพุทธศาสนาตลอดกาลเทอญ.

มานพ เพิ่มพูล

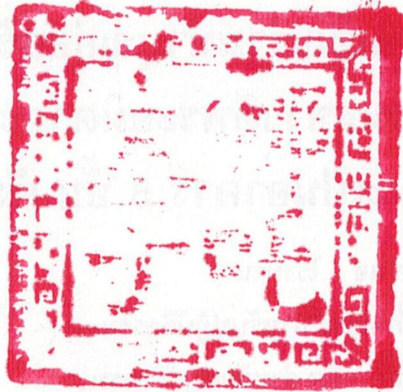
ฐานพล ทองกล่ำ

คำปรารภ ของ พระครูนิพันธ์วรกิจ (หลวงพ่อแจ๋ว)

เมื่อพูดถึงการปฏิบัติธรรม นั้นโดยทั่วไปแล้วศาสนาต่างๆ นั้นมีแนวทางปฏิบัติที่จะมีความแตกต่างกันเป็น ๒ แบบ คือ แบบหนึ่ง จะไม่ใส่ใจเรื่องอย่างนั้นเลยโดยสิ้นเชิง มุ่งเน้นเฉพาะการบรรลุจุดหมายที่สูงส่ง คือการเข้ารวมเป็นหนึ่งเดียวกับพระผู้เป็นเจ้า หรือการเข้าถึงปรมัตถสัจจะ ส่วนอีกแบบหนึ่งก็สั่งสอนข้อปฏิบัติเกี่ยวกับชีวิตประจำวันนั้นอย่างพิสดาร โดยกำหนดแก่เราว่าจะต้องคิดหมายใคร่ทำอะไรๆ แค่ไหนอย่างไร จะต้องกินอาหารอะไร จะต้องสวมเสื้อผ้าแบบไหน ซึ่งจะเห็นว่าสุดโต่งทั้งนั้น จึงคิดว่าควรจะมีสถานที่ปฏิบัติธรรมซึ่งต้องเป็นที่เหมาะสมในการปฏิบัติธรรม จึงได้จัดทำโครงการแดนสุขาวดีฯ ขึ้นมา เพื่อให้เป็นที่สงบจิตใจของพุทธศาสนิกชน เพราะในปัจจุบันนี้มีแต่ความวุ่นวายในทุกด้าน ปัญหาต่างๆ เราควรที่จะหาทางลดละ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ออกจากจิตใจบ้างไม่อย่างงั้นแล้วเราจะไม่มีทางพบกับความสุขทางจิตใจได้เลย ซึ่งเหมือนกันกับอาตมาเองเมื่อก่อนก็เคยเป็นอย่างนี้

จนกระทั่งได้มาพบกับหลวงปู่โท้ ฉนทสุทฺโท ซึ่งถือว่าเป็นพระอาจารย์รูปแรกที่ได้สั่งสอนการปฏิบัติธรรม หลักธรรม วิชาต่างๆ รวมถึงการแพทย์แผนโบราณให้จนหมด และสิ่งที่สำคัญที่หลวงปู่โท้จะเน้นย้ำอยู่เสมอๆ คือ ๑. การกระทำสิ่งใด ก็จงทำด้วยความเมตตา ๒. การจะพูดสิ่งใด ก็จงพูดด้วยความเมตตา ๓. จะคิดสิ่งใดก็จงคิดด้วยความเมตตา ๔. ต้องต้อนรับด้วยความเต็มใจ ๕. อุปถัมภ์ค้ำจุนผู้ที่ขาดด้วยปัจจัย ๔ และความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ครูบาอาจารย์ และการรักษาสัจจะวาจา ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เลย นี่คือสิ่งที่ได้ปฏิบัติตามปณิธานของหลวงปู่โท้ มาโดยตลอด และในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ก็เพื่อนำสิ่งที่เป็นประโยชน์มาให้พุทธศาสนิกชนไม่มากก็น้อย จึงขออนุโมทนาขอบคุณทุกท่านที่ได้มาร่วมสร้างบุญสร้างกุศลร่วมในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ และขอให้ท่านและครอบครัว จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ ตลอดกาลเทอญฯ

พระครูนิพันธ์วรกิจ (หลวงพ่อแจ๋ว)
เจ้าอาวาสวัดราษฎร์สามัคคีธรรม

ประวัติพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ของมหายาน

คำแปลบทสรรเสริญพระพุทธคุณในธรรมสังคีตมหายาน

ความเป็นมาของบทคาถาเดินเวียนธูปของมหายาน

ขอเชิญร่วมทำบุญก่อสร้าง
วิหารแดนสุขาวดีพระอมิตาภะ พุทธเจ้า
ลักษณะเป็นอาคาร 5 ชั้น ตั้งบนเขา

ชั้นที่ 1 เป็นโรงเจ - โรงทาน

ชั้นที่ 2 เป็นที่พักชาย สำหรับปฏิบัติธรรม

ชั้นที่ 3 เป็นที่พักหญิง สำหรับปฏิบัติธรรม

ชั้นที่ 4 เป็นที่สอนธรรมะ และสอนนั่งสมาธิ

ชั้นที่ 5 เป็นวิหารแดนสุขาวดี พระอมิตาพุทธ พุทธเจ้า

ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานองค์พระอมิตาภะพุทธเจ้า

องค์พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์กวนอิม

องค์พระมหาสถามปราบต์โพธิสัตว์ ไต่ ซี่ จี

และพระอรหันต์ 1,000 องค์ สำหรับนั่งสมาธิ กรรมฐาน

วิหารรวมองค์เทพ สร้างอยู่หน้าเขา เป็นที่ประดิษฐาน องค์เทพ จีน, ไทย, อินเดีย สำหรับเพื่อขอพร, บารมี, โชคลาภ

วิหารพระโพธิสัตว์กวนอิมรวมทุกภาค สร้างอยู่หน้าเขา สำหรับ สวดมนต์ เจริญภาวนา นั่งสมาธิ สอนธรรมะ

ครั้งหนึ่งในชีวิตได้สร้าง
วิหารแดนสุขาวดี พระอมิตาพุทธ พุทธเจ้า

เป็นบุญครั้งยิ่งใหญ่ ที่จะได้สร้างเสริมบุญบารมี วาสนา ลาภ ยศ อีกทั้ง เป็นเสริมสร้างขุมทรัพย์ให้สมบูรณ์ ทรัพย์สินเพิ่มพูน เป็นสิริมงคลแก่ ชีวิตตน และครอบครัว หมดเคราะห์ หมดโศก หมดโรค หมดภัย

คำนำของผู้แปล

เนื่องจากในปัจจุบันการสังวัธยายมนตร์พิธีตามแบบฉบับพุทธมหายานเป็นที่นิยมแพร่หลายมาก ไม่เฉพาะแต่ในอารามของพระสงฆ์จีนเท่านั้น แต่ยังแผ่ขยายไปสู่ทุกสมาคมจีน โรงเจ ศาลเจ้าและอาคารบ้านเรือนทั่วไปอีกด้วย ปัญหาก็คือบทสวดนั้นเป็นภาษาจีน ทำให้พุทธศาสนิกชนชาวไทยอย่างเรา ๆ ไม่รู้ความหมายที่ลึกซึ้งและมิอาจรับรู้ถึงความไพเราะในบทสวดที่สืบทอดต่อกันมาเกือบพันปีที่ตนกำลังสวดอยู่ได้ ทำให้การสวดมนต์แต่ละครั้งกลับกลายเป็นการขับร้องเพลงเพื่อความไพเราะไปเพียงแต่เปลี่ยนจากเพลงทางโลกเป็นเพลงทางธรรมเท่านั้น

อย่างไรก็ดีหากผู้สวดภาวนาได้เข้าใจถึงความหมายดีแล้วบทสวดนั้นก็จะเปี่ยมไปด้วยพลังศรัทธาแท้จริง และจะทำให้ผู้ภาวนาได้รับการขัดเกลาจิตใจไปโดยปริยาย ซึ่งการสวดมนต์เก่งหรือไม่นั้นหาใช่ท่วงทีหรือทำนองที่ไพเราะเสนาะโสตของมนุษย์ว่าระรื่นหูเท่านั้น แต่ต้องภาวนาจากจิตบริสุทธิ์ภายใน จากจิตศรัทธาภายใน ถึงจะยังให้พระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ทั้งปวงได้สดับรับฟังด้วย เพราะเสียงสวดมนต์มิต้องปรุงแต่ง บีบดัดแต่ให้สวดมาจากดวงใจ

การภาวนาแบบที่มีท่วงทำนองและดนตรีบรรเลงเราเรียกว่า "ธรรมสังคีต 法樂" และปฐมเหตุของการภาวนาแบบนี้ก็คือการนำเอาดนตรีมาน้อมนำจิตใจของมวลชนให้ศรัทธา ให้อ่อนโยน และในสมัยโบราณมีสาธุชนภาวนากันทีละจำนวนมาก ๆ จึงจำต้องมีอุปกรณ์กำหนดจังหวะเพื่อความพร้อมเพรียงและแฝงไว้ซึ่งกุศโลบายอันแยบคายเช่น ๑.ขันกังสดาลใหญ่(เค่ง 磬) สำหรับหัวหน้าตีเพื่อบอกว่าเปลี่ยนบทสำคัญหรือประโยคสำคัญ ว่าเริ่มต้นหรือจบบท ๒.กังสดาลเล็กบ้างก็ว่ากังสดาลมือ(เกี่ยที้ 加持 หรือ อิมเค่ง 音磬) สำหรับหัวหน้าถือเพื่อบอกจังหวะเร็วช้าของท่วงทำนองแต่ละบท ๓.ปลาไม้(บั๊ก ฮื้อ 木魚) สำหรับกำหนดจังหวะการภาวนาแบบไม่มีทำนองให้ช้าหรือเร็ว และเหตุผลที่ต้องเป็นปลา เพราะว่าปลาเวลานอนตาไม่เคยหลับ เป็นปริศนาธรรมให้ผู้สวดมนต์ภาวนาไม่ง่วงซึมให้ตื่นอยู่ตลอดเวลาประดุจปลา และเสียงของปลาไม้ก็มีเสียงว่า "คง 空" ภาษาจีนแปลว่า ศูนยตา, สูญญตา, ความว่างเปล่าอันเป็นปริศนาธรรมยังให้ผู้สวดมนต์ภาวนารู้จักละวาง เพ่งพิจารณาในความว่างนั้นเอง

บทสรรเสริญแต่ละบทนั้นประพันธ์ขึ้นโดยนักปราชญ์ มหาบัณฑิตสมัยเก่าก่อน เปี่ยมล้ำด้วยภูมิธรรม ภูมิปัญญาและศรัทธาบริสุทธิ์ที่เต็มเปี่ยม ประกอบกับภาษาและอักษรที่ล้ำลึกคัมภีรภาพมาก นี่จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ผู้ใฝ่ใจในการสวดภาวนาตามวิถีนี้ สมควรยิ่งที่จักต้องรู้และเข้าใจถึงความหมายอย่างถ่องแท้

กรณีคำอ่านที่ใช้ออกเสียงในบทสวดต่าง ๆ ของจีนนั้น หากจะยึดถือตามมาตรฐานแล้ว ก็คงจะต้องยึดเอาตามแบบของพระสงฆ์จีนนิกายในไทย อย่างเช่นวัดโพธิ์แมนคุณาราม วัดมังกรกมลาวาส ฯลฯ เป็นแบบอย่างเห็นจะถูกต้องที่สุด คือการออกเสียงแบบ ๕ สำเนียง จีนเรียกว่า "โหงวอิม 五音" หรือการออกเสียงตามแบบภาษาถิ่นของจีน ๕ สำเนียง เพื่อให้ออกเสียงง่ายและใกล้เคียงกับภาษาสันสกฤตมากที่สุด ซึ่งทำให้ท่านผู้รู้ภาษาจีนหลายท่านเมื่อมาฟังสวดแล้ว จะจับใจความได้บ้าง ไม่ได้บ้าง จึงขอทำความเข้าใจไว้ ณ ที่นี้ แต่สำหรับการออกเสียงตามภาษาแต้จิ๋ว หรือภาษาถิ่นของจีนสำเนียงใดนั้นก็สุดแต่ความสันทัดของแต่ละบุคคล

โดยข้าพเจ้าเลือกแปลในบทที่เป็นที่นิยมในหมู่ฆราวาส เช่นบทสรรเสริญพระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ทั่วไป ด้วยข้อบังคับด้านเวลาและงานส่วนตัวด้านอื่น ๆ ทำให้ผลงานอาจมีข้อบกพร่องบ้าง ไม่ได้แปลครบทุกบททุกตอนบ้าง เพราะบทสรรเสริญพระพุทธคุณทำนองนี้มีนับร้อยบท ร้อยทำนอง บางบทก็ใช้สำหรับบรรพชิตเท่านั้น เช่นบทสรรเสริญในพิธีโยคตันตระทาน(เอี่ยม เค่า 焰口) และกงเต็ก 功德 เป็นต้น ข้าพเจ้าจึงแปลตามที่มีปรากฏอยู่ในเล่มนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ก็ขอน้อมรับคำแนะนำจากผู้รู้แท้ทุกท่านเพื่อแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป

ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้เขียนประวัติโดยย่อของพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์องค์สำคัญ ๆ ของมหายานไว้อีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งท่านที่สวดมนต์ก็พึงได้รับทราบถึงประวัติของพระอริยเจ้าทั้งหลายด้วยความถูกต้อง เพื่อจะได้ทราบว่าเหตุใดที่เราต้องกราบไหว้บูชาพระองค์เหล่านั้น และพระองค์เหล่านั้นมีพระคุณธรรมบารมีเช่นใด เพื่อว่าเราท่านทั้งหลายจะได้ยึดถือเอามหาปฏิปทาของพระองค์เป็นแบบอย่างด้วยความถูกต้อง มิใช่แต่การอธิษฐานขอพรสถานเดียว

ขอขอบพระคุณคุณพ่อชาตรี มณีปัทมเกตุ ที่ให้คำปรึกษาและช่วยตีความเพราะด้วยข้อจำกัดด้านฉันทลักษณ์และบทประพันธ์ของจีนทำให้ทุกบทสรรเสริญไม่มีคำสันธานเชื่อมประโยค ยากยิ่งที่จะประติดประต่อให้เข้าเรื่องราว โดยได้ขยายความและเชื่อมความไว้ที่วงเล็บและเชิงอรรถ ขอขอบคุณคุณธนา ถ้องพิพัฒน์ ที่เป็นธุระเรื่องอักษรจีนในเล่มนี้ คุณวีรพันธ์ ธาราประภา ที่เอื้อเฟื้อรูปภาพประกอบในเล่ม ซึ่งเป็นภาพวาดด้วยพู่กันจีน ส่วนภาพหน้าปกเป็นภาพพระอมิตาภะพุทธเจ้าและพระอริยบริษัทเสด็จมารับดวงวิญญาณของผู้ที่ปฏิบัติในพระองค์ไปกำเนิดยังแดนสุขาวดี คุณโชติกร อัศวกวินทิพย์ ที่ช่วยจัดเรียงรูปภาพในเล่ม และผู้มีจิตศรัทธาเห็นประโยชน์ ร่วมกันจัดพิมพ์หนังสือนี้เผยแผ่ทุกท่าน ซึ่งการพิมพ์หนังสือเล่มนี้ จะถือเป็นมหากุศล ๒ สถาน คือ ๑. การเผยแผ่พระพุทธ คือ ประวัติของพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ทั้งปวง ๒. การเผยแผ่พระธรรม คือ บทสวดภาวนาสรรเสริญต่างๆ อันเป็นเครื่องน้อมนำศรัทธาของผู้คนได้เป็นอย่างดี ซึ่งหากท่านประสงค์จัดพิมพ์เผยแผ่สืบสานพระพุทธและพระธรรมในโอกาสต่างๆ แล้ว ท่านสามารถติดต่อร่วมจัดพิมพ์ตามที่อยู่ของโรงพิมพ์ด้านหลังสุดของเล่มได้

หากแม้นมีข้อผิดพลาดจากการแปลและเขียนนี้ อันเนื่องจากโลภะ โทสะ โมหะ ที่ในกาย วาจาและใจ ทำให้พระพุทธประวัติและบทสรรเสริญพระพุทธคุณพร่องไป หรือเกินไป มิอาจงดงามล้ำลึกน้อมนำสาธุชนได้ดั่งบูรพาจารย์ในอดีตแล้วไซร้ ก็ขอขมาซึ่งกรรมนั้นด้วย

กุศลความดีงามอันใดที่ได้จากการเพียรแปลและเผยแผ่นี้ ขออุทิศให้กับสรรพสัตว์ทั้งหลาย ขอให้ท่านทั้งหลายจงได้ไปอุบัติยังแดนสุขาวดีโลกธาตุ แห่งพระอมิตาภะพุทธเจ้าผู้ประเสริฐพระองค์นั้นเทอญ.

วิศวภัทร มณีปัทมเกตุ
เยาวชนดีเด่นแห่งชาติ (รางวัลพระราชทาน)
สาขาคุณธรรมและจริยธรรม ปี ๒๕๔๕
คณะศึกษา ปฏิบัติ เผยแผ่ธรรม
"หมื่นคุณธรรมสถาน"

ประวัติพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ของมหายาน

ภาพพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์องค์สำคัญ ๆ
ในพระพุทธศาสนานิกายมหายาน

พระศากยมุนีพุทธเจ้า

(本師釋迦牟尼佛)

๑. พระศากยมุนีพุทธเจ้า (本師釋迦牟尼佛)

พระศากยมุนีพุทธเจ้า ของทางฝ่ายมหายานออกเสียงพระนามทับศัพท์ว่า เสก เกีย(釋迦) คือ *ศากยะ* และ เมา นี(牟尼) คือ *มุนี* รวมเป็นศากยมุนี ซึ่งก็คือพระมหาสมณโคดม หรือเจ้าชายสิทธัตถะ ที่ประสูติในสวนลุมพินีวัน ประเทศอินเดีย(ปัจจุบันอยู่ในอาณาเขตของประเทศเนปาล) ตรัสรู้ใต้ร่มโพธิพฤกษ์ ริมแม่น้ำเนรัญชรา(พุทธคยา) และเสด็จดับขันธ์สู่ห้วงมหาปรินิพพานใต้ควงไม้สาละ ที่เมืองกุสินาราพระองค์เดียวกันกับพระพุทธเจ้าทางฝ่ายเถรวาทเรา พระองค์ทรงประกาศพระศาสนาเพื่อยังประโยชน์แก่สรรพสัตว์ทั้งปวง ซึ่งพอจะสรุปคำสอนได้ว่า *"การไม่ทำบาปทั้งปวง การทำกุศลให้ถึงพร้อม การชำระจิตของตนให้ขาวรอบ ธรรม ๓ อย่างนี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย"* พระพุทธองค์ทรงยังประโยชน์และตรัสแสดงพระธรรมเทศนาแบ่งเป็น ๓ หมวด หรือพระไตรปิฎกอันมี ๑.พระวินัยปิฎก ๒. พระอภิธรรมปิฎก และ ๓.พระสุตตันตปิฎก(พระสูตร) แบ่งย่อยเป็นข้อธรรม ๘๔,๐๐๐ หมวดด้วยกัน ซึ่งล้วนแต่เป็นอุบายธรรมที่ใช้ขัดเกลาสรรพสัตว์ที่เหมาะสมแต่ละบุคคล

พระศากยมุนีพุทธเจ้า ตามแบบมหายานโดยมากจะทรงถือดวงแก้วมณีที่พระหัตถ์ซ้าย ซึ่งจะวาดเป็นสีแดง และพระหัตถ์ขวาจะทรงท่ารัตนตรัยมุทรา หรือท่าประทานเทศนา หรือประทานพร อันสาธุชนสามารถศึกษาพุทธประวัติของพระพุทธเจ้าพระองค์นี้ได้ตามฉบับของฝ่ายเถรวาท

วันคล้ายวันพุทธสมภพคือ วันที่ ๘ เดือน ๔ จีน
วันคล้ายวันเสด็จออกผนวชคือ วันที่ ๘ เดือน ๒ จีน
วันคล้ายวันทรงตรัสรู้พระโพธิญาณคือ วันที่ ๘ เดือน ๑๒ จีน
วันคล้ายวันเสด็จดับขันธปรินิพพานคือ วันที่ ๑๕ เดือน ๒ จีน

พระอมิตาภะพุทธเจ้า

(阿彌陀佛)

๒. พระอมิตาภะพุทธเจ้า (阿彌陀佛)

พระอมิตาภะพุทธเจ้า แปลว่า *พระพุทธเจ้าผู้มีแสงรัศมีเปล่งประภาสออกมาไม่มีประมาณ* (無量光佛, 無邊光佛) ทรงมีอีกพระนามคือ **พระอมิตายุพุทธเจ้า** แปลว่า *พระพุทธเจ้าผู้มีอายุขัยยาวนานไม่มีประมาณ* (無量壽佛) แต่สาธุชนนิยมเอ่ยพระนามของพระองค์แบบทับศัพท์ว่า ออ มี ท้อ ฮุก(阿彌陀佛) แปลว่า **พระอมิตาพุทธเจ้า** ซึ่งคำว่า **"อมิตา"** แปลว่า*ไม่มีประมาณ* เข้าใจว่าเป็นการเรียกขานพระนามของพระพุทธองค์ในความหมายทั้ง ๒ คือ ๑.แสงรัศมีไม่มีประมาณ และ ๒. อายุขัยไม่มีประมาณ พระสูตรของมหายานกล่าวว่า *"หากผู้ใดภาวนาพระนามของพระองค์อย่างแน่วแน่ตลอดเวลา ๑ วัน ๒ วัน ๓ วัน จนถึงตลอด ๗ วัน ๗ คืน เวลาใกล้จะสิ้นใจพระอมิตาภะพุทธเจ้าพร้อมด้วยอริยบริษัทจะเสด็จมารับดวงวิญญาณของผู้นั้นไปเกิดยังดินแดนสุขาวดีอันสุขารมณ์"*

อันแดนสุขาวดี(極樂世界)นี้ เป็นชื่อเฉพาะของพุทธเกษตรหรือดินแดนของพระอมิตาภะพุทธเจ้า ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของโลกเรานี้ห่างออกไปไกลแสนไกล พระสูตรกล่าวว่า แดนสุขาวดีเป็นสถานที่สวยงามวิจิตรที่สุดยิ่งกว่าแห่งใด ๆ ทั้งทศทิศ ผู้ที่ได้เกิดยังโลกแห่งนั้นจะเป็นผู้ปราศจากทุกข์ภัยทั้งปวง จะได้ฟังธรรมเทศนาจากพระอมิตาภะและพระมหาโพธิสัตว์ต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดจนตนเองได้สำเร็จเป็นพระโพธิสัตว์ แล้วกลับมาช่วยเหลือสรรพสัตว์อื่น ๆ ต่อไป การจะได้ไปเกิดก็ไม่ยากเพียงระลึกถึงพระอมิตาภะพุทธเจ้าโดยการสวดพระนามของพระองค์โดยสม่ำเสมอว่า ***"นำ มอ ออ มี ท้อ ฮุก"*** (南無阿彌陀佛) และเพียรประกอบกุศลกรรมความดีงามทั้งปวง กตัญญูรู้คุณ ฯลฯ พร้อมกับตั้งจิตอธิษฐานมุ่งไปเกิดยังพุทธเกษตรของพระองค์ด้วยความตั้งมั่น

อันผู้ที่ไปเกิดยังแดนสุขาวดีนั้น จะได้เสวยความสุขารมณ์ที่ละเอียดอ่อนยิ่งกว่าสวรรค์ชั้นพรหม และแดนสุขาวดีนั้นก็มีความวิจิตรงดงามยิ่งกว่าที่ประทับของพระศิวะเจ้าอีก ซึ่งคุณสมบัติของแดนพุทธเกษตรของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์นั้น ผู้ที่มีจิตมุ่งมั่นไปอุบัติ หากแม้นได้หมั่นเพียรบำเพ็ญจนได้ไปอุบัติสมปรารถนาแล้ว ก็จะเป็นผู้ที่ไม่ต้องหวนกลับมาสู่ภพภูมิเบื้องต่ำอีก ซึ่งต่างกับการไปเกิดบนสวรรค์ชั้นกามภูมิหรือพรหมภูมิชั้นต่าง ๆ ที่หากสิ้นบุญเมื่อใดก็จะต้องหวนกลับมาสู่ภูมิเบื้องต่ำเช่นเกิดเป็นมนุษย์บ้าง เดรัจฉานบ้าง เปรตบ้าง สัตว์นรกบ้าง ตามแรงกรรมเฉพาะตน

พระปฏิมาหรือภาพวาดของพระองค์จะประดิษฐานอยู่เบื้องขวาของพระศากยมุนีพุทธเจ้า พระอมิตาภะพุทธเจ้าจะทรงมีปัทมบัลลังก์อยู่บนพระหัตถ์ที่ประสานกันในท่าสมาธิ บางแห่งจะทรงแบพระหัตถ์ขวาออกมาเบื้องหน้าแสดงกิริยารับดวงวิญญาณของสรรพสัตว์ที่ประกอบกุศลพร้อมกับระลึกถึงพระองค์ไปเกิดยังแดนสุขาวดี

วันคล้ายวันพุทธสมภพคือ วันที่ ๑๗ เดือน ๑๑ จีน

ภาพพระอมิตาภะพุทธเจ้า ปางยืน วาดพู่กันศิลปะจีน

พระไภษัชยคุรุไวฑูรยประภาตถาคต

(藥師琉璃光如來)

๓. พระไภษัชยคุรุไวฑูรยประภาตถาคต (藥師琉璃光如來)

พระไภษัชยคุรุไวฑูรยประภาตถาคต มาทางจีนจะแปลความหมายของพระองค์ว่า เอียะ ซือ หยู ไล(藥師如來) หากจะแปลทับศัพท์ก็คือ **ปี ซา แซ ลิว ลู เผก ลิว ลี ปอ ลา พอ ออ ลา แซ แย** (鞞殺社窶嚕薜琉璃鉢喇婆喝囉闍也)เพราะหากจะแปลทับศัพท์แล้วจะมิอาจทราบได้เลยว่าคือพระพุทธเจ้าพระองค์ใด พระนามของพระองค์มีความหมายว่า **ไภษัชย** (藥) คือ ยา,โอสถรักษาโรค **คุรุ** (師) คือ ครูอาจารย์,ผู้เชี่ยวชาญ **ไวฑูรย**(琉璃) คือ แก้วรัตนะชนิดหนึ่งมีสีน้ำเงินใส ไทยเรียกว่า ไพฑูรย์ **ประภา**(光) คือ แสงรัศมีที่ส่องสว่าง **ตถาคต**(如來) คือ คำเรียกหมายถึงพระผู้เสด็จมาแล้วด้วยดีอย่างนั้น ซึ่งหมายถึงการเรียกขานพระพุทธเจ้า คล้าย ๆกับการเรียกว่าพระพุทธเจ้า (佛) พระโลกนาถ(世尊) เป็นต้น สรุปความหมายพระนามโดยรวมคือ ***"พระตถาคตเจ้าผู้เป็นคุรุผู้เชี่ยวชาญทางโอสถรักษาโรค ผู้มีแสงรัศมีสีน้ำเงินบริสุทธิ์ประดุจแก้วไวฑูรย์"***

พระไภษัชยคุรุพุทธเจ้าทรงมีพุทธเกษตรของพระองค์เองอยู่ทางด้านทิศตะวันออก ของโลกเราแห่งนี้ออกไปไกลแสนไกลชื่อว่า **"ศุทธิไวฑูรย์"**(淨琉璃世界) ซึ่งอยู่ตรงกันข้ามกับแดนสุขาวดีที่อยู่ทางทิศตะวันตก ในพระสูตรบรรยายว่าดินแดนของพระองค์นั้นมีความสวยงามอลังการและวิเศษเสมือนกับแดนสุขาวดีทุกประการมิแตกต่างกันเลยแม้แต่น้อย ผู้ที่ไปเกิดก็จะปราศจากความทุกข์ทรมานทั้งปวง ทั้งจะเป็นผู้มิเสื่อมถอยจากกุศลและภูมิธรรม จะได้บำเพ็ญตนสำเร็จเป็นพระโพธิสัตว์เพื่อกลับมาช่วยสรรพสัตว์ จนสำเร็จพระพุทธมรรคได้ยังศุทธิไวฑูรย์พุทธเกษตรแห่งนั้น การจะไปเกิดก็โดยการตั้งปณิธานอธิษฐานจิตต่อพระองค์ และประกอบกุศลกรรมบำเพ็ญธรรมดีงามเพื่อมุ่งไปเกิด พร้อมกับการภาวนาพระนามของพระองค์โดยสม่ำเสมอว่า *ขอนอบน้อมแด่พระไภษัชยคุรุไวฑูรยประภาตถาคต* เป็นจีนว่า ***นำ มอ หยก ซือ ลิว ลี กวง ยู ไล*** (南無藥師琉璃光如來) หรือ *ขอนอบน้อมแด่พระนิรันตรายจิรายุวัฒนาไภษัชยคุรุพุทธเจ้า* เป็นจีนว่า ***นำ มอ เซียว ไจ เอียง ซิว หยก ซือ ฟู*** (南無消災延壽藥師佛) ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ที่หมั่นภาวนามีสุขภาพแข็งแรงอายุมั่นขวัญยืน มิต้องประสบกับโรคร้ายเบียดเบียนทั้งโรคกรรมโรคปีศาจทั้งปวง ให้ได้สมหวังดังปรารถนาทุกประการ

พระปฏิมาของพระองค์จะประดิษฐานทางเบื้องซ้ายของพระศากยมุนีพุทธเจ้า ทรงถือรัตนเจดีย์ หรือบาตรบรรจุทิพยโอสถ หรือบ้างก็ถือแจกันในพระหัตถ์ที่ประสานกันในท่าสมาธิ บางแห่งจะให้แบพระหัตถ์ขวาออกในกิริยารับดวงวิญญาณไปเกิด ธิเบตจะถือต้นยาวิเศษชื่อ "อคทะ" ทางจีนจะถือเห็ดหลินจือ โบราณเชื่อว่าเป็นของหายากที่สุดและเป็นยาอายุวัฒนะของเซียน หากเป็นภาพวาดของธิเบตจะวาดพระวรกายของพระองค์เป็นสีน้ำเงินเข้ม ซึ่งพระกริ่งที่นิยมกันแพร่หลายในประเทศไทยก็คือพระไภษัชยคุรุพุทธเจ้านั่นเอง

วันคล้ายวันพุทธสมภพคือ วันที่ ๓๐ เดือน ๙ จีน

ภาพพระไภษัชยคุรุพุทธเจ้า ลายเส้นศิลปะธิเบต

พระมัญชุศรีโพธิสัตว์

(文殊師利菩薩)

๔. พระมัญชุศรีโพธิสัตว์ (文殊師利菩薩)

พระมัญชุศรีโพธิสัตว์ มีความหมายว่า ประเสริฐยิ่ง มงคลยิ่ง (妙吉祥) สวยงามยิ่ง พระองค์เป็นองค์แทนของพระมหาปัญญาธิคุณของพระพุทธเจ้าทั้งปวง ทั้งทรงมีหลายพระนามเช่น **มัญชุโฆษ**(五字文殊) **มัญชุกุมารภูตะ**(文殊童子) **มัญชุศรีธรรมราชกุมาร**(文殊法王子) **มหามติโพธิสัตว์** (大智菩薩) เป็นต้น พระองค์ทรงปรากฏอยู่ในพระสูตรต่าง ๆ มากมายในฐานะของผู้อาราธนาพระพุทธเจ้าให้แสดงธรรมเทศนา หรือเป็นผู้บรรยายธรรม หรือโต้ธรรมกับพระโพธิสัตว์ด้วยกัน หรือกับพระอรหันตสาวก มหายานจะบูชาพระองค์ท่านเพื่อความมีสติปัญญาดี รู้แจ้งแทงตลอดในอรรถธรรมที่ลึกซึ้ง เพราะว่าพระมัญชุศรีโพธิสัตว์ ทรงเป็นมหาโพธิสัตว์ชั้นสูง ทรงเป็นอาจารย์ของพระพุทธเจ้าทั้งปวง กล่าวคือพระมัญชุศรีทรงสั่งสอนและชี้แนะแนวทางของโพธิสัตว์หรือแนวทางที่จะให้สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าคือบารมี ๖ มีทาน ศีล ขันติ วิริยะ ฌาน ปัญญา ให้แก่พระพุทธเจ้าทั้งปวงในตอนที่ยังมิทรงตรัสรู้ ทั้งคอยชี้แนะการบำเพ็ญโดยตลอด พระพุทธเจ้าทั้งปวงจึงทรงสรรเสริญพระมัญชุศรีว่า *“มัญชุศรีเป็นผู้ยังให้เราได้ตรัสรู้พระโพธิญาณ ทั้งเป็นคุรุแห่งเราในสมัยนั้น”*

พระมัญชุศรีโพธิสัตว์มีพระมหาปณิธานว่า ***“หากสรรพสัตว์ใดได้สดับพระนามแล้วจิตใจตั้งมั่นระลึกอยู่แต่พระองค์ หากสรรพสัตว์นั้นมิได้บรรลุถึงปัญญาญาณอันยิ่งใหญ่แล้วไซร้ พระองค์จะมิขอสำเร็จพระโพธิญาณ ฯลฯ”*** ด้วยความตั้งพระทัยอันยิ่งใหญ่นี้ ทำให้พระองค์ยังให้สรรพสัตว์จำนวนมหาศาลสำเร็จซึ่งพุทธปัญญาอันยิ่งใหญ่แล้ว

พระปฏิมาหรือภาพวาดของพระองค์ทางจีนและธิเบตจะให้พระองค์ประทับบนพญาราชสีห์สีเขียว อันแสดงถึงการประกาศธรรมหรือการแสดงธรรมที่เปี่ยมด้วยเดชานุภาพ คือพระมหาปัญญาญาณที่ยิ่งใหญ่ปราศจากอุปสรรค และมิมีผู้ใดปราดเปรื่องไปยิ่งกว่า ประดุจการคำรามหรือการบันลือสิงหนาทของพญาราชสีห์ ที่หากคำรามขึ้นคราใดบรรดาสรรพสัตว์น้อยใหญ่ก็ให้ขยาดหวั่นเกรงมิกล้าออกมาต่อกร ความหมายคือพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ทั้งปวงทรงประกาศธรรมที่เป็นความจริงแท้ของสรรพสิ่ง คือความทุกข์ของความไม่เที่ยง ยังให้สรรพสัตว์หรือมารเดียรถีร์ที่ยังลุ่มหลงอยู่ตระหนกตกใจและหวั่นเกรงในภัยของวัฏสงสาร เร่งรีบหันกลับมาบำเพ็ญธรรมด้วยความไม่ประมาณ บางแห่งประทับบนดอกบัวก็มี

บางแห่งจะทรงถือพระขรรค์ที่พระหัตถ์ขวา หมายถึงการตัดบ่วงแห่งวิจิกิจฉาความสงสัยที่ผูกมัดจิตให้ขาดสิ้น พระหัตถ์ซ้ายทรงถือคัมภีร์ปรัชญาปารมิตาสูตร แสดงถึงศูนยตาความว่างเปล่าแห่งธรรมทั้งปวง บางแห่งก็ทรงถือคฑาจินดามณี (如意)

วันคล้ายวันโพธิสัตวสมภพคือ วันที่ ๔ เดือน ๔ จีน

ภาพพระมัญชุศรีโพธิสัตว์ ลายเส้นศิลปะธิเบต

พระสมันตภัทรโพธิสัตว์

(普賢菩薩)

๕. พระสมันตภัทรโพธิสัตว์ (普賢菩薩)

พระสมันตภัทรโพธิสัตว์ มีความหมายคือ ผู้เจริญโดยรอบ ผู้ประเสริฐโดยรอบ บ้างก็เรียกว่า**พระวัชรสัตว์**(金剛薩埵) พระองค์ทรงปรากฏเป็นพระมหาจริยาธิคุณอันยิ่งใหญ่ของพระพุทธเจ้าทั้งปวง มักจะปรากฏคู่กับพระมัญชุศรีโพธิสัตว์ในฐานะหัวหน้าของพระโพธิสัตว์ทั้งปวง ในพระสูตรกล่าวว่าพระองค์ทรงเป็นสภาวะของจักรวาล มีความว่างเปล่าและยิ่งใหญ่ประดุจอากาศ ทรงมีมหาปณิธาน ๑๐ ประการที่สาธุชนนิยมสวดสาธยายและยึดถือปฏิบัติดังนี้ *๑.ขอคารวะนอบน้อมต่อพระพุทธเจ้าทั้งปวง ๒.ขอกล่าวสดุดีพระตถาคตเจ้าทั้งปวง ๓.ขอถวายสักการะด้วยความยิ่งใหญ่อลังการ ๔.ขอขมาสำนึกในความผิดบาปทั้งปวง ๕.ขออนุโมทนาในบุญกุศลทั้งปวง ๖.ขออาราธนา(พระพุทธเจ้าทั้งปวง)ให้ทรงหมุนเคลื่อนพระธรรมจักร ๗.ขออาราธนา(พระพุทธเจ้าทั้งปวง)ให้ทรงดำรงพระชนมชีพอยู่ในโลก ๘.ขอศึกษาบำเพ็ญตามพระพุทธองค์ ๙.ขออนุโลมคล้อยตามสรรพสัตว์ ๑๐.ขออุทิศซึ่งกุศลบารมีทั้งปวง(แด่สรรพสัตว์และโพธิญาณ)*

ด้วยพระมหาปณิธานทั้ง ๑๐ ประการนี้ สาธุชนมหายานจึงถวายสมญาแด่พระองค์ว่า **"มหาจริยาราชาโพธิสัตว์"** (大願王菩薩,大行王菩薩) คือพระผู้มีกิจกรรมและการกระทำที่ประเสริฐและยิ่งใหญ่

พระปฏิมาของพระองค์ประทับบนคชสารเผือก ๖ งา หมายถึงพระโพธิสัตว์เป็นผู้มีพละกำลังมากเหมือนช้างสาร สามารถบรรทุกนำพาสรรพสัตว์ให้ข้ามห้วงทะเลแห่งสังสารวัฏได้คราวละมาก ๆ และ ๖ งานั้นหมายถึงบารมี ๖ ประการของพระโพธิสัตว์ที่เป็นเครื่องยังให้บรรลุถึงความเป็นพระพุทธเจ้า และช้างเผือกนั้นหมายถึงความเป็นสัตว์ประเสริฐหายากและเป็นสิ่งมงคล ภาพศิลปะโบราณจะวาดคชสารที่ประทับนี้มี ๗ ขา ซึ่งหมายถึงตอนพระพุทธประสูติ ทรงก้าวเดิน ๗ ก้าว แล้วบันลือสิงหนาทอันยิ่งใหญ่ว่า **"ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา เราเป็นผู้ประเสริฐที่สุดในจักรวาล"** ซึ่งถ้าเป็นสัตว์ชนิดอื่นก็มิอาจทำได้เช่นนี้ หรืออาจเปรียบช้างนี้ได้กับมหายานที่สามารถนำพาสรรพสัตว์ให้พ้นทุกข์ได้ทีละมาก ๆ

ทางธิเบตให้พระองค์ทรงถือวัชราวุธในพระหัตถ์ขวา และทรงระฆังวัชระที่พระหัตถ์ซ้ายในนามของ **"พระวัชรสัตว์"** ที่แปลว่า สัตว์ผู้มีความแข็งแกร่งประดุจเพชร ซึ่งภายในสรรพสัตว์ทั้งปวงก็มีความแข็งแกร่งประการนี้อยู่ หรือก็คือพุทธภาวะนั้นเอง

วันคล้ายวันโพธิสัตวสมภพคือ วันที่ ๒๑ เดือน ๒ จีน

พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์
(觀世音菩薩)

๖. พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ (觀世音菩薩)

พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ แปลว่า *พระโพธิสัตว์ผู้เพ่งมองด้วยความเป็นอิสระ* (觀自在菩薩) *และพระโพธิสัตว์ผู้เพ่งพิจารณาในกระแสเสียงของโลก* (觀世音菩薩) หรือที่สาธุชนทั่วไปรู้จักพระองค์ในนามของ “กวนอิม” ผู้เปี่ยมด้วยพระมหาเมตตา พระมหากรุณา (大慈大悲) ในคัมภีร์พระสูตรหลายเล่มกล่าวถึงพระองค์ว่าหากได้สรรเสริญเอ่ยขานพระนามของพระองค์ด้วยความศรัทธาแล้ว ถึงแม้จะตกในหลุมเพลิง หลุมเพลิงจะกลายเปลี่ยนเป็นสายชล หากจมน้ำจะได้พบที่ตื้นเขิน หากพลัดตกจากเขาสูง ก็จะล่องลอยอยู่ในอากาศ ภูติผีปีศาจร้ายมิกล้าแม้แต่จ้องมอง ฯลฯ เป็นต้น นี้แลคือพลานุภาพอันยิ่งใหญ่ของพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์อันจักตอบสนองได้ทุกความต้องการของสรรพสัตว์ ยังให้พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์เป็นที่เคารพบูชาของสาธุชนมากที่สุด ผนวกกับเรื่องราวปฏิหาริย์แห่งเมตตาของพระองค์ที่มีบันทึกสืบทอดต่อเนื่องมาแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบันมิได้ขาด ยังให้ทุกครัวเรือนรู้จักและกราบไหว้พระโพธิสัตว์พระองค์นี้ด้วยรูปลักษณะต่าง ๆ นานัปการ

แต่เดิมมานั้นพระอวโลกิเตศวรทรงวิภูษณะอาภรณ์แบบมหาบุรุษ ตามแบบอินเดียโบราณ (ชมได้ที่โรงพยาบาลเทียนฟ้า วงเวียนโอเดียน) เมื่อมาถึงประเทศจีนในสมัยราชวงศ์ถังก็ยังคงศิลปะอินเดียแบบเปลือยพระอุระอยู่ แต่พอมายุคหลังคือสมัยราชวงศ์หยวนพระอวโลกิเตศวรจึงเปลี่ยนรูปลักษณ์เป็นสตรีเพศ เนื่องจากคติความเชื่อในเรื่องขององค์หญิงเมี่ยวซ่าน (妙善) ที่ทรงเคร่งครัดและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนามาก ทรงเปี่ยมด้วยเมตตาการุญต่ออาณาประชาราษฎร์ ที่ในสมัยนั้นพระราชบิดาของพระองค์ทรงเป็นทรราชชอบทำศึกสงคราม ขูดรีดประชาชน ฯลฯ องค์หญิงพระองค์นี้ทรงถือกำเนิดมาเพื่อปลดเปลื้องทุกข์เข็ญของปวงประชาในครั้งนั้น ทรงยังให้พระราชบิดากลับพระทัยได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้รูปปฏิมากรของพระอวโลกิเตศวรเป็นสตรีอย่างที่เราเห็นในปัจจุบัน

และพระองค์ยังทรงนิรมาณกายได้หลากหลายคือ หากผู้มีจริตสมควรได้รับการโปรดด้วยรูปกายของพระพุทธเจ้า พระปัจเจกโพธิ พระอรหันตสาวก ท้าวมเหศวร องค์อินทราธิราช ท้าวจตุโลกบาล พุทธบริษัท ๔ พราหมณ์ สตรีเพศ เด็กหญิง เด็กชาย หรือจักเป็นเทวดา ยักษ์ นาค อสูร กินนร มโหราค(ภูติชนิดหนึ่งมีร่างเป็นงูใหญ่) ครุฑ มนุษย์และอมนุษย์ทั้งปวง พระอวโลกิเตศวรก็จักอวตารกายเป็นรูปลักษณ์ที่ประเสริฐอลังการกว่าบุคคลนั้นเพื่อสยบทิฐิมานะของผู้นั้นเสียก่อนแล้วจึงเทศนาธรรมโปรดในภายหลัง

พระปฏิมารูปเคารพของพระอวโลกิเตศวรมีพระหัตถ์ตั้งแต่ ๒ ขึ้นไปจนถึง ๑,๐๐๐ บางแห่งสร้างถึง ๘๔,๐๐๐ พระหัตถ์ก็มี ทั้งยังมีพระเนตรและพระเศียรจำนวนมากมายตามจำนวนดังกล่าวนี้ด้วย เพื่อแสดงให้เห็นถึงพระมหาเมตตากรุณาอันยิ่งใหญ่ไพศาล สามารถสอดส่องช่วยเหลือสรรพสัตว์ได้อย่างทั่วถึงเป็นต้น

วันคล้ายวันโพธิสัตวสมภพคือ วันที่ ๑๙ เดือน ๒ จีน
วันคล้ายวันเสด็จออกผนวชคือ วันที่ ๑๙ เดือน ๙ จีน
วันคล้ายวันสำเร็จธรรมคือ วันที่ ๑๙ เดือน ๖ จีน

ภาพพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ ปางพันเนตรพันกร ลายเส้นศิลปะญี่ปุ่น

พระกษิติครรภ์โพธิสัตว์

(地藏王菩薩)

๗. พระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ (地藏王菩薩)

พระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ แปลว่า *พระโพธิสัตว์ผู้เป็นครรภ์แห่งแผ่นดิน* หรือเป็นนัยยะว่าพระองค์ทรงสถิตอยู่ใต้พื้นพิภพ เพราะพระองค์มีมหาปณิธานว่า ***"ตราบใดที่ยังมีสัตว์หลงเหลือในนรกภูมิแม้เพียงหนึ่ง พระองค์จะมิทรงเข้าสู่พระพุทธภูมิ"*** ซึ่งเป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าสัตว์ในนรกนั้นมีจำนวนมากมายกว่าประชากรบนสวรรค์และโลกมนุษย์มาก เนื่องจากคนทำชั่วมีมากกว่าคนทำดี ด้วยพระองค์ทรงประกาศมหาปณิธานที่ยิ่งใหญ่และยากยิ่งนักที่จะสำเร็จได้ สาธุชนจึงสดุดีพระองค์ว่า **"พระมหาปณิธานโพธิสัตว์"** (大願菩薩) และมีพระวจนะหนึ่งของพระองค์ที่เป็นที่ซาบซึ้งประทับใจสรรพสัตว์ทั้งปวงว่า ***"หากเรามิเข้าสู่นรกภูมิแล้วไซร้ ผู้ใดเล่าจะเป็นผู้เข้านรกภูมิ"***

ตามประวัติพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ทรงวิภูษณะอาภรณ์ประดุจมหาบุรุษ แต่ในสมัยหนึ่งเจ้าชายเมือง "ซินหลอ 新羅國" (ปัจจุบันคือ ประเทศเกาหลี) พระนามว่า "กิมเคียวกัก 金喬覺" ทรงเบื่อหน่ายในโลกียวิสัย แล้วเสด็จออกผนวชธุดงค์มาถึงประเทศจีนบนภูเขาเก้ายอด(九華山) พร้อมกับสุนัขสีขาวชื่อ "ช่านทิง 善聽" แล้วสั่งสอนสาธุชนอยู่ ณ ที่นั้น จนเมื่อมรณภาพให้ปรากฏมีเปลวเพลิวพวยพุ่งออกจากหลุมพระศพเป็นอัศจรรย์ ทำให้เชื่อว่าพระองค์เป็นนิรมาณกายของพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ลงไปฉุดช่วยสรรพสัตว์ในนรกภูมิ ด้วยเหตุผลนี้เราจึงเห็นพระปฏิมาของพระองค์เป็นภิกษุจีนแต่งกายแบบพระถังซัมจั๋ง พระหัตถ์ซ้ายทรงไม้ขักขระทองคำ พระหัตถ์ขวาทรงดวงแก้วมณี

มีคติความเชื่อที่มิถูกต้องยิ่งนักที่ว่า ***"พระกวนอิมโปรดเฉพาะคนเป็น พระตี่จั้งโปรดเฉพาะคนตาย"*** ทำให้พระกษิติครรภ์โพธิสัตว์(พระตี่จั้ง) ไม่เป็นที่นิยมกราบไหว้ในครัวเรือน เพราะผู้ไม่รู้เข้าใจว่าจะเป็นการชักนำดวงวิญญาณให้ตามพระองค์เข้ามาในบ้านด้วย โดยที่แท้แล้วเมื่อครั้งพุทธกาลพระพุทธองค์ทรงแสดงอานิสงค์แห่งการบูชาพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ไว้ถึง ๒๘ ประการ คือ *๑.เทพนาคาปกปักษ์รักษาและระลึกถึงอยู่เป็นนิจ ๒.กุศลผลบุญเจริญรุ่งเรืองไพบูลย์ยิ่ง ๆขึ้นทุกทิวากาล ๓.เป็นการสร้างสมอริยมรรคเป็นสมุฏฐาน ทั้งยังถือเป็นเหตุปัจจัยแห่งกุศลกรรม ๔.ไม่ท้อถอยในการบังเกิดโพธิจิต ๕.สมบูรณ์ด้วยเครื่องอุปโภคบริโภคตลอดกาล ๖.แคล้วคลาดปราศจากโรคาพยาธิ ๗.รอดพ้นจากอุทกภัย อัคคีภัย ๘.นิราศจากโจรภัยมา*

เบียดเบียน ๙.เป็นที่เคารพยกย่องของนรชนทั่วไป ๑๐.เทพารักษ์คุ้มครองอุ้มชูช่วยเหลืออยู่เสมอ ๑๑.สตรีปรารถนากลับเพศเป็นบุรุษได้ ๑๒.เกิดในตระกูลวงศาแห่งกษัตริย์และอำมาตย์ ๑๓.มีรูปอินทรีย์ กายอินทรีย์สมบูรณ์ ๑๔.ได้อุบัติในแดนสวรรค์ ๑๕.ภพหน้าจะได้กำเนิดเป็นพระมหาราชาธิราช ๑๖.สามารถหยั่งรู้ระลึกเหตุการณ์ในอดีตชาติ ๑๗.คิดประสงค์สิ่งใดย่อมได้ดั่งปรารถนา ๑๘.ญาติวงศ์และบริวารเสวยแต่ความสุขปราศจากทุกข์ ๑๙.สิ่งอัปมงคลทั้งหลายสูญหายมลายสิ้น ๒๐.ไม่ต้องบังเกิดในทุคติภูมิ ๒๑. หากสัญจรไป ณ แห่งใดย่อมได้รับความสะดวก พ้นจากอุปสรรคทั้งมวล ๒๒.ในยามราตรีย่อมสุบินในทางศุภมงคล ปราศจากนิมิตอันชั่วร้าย ๒๓.บรรพบุรุษและญาติวงศ์ที่ล่วงลับไปแล้วจะได้หลุดพ้นจากทุกขภูมิ ๒๔.กำเนิดในภพหน้าจะเป็นผู้มีวาสนาสูง ๒๕.ได้รับการยกย่องจากพระอริยเจ้าทั้งหลาย ๒๖.มีสติปัญญารอบรู้เป็นเลิศ ๒๗.มีจิตเปี่ยมล้นด้วยเมตตาธรรมธรรมเป็นสมุฏฐาน ๒๘.และจะได้สำเร็จพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณในที่สุด

ทั้งหมดนี้คือผลที่ได้รับจากกราบไหว้บูชาพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ ซึ่งผู้มีปัญญาทั้งหลายควรจะพิจารณาให้เห็นจริงตามนี้เถิด

วันคล้ายวันโพธิสัตวสมภพคือ วันที่ ๓๐ เดือน ๗ จีน

ภาพพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ ลายเส้นศิลปะญี่ปุ่น

พระเมตไตรยโพธิสัตว์

(彌勒菩薩)

๘. พระเมตไตรยโพธิสัตว์ (彌勒菩薩)

พระเมตไตรยโพธิสัตว์ เขียนแบบบาลีว่า **พระเมตตรัย** ทรงมีหลายพระนาม ทางบาลีเราจะเรียกว่า **พระศรีอาริย์**บ้าง **พระอชิตะ**บ้าง บางครั้งฝ่ายจีนจะเขียนพระนามของพระองค์ว่า "慈氏" แปลว่า*ผู้เมตตา* หรือ "一生補處" แปลว่า *พระผู้มีเอกชาติปฏิพันธ์ หรือพระผู้เกี่ยวข้องกับการเกิดอีกเพียงชาติเดียว* ก็จักได้บรรลุพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าได้หลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งปวง มิต้องหวนกลับมาเวียนว่ายในสังสารวัฏอีก

สาธุชนเวลากราบไหว้บูชาพระเมตไตรย หรือเวลาทำบุญก็มักจะอธิษฐานให้กุศลที่กระทำนี้เป็นปัจจัยส่งให้ได้พบกับพระศรีอาริย์พุทธเจ้าในอนาคต เมื่อกาลที่สิ้นพระศาสนาของพระศากยมุนีพุทธเจ้าแล้ว ซึ่งแต่เดิมนั้นพระเมตไตรยโพธิสัตว์ทรงแต่งกายแบบลักษณะมหาบุรุษเช่นเดียวกับพระโพธิสัตว์พระองค์อื่น ๆ แต่มีประวัติว่า มีพระภิกษุรูปร่างอ้วนท้วนอยู่รูปหนึ่ง ชอบถือถุงย่ามใบใหญ่ติดตัวเสมอ ใบหน้ายิ้มแย้มเบิกบานตลอดเวลาและชอบพูดปริศนาธรรมในนิกายเซ็นอยู่เสมอ ชื่อว่า "**ชี่ฉื่อ** 契此" หรือ "**เชียง เทง จื้อ** 長汀子" ซึ่งสาธุชนเรียกขานท่านว่า "**หลวงพ่อย่ามใหญ่** 布袋和尚"ได้ดับขันธ์โดยการนั่งสมาธิที่แท่นหินของอารามงักลิ้มยี่ 岳林寺 ในปีที่ ๓ แห่งรัชสมัยเจงเม้ง (ปี ๑๔๖๐) โดยท่านได้ประพันธ์โศลกไว้บทหนึ่งว่า

"เมตไตรยจริงแท้คือเมตไตรย 彌勒眞彌勒
แบ่งกายเป็นร้อยพันโกฏิ 化身千百億
โปรดสรรพสัตว์มากมาย 廣度諸衆生
แต่สำสัตว์หารู้จักไม่" 衆生都不識

ดังนั้นเมื่อท่านละสังขารไปแล้ว บรรดาพุทธศาสนิกชนจึงสันนิษฐานว่าท่านคือพระศรีอริยเมตไตรยโพธิสัตว์ อวตารกายมาโปรดสัตว์ยังโลกมนุษย์ จากนั้นมาจึงนิยมสร้างรูปของท่านแทนลักษณะแห่งความสุขความเจริญ และโชคลาภ ปัจจุบันมีข้อเข้าใจผิดเกี่ยวกับพระเมตไตรยโพธิสัตว์ของมหายาน กับพระสังขจายอรหันต์ของเถรวาทอยู่มาก กล่าวคือพระเมตไตรยพุงพลุ้ยนี้เป็นพระภิกษุในประเทศจีนหลังจากพระพุทธเจ้าทรงเสด็จปรินิพพานแล้วกว่า ๑,๔๐๐ ปี แต่พระสังขจายอรหันต์เป็นพระ

อรหันตสาวกมีชีวิตอยู่ร่วมในสมัยพระพุทธเจ้าก่อนพระเมตไตรยพุงพลุ้งนี้ เพียงแต่พระอริยะเจ้าทั้ง ๒ พระองค์นี้มีรูปร่างอ้วนท้วนสมบูรณ์เหมือนกันเท่านั้นเอง

วันคล้ายวันโพธิสัตวสมภพคือ วันที่ ๑ เดือน ๑ จีน

ภาพพระเมตไตรยโพธิสัตว์ ลายเส้นศิลปะญี่ปุ่น

พระมหาสถามปราปต์โพธิสัตว์
(大勢至菩薩)

๙. พระมหาสถามปราปต์โพธิสัตว์ (大勢至菩薩)

พระมหาสถามปราปต์โพธิสัตว์ คือพระโพธิสัตว์อัครสาวกของพระอมิตาภะพุทธเจ้า เคียงคู่กับพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ พระองค์มีชื่อเรียกในภาษาจีนว่า **"ไต่ ซี้ จี(大勢至)**หรือ **เต็ก ไต่ ซี้(得大勢)**บางแห่งเรียก **ไต่ ซี จู้(大勢主)"** ซึ่งมีความหมายเหมือนกัน อันมีความหมายของพระนามดังนี้ **มหา** (大) แปลว่า *ยิ่งใหญ่,มหาศาล* **สถามะ**(勢) แปลว่า *เดชานุภาพ,พละกำลัง* **ปราปต์** (至) แปลว่า *เข้าถึงแล้ว,บรรลุแล้ว* ดังนั้นพระนามของพระองค์จึงคือ *พระโพธิสัตว์ผู้ทรงบรรลุแล้วซึ่งเดชาพละยิ่งใหญ่*

พระมหาสถามปราปต์ทรงเป็นพระโพธิสัตว์ที่แสดงถึงพระพลาธิคุณของพระพุทธเจ้าทั้งปวง คล้ายกับพระมัญชุศรีที่ทรงเป็นองค์แทนแห่งพระปัญญาธิคุณ พระอวโลกิเตศวรทรงเป็นองค์แทนแห่งพระกรุณาธิคุณ พระจุณฑิทรงเป็นองค์แทนแห่งพระบริสุทธิคุณเป็นต้น พระมหาสถามปราปต์จะทรงถือดอกปัทมาในพระหัตถ์ บางครั้งจะทรงประณมหัตถ์ไว้ที่พระอุระ บางครั้งจะทรงถือวัชระ จึงทำให้พระองค์มีอีกพระนามว่า **พระวัชรหัตถ์** บางแห่งเรียก**พระวัชรปาณี**(金剛手)ก็มี

ใน**พระสุขาวดีวยูหสูตร**(無量壽經)กล่าวว่าเมื่อครั้งสมัยที่พระอมิตาภะพุทธเจ้ายังทรงเสวยพระชาติเป็นพระเจ้าจักรพรรดิเมื่อกาลก่อนทรงมีพระโอรส ๑,๐๐๐ พระองค์ มีพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์เป็นพระโอรสองค์โต และมีพระมหาสถามปราปต์โพธิสัตว์เป็นพระโอรสองค์รอง ทั้ง ๓ พระองค์ทรงประกาศมหาปณิธานจะช่วยเหลือสรรพสัตว์ให้ถึงที่สุด ณ เบื้องพระพักตร์แห่ง**พระรัตนครรภ์พุทธเจ้า** (寶藏佛) ส่งผลให้ทั้ง ๓ พระองค์ทรงเป็นพระโลกนาถเจ้าแห่งสุขาวดีโลกธาตุ และยังทรงเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตากรุณาคุณปกแผ่ไพศาลมา เพื่อโปรดสรรพสัตว์ยังโลกทั้งปวงไม่เว้นแม้แต่โลกแห่งความทุกข์ที่นี้ด้วย

ในพระศูรางคมธารณีสูตร (楞嚴經) กล่าวว่า พระมหาสถามปราปต์กราบทูลต่อพระพุทธเจ้าถึงปฏิปทาแนวทางปฏิบัติของพระองค์ว่า ในจิตของพระองค์มีแต่น้อมระลึกและเรียกขานแต่พระนามของพระอมิตาภะพุทธเจ้าอยู่ตลอดลมหายใจ และทรงปฏิบัติเช่นนี้มาตลอดนานนับหลายอสงไขยกัลป์ แม้นในปัจจุบันที่พระองค์ทรงได้บรรลุเป็นพระมหาโพธิสัตว์แล้วก็ยังทรงภาวนาถึงพระอมิตาภะอยู่ทุกวาระจิตเช่นเคย ซึ่งพระมหาสถามปราปต์ทรงให้เหตุผลว่า ประดุจบุตรร้องเรียกหาผู้เป็นมารดา

เป็นมารดาตลอด แล้วผู้เป็นมารดาจะทอดทิ้งบุตรผู้นั้นได้อย่างไร (เปรียบเทียบว่าพระพุทธเจ้าทรงรักและเมตตาสรรพสัตว์ทั้งปวงดุจมารดาอาทรต่อบุตร)

ด้วยอานิสงค์แห่งการระลึกถึงพระคุณแห่งพระอมิตาภะพุทธเจ้าและพระพุทธเจ้าทั้งปวงนั้นยิ่งใหญ่ไพศาลปานฉะนี้ ดังนั้นสาธุชนที่ได้ทราบแล้วสมควรปฏิบัติตามแนวทางภาวนาแห่งพระมหาสถามปราปต์โพธิสัตว์เจ้าเถิด

วันคล้ายวันโพธิสัตวสมภพคือ วันที่ ๑๓ เดือน ๗ จีน

西方三聖

ภาพพระมหาอริยเจ้าทั้ง ๓ พระองค์แห่งแดนสุขาวดี
ภาพวาดพู่กัน ศิลปะจีน

พระเวทโพธิสัตว์

(韋馱菩薩)

๑๐. พระเวทโพธิสัตว์ (韋馱菩薩)

พระเวทโพธิสัตว์ ทรงเป็นหนึ่งในบรรดาเทพธรรมบาล หรือมหาเทพผู้ปกป้องรักษาพระพุทธศาสนาและพระพุทธธรรมจำนวน ๒๔ พระองค์ (二十四諸天) โดยกล่าวว่าท่านเป็นพระโพธิสัตว์ที่บำเพ็ญบารมีพระองค์หนึ่ง ที่กำลังจะได้ตรัสรู้พระสัมโพธิญาณเป็นพระพุทธเจ้าองค์สุดท้ายคือ องค์ที่ ๑,๐๐๐ ของภัทรกัลป์นี้ คือ พระรุจิพุทธเจ้า (樓至佛) พระองค์ก็คือพระสกันธหรือพระขันธกุมารในศาสนาฮินดู พระองค์ทรงมีพลานุภาพมากคอยบำราบมารพระศาสนา หรือผู้ที่ทำให้พระศาสนาเสื่อมเสีย ทั้งคอยบันดาลลาภสักการะให้บังเกิดแก่พระอารามที่ภิกษุสงฆ์ตั้งมั่นในศีลาจารวัตร ให้มีทายกทายิกาเข้ามาอุปถัมภ์อารามให้รุ่งเรือง

พระปฏิมาของพระองค์ทรงเครื่องวิภูษณะอลังการแบบมหาขุนพล ทรงสุวรรณเกราะ ในพระหัตถ์จะประคองคฑาวัชราวุธบำราบมาร มีทั้งแบบประณมหัตถ์บ้าง ประคองคฑาวุธบ้าง จรดคฑาวุธไว้ที่พื้นดินบ้าง ซึ่งมีความหมายโดยนัยยะต่างกันไป ว่าผู้สัญจรรอนแรมในประเทศจีนโบราณหากจะหาที่ค้างแรมแล้วไซร้ พึงต้องสังเกตเทวรูปของพระเวทะนี้เป็นอันดับแรกว่าหากพระคฑาวุธของพระองค์จรดลงกับพื้นดินแสดงว่าอารามแห่งนั้นมิอนุญาตให้บุคคลภายนอกพักอาศัยได้ อาจเนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ ของวัตรปฏิบัติหรือข้อบังคับของนิกายนั้น ๆ แต่หากพระเวทโพธิสัตว์ทรงประคองคฑาวุธไว้ในพระหัตถ์ หรือทรงประณมหัตถ์ก็เป็นนัยยะแสดงว่าสามารถพักค้างแรมได้ โดยทั่วไปแล้วพระปฏิมาของพระองค์จะประดิษฐานอยู่ในอารามอยู่เบื้องซ้ายของพระประธาน แต่บางแห่งจะหันหลังชนกับพระเมตไตรยในวิหารแรกโดยหันพระพักตร์เข้าสู่อาราม

ซึ่งสาธุชนสมควรกราบไหว้บูชา เพื่อน้อมรำลึกถึงพระเมตตากรุณาคุณของพระองค์ในการที่ทรงช่วยปกป้องพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ (สังเกตจากหนังสือพระสูตร หรือหนังสือสวดมนต์ของมหายานทุกเล่มจะมีรูปของพระเวทโพธิสัตว์สถิตอยู่ด้านท้าย) จะทรงช่วยให้พระเถระผู้ใหญ่ที่มีศีลบริสุทธิ์ผู้เป็นธงธรรมของพระศาสนาให้อายุมั่นขวัญยืน และทรงช่วยคุ้มครองศาสนิกชนผู้ตั้งมั่นในศีลให้ปลอดภัยบำเพ็ญธรรมราบรื่นไร้อุปสรรค ได้บรรลุถึงมรรคผลที่ปรารถนาโดยเร็วแล

วันคล้ายวันโพธิสัตวสมภพคือวันที่ ๓ เดือน ๖ จีน

พระวิหารบาลโพธิสัตว์ หรือ พระสังฆารามโพธิสัตว์

(伽藍菩薩)

๑๑. พระวิหารบาลโพธิสัตว์ หรือ พระสังฆารามโพธิสัตว์ (伽藍菩薩)

พระวิหารบาลโพธิสัตว์ มีความหมายคือ *พระโพธิสัตว์ผู้ปกปักษ์รักษาพระวิหารอาราม* ตามอารามบางแห่งจะประดิษฐานพระวิหารบาลโพธิสัตว์เคียงคู่กับพระเวทโพธิสัตว์หน้าพระประธาน ซึ่งท่านจะมีพระพักตร์สีเขียวบ้าง ดำบ้าง น้ำตาลบ้าง มีหนวดเคราบ้าง ไม่มีบ้าง ทรงถืออาวุธเป็นง้าว ขวาน ฯลฯ ตามแต่ผู้สร้างจะจินตนาการหรือต้องการ

เนื่องจากพระวิหารบาลโพธิสัตว์นั้นมีจำนวนมากมายมหาศาล กล่าวคือ ไม่ว่าเทพเจ้าที่อยู่ประจำพื้นที่นั้นมาก่อนที่จะก่อสร้างอารามหรือหลังจากนั้นก็ดี ครั้นเมื่ออารามได้ก่อตั้งแล้ว เทพเจ้าหรือเจ้าที่ที่เกิดศรัทธาปสาทะ ได้รับพระพุทธบารมีจากการที่มีอารามตั้งอยู่ในพื้นที่ของตน และจากการที่บรรดาพุทธบริษัทสาธยายพุทธมนต์แผ่เมตตาอุทิศให้โดยนิจสิน ทั้งมีการประกอบกิจกุศลบำเพ็ญธรรมในพื้นที่ก็ดี ยังให้บรรดาเทพเจ้าอนุโมทนายินดีและเกิดจิตเมตตาจะปกปักษ์อารามนั้นให้ปลอดภัยจากมารทั้งปวง เราก็บูชาท่านในนามของพระวิหารบาลโพธิสัตว์

หรือผู้ที่มีอุปการะคุณต่ออารามตั้งแต่เมื่อคราที่ยังมีชีวิตอยู่ เมื่อวายชนม์ไปแล้วก็ได้รับการยกย่องเป็นพระวิหารบาลโพธิสัตว์ทั้งสิ้น ยกตัวอย่างเทพเจ้ากวนอูเป็นต้น ที่เมื่อคราที่พระองค์ทรงมีพระชนม์ชีพอยู่ ทรงได้อุปถัมภ์บวรพระพุทธศาสนาค้ำจุนภิกษุสงฆ์ ยังให้พระศาสนาเจริญรุ่งเรืองเป็นอันมาก แลเมื่อคราที่พระองค์เสด็จทิวงคตไปแล้ว บรรดาพุทธศาสนิกชนก็พร้อมใจกันยกย่องพระองค์ในฐานะผู้อุปถัมภ์พระศาสนา แล้วสร้างรูปเคารพของพระองค์ไว้ในอาราม เพื่อสวดมนต์ระลึกถึงคุณงามความดีของพระองค์ อันจะสังเกตได้ว่ามีอารามที่จัดสร้างพระวิหารบาลโพธิสัตว์ เป็นเทพเจ้ากวนอูก็มีอยู่มิน้อย

พระวิหารบาล ชาวพุทธมหายานให้ความยกย่องว่าท่านคือพระโพธิสัตว์องค์หนึ่งเหมือนกัน เนื่องจากท่านมีจิตตั้งมั่นต่อการปกป้องพระศาสนาและผู้ที่บำเพ็ญธรรมยิ่งนัก อันเป็นปฏิปทาเดียวกันกับพระโพธิสัตว์ทั้งปวง สาธุชนทั้งหลายจึงสมควรกราบไหว้บูชาด้วยสำนึกในพระคุณของพระวิหารบาลทั้งหลาย ด้วยประการฉะนี้แล.

วันคล้ายวันโพธิสัตวสมภพคือ วันที่ ๑๓ เดือน ๕ จีน

พระธรรมบาลโพธิสัตว์ ๒๔ พระองค์

(二十四諸天菩薩)

๑๒. พระธรรมบาลโพธิสัตว์ ๒๔ พระองค์ (二十四諸天菩薩)

พระธรรมบาลโพธิสัตว์ทั้ง ๒๔ พระองค์นี้ส่วนมากคือเทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์ ผสมรวมกับเทพเจ้าในศาสนาพุทธบ้าง อันเหตุผลของการบูชาเทพเจ้าต่าง ๆ ในศาสนาพุทธนี้ มิได้เป็นการบูชาเพื่อให้ผู้บูชาเข้าถึงความเป็นเทพ หรือได้เป็นส่วนหนึ่งของเทพองค์นั้น ๆ เหมือนศาสนาพราหมณ์ที่มีการทรมานตนหรือบำเพ็ญด้วยวิธีอันยิ่งยวดต่าง ๆเพื่อจะผนวกรวมตนให้เข้าเป็นหนึ่งเดียวกับ "พรหมัน"หรือ "โมกษะ" หรือ "ปรมาตมัน" ที่เชื่อว่าเป็นสภาวะของความจริงสูงสุด หรือความเป็นพรหมผู้สร้างสรรพสิ่ง

แต่พระพุทธศาสนาให้บูชาเทพเจ้าเพื่อน้อมรำลึกถึงพระคุณที่เทพเจ้าเหล่านั้นทรงมีคุณูปการอุปถัมภ์บวรพระพุทธศาสนาในเจริญรุ่งเรือง เช่นการคอยปกปักษ์พระพุทธองค์ในครั้งอดีต การบำราบมารพระศาสนา ฯลฯ เป็นต้น และจุดประสงค์แห่งการกราบไหว้บูชาอีกประการก็คือ การขออำนาจและบารมีเทพเจ้าเหล่านั้นช่วยให้ตนเองได้บำเพ็ญธรรมโดยไร้อุปสรรค ขจัดมารที่คอยขัดขวางการกระทำความดีเป็นต้น ซึ่งเทพเจ้าแต่ละองค์นี้หาใช่ศาสนาพุทธนำเข้ามาผนวกรวมจากฮินดูเฉย ๆ ไม่ หากแต่เทพเจ้าแต่ละองค์นั้นก็มีความเป็นมาผูกพันธ์กับพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้งมาตั้งแต่ก่อนสมัยพุทธกาลจนถึงสมัยพุทธกาลปัจจุบัน ซึ่งมีปรากฏประวัติในพระไตรปิฎกทางบาลีบ้าง แต่เห็นมีปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎกทางมหายานมากกว่า เช่น สุวรรณประภาสอุตตเมนทรราชาสูตร (金剛明帝王經) เป็นต้น ที่กษัตริย์สมัยโบราณนิยมให้สาธยายในพระราชวัง เพื่อเป็นการปกป้องให้ประเทศชาติมั่นคง ปลอดภัยจากข้าศึกรุกราน เป็นต้น ซึ่งทางพระพุทธศาสนายกย่องให้มหาเทพเหล่านี้เป็นพระโพธิสัตว์ผู้ช่วยเหลืออนุเคราะห์สรรพสัตว์ทั้งสิ้น

อันจะขอพรรณนาถึงพระประวัติขององค์โพธิสัตว์ธรรมบาลทั้ง ๒๔ พระองค์โดยย่อดังต่อไปนี้

๑. พระลักษมีเทวี (大吉祥天) ตามคติฮินดูว่าท่านทรงกำเนิดเมื่อครั้งกวนน้ำอมฤตที่เกษียณสมุทร ทรงเป็นเทวีแห่งความงาม โชคลาภและศิริมงคล และทรงเป็นพระชายาแห่งพระวิษณุนารายณ์

๒. พระสุรัสวดีเทวี (大辮才天)ฮินดูว่าท่านทรงเป็นชายาแห่งพระพรหมผู้สร้าง พระสุรัสวดีทรงเป็นเทวีแห่งศิลปวิทยาการความรู้และอักษรศาสตร์ โดยยกย่องว่าเป็นเทพแห่งการศึกษา ทางพุทธศาสนาฝ่ายธิเบต จะผนวกท่านเป็นสมาชิกในกลุ่มของพระมัญชุศรีโพธิสัตว์

๓. ท้าวมหาพรหม(大梵天) คติพราหมณ์ว่า ทรงเป็นมหาเทพผู้สร้างโลก และเป็นผู้ที่อาราธนาพระพุทธเจ้าเมื่อครั้งที่ทรงตรัสรู้ใหม่ๆ ให้ทรงเมตตาสรรพสัตว์ โดยการหมุนเคลื่อนพระธรรมจักร ซึ่งในครั้งนั้นพระพุทธองค์ทรงพิจารณาพระธรรมที่ทรงได้ตรัสรู้ว่ามีความวิเศษลึกซึ้งมากเกินกว่ามนุษย์จะเชื่อและสั่งสอนได้ จึงมีพระพุทธดำริจะมิทรงสั่งสอน แต่ท้าวมหาพรหมสหัมบดีกราบทูลว่า บรรดาสรรพสัตว์ประดุจบัว ๔ เหล่า ยังคงจะมีบ้างที่ได้สดับพระธรรมเทศนาแล้วเกิดรู้แจ้งหลุดพ้นจากอาสวกิเลสได้ ด้วยเหตุนี้พระพุทธองค์จึงทรงเทศนาพระธรรมให้พวกเราได้ศึกษาและปฏิบัติดังเช่นทุกวันนี้

๔. ท้าวศักรเทวราช, ท้าวอินทราธิราช (帝釋天王) เป็นเทพเจ้าที่มีบทบาทในพระพุทธศาสนามาก แต่ไม่สู้มีบทบาททางฮินดูเท่าไรนัก พระองค์สถิตเป็นจอมเทพแห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ท้าวศักรเทวราชนี้ทรงช่วยเหลือพระพุทธองค์ให้สำเร็จพระโพธิญาณเช่นการทดสอบพระทัยหลายครั้ง และทรงนำผลสมอทิพย์มาน้อมถวายพระพุทธองค์เมื่อตอนตรัสรู้ใหม่ ๆ ยังให้พระพุทธองค์ทรงมีพละกำลังยิ่งขึ้น

๕. ท้าวธตรฐเทวราช (持國天王) ทรงเป็นเทวราช ๑ ใน ๔ แห่งสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา คุ้มครองโลกทางทิศตะวันออก เป็นเจ้าแห่งคนธรรพ์ ทางจีนจะทรงถือพิณโบราณ

๖. ท้าววิรุฬหกเทวราช (增長天王) ทรงเป็นเทวราช ๑ ใน ๔ แห่งสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา คุ้มครองโลกทางทิศใต้ เป็นเจ้าแห่งกุมภัณฑ์ ทางจีนทรงถือร่มฉัตร บางแห่งทรงถือกระบี่ก็มี

๗. ท้าววิรุฬปักษ์เทวราช (廣目天王) ทรงเป็นเทวราช ๑ ใน ๔ แห่งสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา คุ้มครองโลกทางทิศตะวันตก เป็นเจ้าแห่งพญานาค ทางจีนทรงจับพญานาค และดวงแก้วมณี

๘. ท้าวไวศรวณ หรือ กุเวรมหาราช (多聞天王) ทรงเป็นเทวราช ๑ ใน ๔ แห่งสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา คุ้มครองโลกทางทิศเหนือ เป็นเจ้าแห่งยักษ์ ทางฮินดูจะนับถือท่านเป็นพิเศษเพราะมีคติว่าท่านเป็นเทพเจ้าแห่งขุมทรัพย์ด้วย มาทางธิเบตท่านจะถือร่มและพังพอน แต่ทางจีนจะทรงถือรัตนเจดีย์ แสดงถึงการรักษาพระศาสนา

๙. เทพคุยหบดี (密跡金剛天) แปลว่าเทพเจ้าผู้เป็นเจ้าแห่งความลึกลับ ในพระพุทธสูตรกล่าวว่า ท่านเป็นผู้ล่วงรู้ความลับของพระพุทธเจ้าทั้งปวง

หรือท่านก็คือสภาวนิรมาณกายหนึ่งของพระพุทธเจ้าที่ทรงล่วงรู้ความลับต่าง ๆของตนเองได้ โดยที่บรรดาโพธิสัตว์และมหาเทพทั้งปวงมิทรงรู้

๑๐. ขุนพลปัญจิกายักษ์(散脂天) ทรงเป็นมหาขุนพลยักษ์ของท้าวกุเวร เป็นน้องชายของยักษ์ปัญฉาล เทพผู้รักษาเมืองคันธาระและปัญจิกายักษ์นี้ยังเป็นภัสดาแห่งนางยักษ์หาริติด้วย

๑๑. สกันธเทพ หรือ พระเวทะ (韋馱天) มีอีกพระนามว่าพระขันธกุมาร เป็นเทพแห่งการสงคราม เป็นพระโอรสแห่งพระอิศวรและพระอุมาเทวี ทางพระพุทธศาสนาว่าท่านทรงบำเพ็ญบารมีและประกาศหมายมุ่งพระโพธิญาณมาแต่พระพุทธเจ้าพระองค์ก่อน ๆ แสนนานมาแล้ว

๑๒. พระปฤถิวีเทพ (堅牢地天) หรือพระธรณีจะมีสร้างทั้งในรูปของบุรุษและสตรีแล้วแต่พื้นที่ พระธรณีนี้เป็นเทพผู้ทรงมหิธานุภาพมาก ดังเช่นเมื่อครั้งที่พระพุทธองค์ใกล้จะตรัสรู้ พญามาราธิราชได้มากล่าวตู่ถึงรัตนโพธิบัลลังก์ที่พระพุทธองค์ประทับอยู่ว่าเป็นของตน ครั้นพระมหาบุรุษโพธิสัตว์ในครั้งนั้นกล่าวว่าเป็นของที่พระองค์เองที่ทรงสั่งสมบำเพ็ญมานับอสงไขยโกฏิกัลป์ประมาณมิได้ พญามารก็ให้หาผู้มายืนยัน ในครั้งนั้นก็มิมีเทพเจ้าใดกล้ามายืนยันได้ด้วยล้วนตกอยู่ในอำนาจของพญามารครอบงำอยู่ทั้งสิ้น ครั้งแล้วพระมหาบุรุษจึงทรงตรัสเรียกพระธรณีมาเป็นพยานถึงการตรัสรู้นี้ พระธรณีจึงบีบน้ำทักษิโนทกที่พระมหาบุรุษโพธิสัตว์เคยหลั่งเป็นทานเมื่ออเนกชาติออกมาจากมวยผม เกิดเป็นทะเลหลวงพัดพาพญามารและสมุนมารไกลออกไปสุดขอบจักรวาล ยังให้พระมหาบุรุษโพธิสัตว์ได้สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าในรุ่งอรุณของวันนั้นเอง

๑๓. เทพธิดาโพธิทรุม (菩提樹天) คือเทพธิดาที่ประทับอยู่ใต้ร่มพระศรีมหาโพธิ์ที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้ ด้วยอานิสงค์ที่พระนางทรงให้ร่มเงาและเป็นที่พำนักในการตรัสรู้ เพื่อประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่ของจักรวาล ด้วยการที่พระนางทรงได้รับพระพุทธรังสีฉายฉานของพระพุทธองค์เมื่อคราได้ตรัสรู้ และเมื่อคราที่พจญพญามารพระนางก็อยู่เคียงข้างพระพุทธองค์มิได้หลีกลี้ไปไหน จึงให้การยกย่องพระนางว่าทรงเป็นส่วนในการตรัสรู้ของพระพุทธองค์

๑๔. นางหาริติยักษิณี (阿利帝母天 , 歡喜母天 , 鬼子母天) บ้างก็เรียกนางอภิรดี ทรงมีบุตรถึง ๕๐๐ ตน บ้างก็ว่า ๑,๐๐๐ ตน ทำให้รูปเคารพของพระองค์มีเด็ก ๕ คนอยู่ข้าง ๆ อันเปรียบเสมือนบุตรทั้ง ๕๐๐ ซึ่งพระนางรัก

ลูกสุดท้องมากที่สุด พระนางชอบจับเด็กในนครราชคฤห์กินเป็นอาหารจนประชากรในเมืองร่อยหรอ(หาริติ แปลว่า ผู้ขโมยเด็ก) เมื่อบ้านใดมีเสียงเด็กร้องพระนางจะมาจับไปทันที จนชาวบ้านต้องไปกราบทูลขอพระพุทธบารมีเป็นที่พึ่ง พระพุทธองค์จึงทรงทรมานพระนางด้วยการจับลูกคนสุดท้องของพระนางมาซ่อนไว้ในบาตร เมื่อพระนางหาริติหาลูกคนโปรดไม่พบ จึงสอดส่องทิพยญาณด้วยอิทธิฤทธิ์ตามหาไปทั้ง ๓ โลก เมื่อพลิกแผ่นดินแผ่นฟ้าหาจนทั่วแล้วไม่พบจึงร้องไห้น่าเวทนายิ่งนัก จึงนึกได้ว่าพระพุทธองค์ทรงเป็นพระสัพพัญญูรู้แจ้งโลกทั้งปวง จึงมาปรากฏกายเพื่อเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ พระพุทธองค์จึงทรงตรัสถามว่า*พระนางโศกเศร้าเวทนาด้วยเหตุอันใด* นางหาริติจึงกราบทูลว่า *บุตรสุดท้องของหม่อมฉันหายไปหาทั่วทั้ง ๓ ภพจักรวาลแล้วก็ไม่มี* พระพุทธองค์ตรัสว่า *พระนางมีบุตรถึง ๕๐๐ ครั้นหายไปไม่พบหน้าเพียงหนึ่งก็โศกเศร้าเพียงนี้ แต่บรรดามนุษย์มีบุตร ๑ คนบ้าง ๒ คนบ้างก็ถูกพระนางจับไปเป็นอาหารเสียหมด แล้วมนุษย์เหล่านั้นจะรู้สึกเช่นใด* ครั้นแล้วพระนางหาริตีจึงได้สติสำนึกในความผิดที่ผ่านมา ขอขมาต่อพระพุทธองค์และสมาทานศีลงดเว้นปาณาติบาต ทั้งยังจะปกปักษ์รักษาพระพุทธศาสนาและสาธุชนหญิงชายต่อเบื้องพระพุทธพักตร์ พระพุทธองค์จึงทรงสรรเสริญและมีพุทธฎีกาว่า *ในอนาคตกาลเบื้องหน้าให้บรรดาพุทธบริษัทถวายเครื่องเซ่นพลีบูชาแก่พระนางพร้อมด้วยบุตรและบริวารด้วย* ต่อมาในยุคนี้บรรดาภิกษุจึงต้องมอบภัตรเป็นพลีแก่พระนางก่อนฉันทุกครั้ง เพื่อตอบแทนพระคุณของพระนาง โดยเฉพาะอินเดียเหนือจะมีแท่นบูชาพระนางและบุตรทั้ง ๕๐๐ จำนวนหลายแห่ง

๑๕. เทพธิดาอารตินาม หรือ อาภิรดีนาม (訶利帝喃天) ประวัติว่าท่านได้บริจาคทานและบำเพ็ญธรรมมาตั้งแต่สมัยพระรัตนปุ่ษยพุทธเจ้า ต่อมาจึงได้สำเร็จเป็นเทพในที่สุด บางแห่งกล่าวว่าพระนางก็คือพระอภิรดี หรือหาริตินั่นเอง

๑๖. ท้าวมเหศวร (摩醯首羅天) **คือพระศิวะหรือพระอิศวร**ทางฮินดูในฐานะมหาเทพผู้ทำลาย ทางพระพุทธศาสนาสร้างประปฏิมาเป็นรูปพญายักษ์มี ๖ พระกรถือเทพาวุธครบมือ

๑๗. เทพธิดามาริจี (摩利支天, 金光明天母) มาริจีแปลว่า **"พยับแดด"** หรือคือเจ้าแม่แห่งแสงสว่าง หรือเจ้าแม่แห่งแสงทองยามเช้า ฮินดูเรียกว่า **"พระอุษาเทวี"** จีนและธิเบตจะนับถือท่านเป็นพิเศษโดยจะมีบทสรรเสริญในบูชาท่านในยามดวงอาทิตย์ขึ้น มาทางเต๋าและจีนจะว่าท่านคือ**พระดาริกานภาธิราช** (斗姥元君, 斗母) โดยทรงดำรงฐานะเป็นพระแม่แห่งดวงดาวทั้งปวงในจักรวาลและเป็นพระมารดาแห่งดาวนพเคราะห์ในพิธีถือศีลทานเจเดือน ๙ ด้วย

๑๘. พระสุริยเทพ (日宮天子) คือพระอาทิตย์ผู้ให้แสงสว่างแก่โลกยามกลางวัน เป็นผู้ให้ความอบอุ่นแก่โลก ปกติจะสร้างเป็นรูปเพศบุรุษ

๑๙. พระจันทราเทพ (月宮天子) คือพระจันทร์ผู้ให้แสงสว่างในตอนกลางคืน ทางอินเดียจะว่าพระจันทร์เป็นเทพบุตร แต่ทางจีนได้ผนวกรวมเข้ากับเทพธิดาบนดวงจันทร์จึงนิยมสร้างเป็นเพศสตรี

๒๐. พระดารกาเทพ (星宮天子) คือเทพแห่งดวงดาวในทางโหราศาสตร์ทั้ง ๒๘ กลุ่ม (ทางไทยมี ๒๗ กลุ่ม) ด้วยความเชื่อที่ว่าดวงดาวมีอิทธิพลต่อชีวิตของมนุษย์จึงทำให้มีการบูชาพระองค์เพื่อชีวิตที่ผาสุกสมบูรณ์

๒๑. ตรัยตรึงส์เทพ (三十三天) คือเทพเจ้าจำนวน ๓๓ องค์ที่เป็นสหายของพระอินทร์ ตั้งแต่ครั้งที่ร่วมกันสร้างมหากุศลบนโลกมนุษย์จนได้กำเนิดเป็นเทพบนสวรรค์ชั้นนี้ ในพิธีบูชาจะวาดเป็นรูปเทพเจ้าองค์เดียวนั้นหมายถึงเป็นองค์แทนของเทพเจ้าทั้ง ๓๓ องค์

๒๒. พญายมราช (閻羅天) คือพระผู้เป็นใหญ่ในนรกภูมิคอยตัดสินชี้ขาดความดีชั่วของมนุษย์ด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม เที่ยงตรง จนมีคำสดุดีพระองค์ว่า “**ธรรมราชา** (法王)” อาจแปลว่าคือผู้เที่ยงธรรมก็ได้

๒๓. ท้าวสาครนาคราช (娑-揭羅龍王天) คือเทพเจ้าผู้เป็นใหญ่ในห้วงน้ำ ที่จริงแล้วพญานาคราชมีถึง ๘ ตระกูล แต่ในที่นี้หมายถึงองค์แทนทั้ง ๘ ตระกูล และท่านสาครนาคราชนี้เองที่เป็นพระบิดาของธิดาพญามังกร (龍女) อัครสาวกของพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์

๒๔. กินนรราช หรือ อัคนีเทพ (緊那羅王天) คือเทพเจ้าแห่งไฟ กินนรราชในอินเดียทำเป็นรูปครึ่งคนครึ่งนก แต่ในจีนทำเป็นรูปมนุษย์ถือฆ้อนและสิ่งที่ตีให้เกิดประกายไฟตามความเชื่อพื้นเมืองของจีน

ภาพพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์

คำแปลบทสรรเสริญพระพุทธคุณในธรรมสังคีตมหายาน

๑. 開經偈 ไคเกงกี่
(ปฐมบทแห่งพระสูตร)[๑]

無　上　甚　深　微　妙　法

บู่　เสียง　ซิม　ชิม　มุย　เมียว　ฝับ

พระธรรมอันเป็นอนุตรลึกซึ้งคัมภีรภาพ

百　千　萬　劫　難　遭　遇

ปัก　เชียน　วัน　กิบ　นัน　เจา　งี

อันจักหาประสบพบได้ยากยิ่งนักในร้อยพันหมื่นกัลป์

我　今　見　聞　得　受　持

งอ　กิม　เกียน　บุน　เต็ก　เซา　ชี

บัดนี้ข้าพเจ้าได้ประสบ ได้สดับและได้น้อมรับปฏิบัติแล้ว

願　解　如　來　真　實　義

ยง　ไก　ยี　ไล　จิน　สิก　งี

ขอให้ได้รู้แจ้งซึ่งสัตยอรรถอันจริงแท้แห่งพระตถาคตเจ้าเทอญ

---

[๑] ตามประวัติกล่าวว่า ปฐมบทแห่งพระสูตรนี้ ประพันธ์ขึ้นโดยพระนางเจ้าบูเช็กเทียน จักรพรรดินีแห่งจีน

๒. 楊枝讚 เอียง กี จั้ง
(บทเอียงกีสรรเสริญ)

楊 枝 淨 水　　遍 洒 三 千

เอียง กี เจง ซุย　　เพียน ไซ ซำ เชียน

วารีบริสุทธิ์จากกิ่งไม้หลิว　　ประพรมไปทั่วในตรีสหัส(โลกธาตุ)

性 空 八 德 利 人 天

เซง คง ปา เต็ก ลี เลิน เทียน

ด้วยมีสภาวะเป็นศูนยตา (ทำให้วารีที่ประกอบด้วย) คุณธรรมทั้ง ๘ ประการยังประโยชน์แก่เหล่ามนุษย์และเทพยดา(ได้อย่างทั่วถึง)

福 壽 廣 增 延　　滅 罪 除 愆

ฟุก เซา กวง จัง เอียง　　มิก จุย ชี คิน

ยังให้วาสนาและอายุขัยวัฒนายืนนาน　　ดับสิ้นซึ่งบาปโทษทั้งปวง

火 燄 化 紅 蓮

ฟอ งิม ฟา ฮง เลียน

ให้เปลวเพลิงกลับกลายเป็นปัทมา(ดอกบัวแดง)[๒]

南 無 清 淨 會 菩 薩 摩 訶 薩

นำ มอ เชง เจง ฟุย ผู่ สัก มอ ฮอ สัก

ขอนอบน้อมต่อพระโพธิสัตว์มหาสัตว์ผู้ชุมนุมอยู่ในธรรมสันนิบาตที่บริสุทธิ์

---

[๒] มีนัยยะว่าด้วยอำนาจแห่งพระพุทธองค์ทรงบันดาลให้สิ่งร้ายกลับกลายเป็นสิ่งดี

๓. 佛光讚 ฟู กวง จั้ง
(บทพุทธประภาสรรเสริญ)

佛 光 主 照　本 命 元 辰

ฟู กวง จู เจียว　ปุน เมง ยิน เซง

พระพุทธรังสีฉายส่องอยู่เป็นเอกยอดยิ่ง　ฉายฉานต้องดวงดาวของชะตานี้

災 星 退 度 吉 星 臨

ไจ แซ ทุย ตู กิด แซ ลิม

ให้ดาวโทษภัยถอยหลีกไปดาวมงคลเข้าครองเรือนชะตา

九 曜 保 長 生　運 限 和 平

กิว เยา เปา เชียง เซง　วัน ฮัง ฟอ เพง

พระเคราะห์ทั้ง ๙ ประทานความคุ้มครองให้มีชีวิตที่ยืนยาว　ดวงชะตาโคจรเวียนไปด้วยความสันติสวัสดี

福 壽 永 康 寧

ฟุก เซา ยง คัง เนง

ให้วาสนาและอายุสถาพรยืนนาน นิราพาธปราศจากซึ่งโรคร้ายทั้งปวงเทอญ

南 無 增 福 壽 菩 薩 摩 訶 薩

นำ มอ จัง ฟุก เซา ผู่ สัก มอ ฮอ สัก

ขอนอบน้อมต่อพระโพธิสัตว์มหาสัตว์ผู้ยังให้วาสนาและอายุวัฒนา

๓. 韋駄讚 ไว ท้อ จั้ง
(บทพระเวทสรรเสริญ)

韋 駄 天 將 菩 薩 化 身
ไว ทอ เทียน เจียง ผู่ สัก ฟา เซง
องค์เทวขุนพลเวทะ ทรงเป็นนิรมาณกายของพระโพธิสัตว์

擁 護 佛 法 誓 弘 深
ยง ฟู ฟู ฟับ ซือ ฮง ชิม
เพื่อมาปกปักอารักขาพระพุทธธรรม พระองค์ทรงมีปฏิญาณที่ล้ำลึกคัมภีรภาพ

寶 杵 鎮 魔 軍 功 德 難 倫
เปา ชี จิน มอ กิน กง เต็ก นัน ลุน
ทรงถือรัตนคทาวุธบำราบกองทัพมาร ทรงประกอบด้วยบุญญาธิการมหาศาล ยากยิ่งนักที่จักกล่าวพรรณนา

祈 禱 副 群 心
คี เตา ฟู คุน ชิม
ขออธิษฐานวิงวอนต่อพระองค์โปรดประทานอุปการะสนองต้องตามจิตของมวลชนทั้งปวงเทอญ

๔. 爐香讚 โหลว เฮียง จั้ง
(บทสุคนธาสรรเสริญ)

爐 香 乍 爇　　法 界 蒙 薰
โหล่ว เซียง จัง อี　　ฝับ ไก มง เฮิน

เครื่องสุคนธาในกระถางเผาร้อน　　กำจายกลิ่นหอมหวนไปทั่วทั้งธรรมธาตุ

諸 佛 海 會 悉 遙 聞
จู ฟู ไฮ ฮุย เสิด เยา บุน

ยังให้ธรรมสันนิบาตของพระพุทธเจ้าทั้งปวงได้สดับรับรู้

隨 處 結 祥 雲　　誠 意 方 殷
ซุย ชี กิด เซียง ยง　　เซง อี ฟัง เฮิน

ให้ทุกสถานบังเกิดเป็นเมฆมงคล　　ยังให้จิตที่สัตย์ซื่อได้วัฒนารุ่งเรืองยิ่งขึ้น

諸 佛 現 全 身
จู ฟู เฮียน ชวน เซง

ขอพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐทั้งปวงโปรดทรงสำแดงพระวรกายเทอญ

南 無 香 雲 蓋 菩 薩 摩 訶 薩
นำ มอ เซียง ยง ไก ผู่ สัก มอ ฮอ สัก

ขอนอบน้อมต่อพระโพธิสัตว์มหาสัตว์ (ผู้อยู่ใต้) ควันแห่งเครื่องหอมอันประดุจร่มฉัตรนี้

๕. 佛慈讚 ฟู ชือ จั้ง

(บทพุทธเมตตาสรรเสริญ)

佛 慈 廣 大 感 應 無 差

ฟู ชือ กวง ตา กำ ยิน บู ชา

พระเมตตาแห่งพระพุทธเจ้านั้นไพศาลยิ่งใหญ่ ซึ่งจักตอบสนองไปได้โดยไร้ความแตกต่าง

寂 光 三 昧 遍 河 沙

สก กวง ซำ มี เพียน ฮอ ซา

ด้วยแสงแห่งความสงบคือสมาธิอันแผ่ทั่วไปใน(โลกธาตุต่าง ๆจำนวนเท่ากับ)เม็ดทรายในแม่น้ำ

願 不 離 伽 耶 降 福 齋 家

ยง ปุก ลี แค แย กัง ฟุก ไจ กา

ขอตั้งจิตปรารถนาให้(แสงรัศมีนี้)มิห่างไปจากกายา ให้บังเกิดบุญญาวาสนาพร้อมเพรียงทุกครัวเรือน

金 地 湧 蓮 花

กิม ตี ยง เลียน ฟา

(เสมือนหนึ่ง) ดอกปุณฑริกมาศที่ผุดขึ้นจากสุวรรณเมทนีเทอญ

南 無 降 吉 祥 菩 薩 摩 訶 薩

นำ มอ กัง กิด เซียง ผู่ สัก มอ ฮอ สัก

ขอนอบน้อมต่อพระโพธิสัตว์มหาสัตว์ผู้ประทานศิริมงคล

๖. 香雲讚 เซียง ยง จั้ง
(บทสุคนธเมฆสรรเสริญ)

香 雲 瀰 布 聖 德 照 彰

เซียง ยง มี ปู เซง เต็ก เจียว เจียง

ควันแห่งเครื่องสุคนธ์เต็มเปี่ยม (ไปทั่วบริเวณ) ยังให้พระคุณธรรมของพระอริยเจ้าประกายฉายฉานเห็นเด่นชัด

菩 提 心 廣 莫 能 量

ผู่ ที ซิม กวง มก เนง เลียน

ให้โพธิจิตได้แผ่ไปอย่างไพศาลมิอาจประมาณ

觸 處 放 毫 光 為 瑞 為 祥

ฉก ชี ฟัง เฮา กวง ไว ซุย ไว เซียง

มีประภามณฑลสาดส่องต้องอายตนะ[๓] *อันเป็นสิ่งที่ศุภประเสริฐ เป็นสิ่งที่มิ่งมงคล*

仰 啟 法 中 王

เงียง ไค ฝับ จง วัง

แล้วจึงป่าวประกาศแด่พระผู้เป็นองค์ธรรมราชา

南 無 香 雲 蓋 菩 薩 摩 訶 薩

นำ มอ เซียง ยง ไก ผู่ สัก มอ ฮอ สัก

ขอนอบน้อมต่อพระโพธิสัตว์มหาสัตว์ (ผู้อยู่ใต้) ควันแห่งเครื่องหอมอันประดุจร่มฉัตรนี้

---

๓ อายตนะในที่นี้อาจแปลว่า สถานที่แห่งนี้ก็ได้

๗. 此食色香味 ฉื่อ เสก เซียง เฮียง มี
(บทอธิษฐานถวายพุทธบูชา)

此	食	色	香	味	上	供	十	方	佛
ชื่อ	เสก	เซก	เซียง	มี	เสียง	กง	สิบ	ฟัง	ฟู

อันรูปพรรณ กลิ่นและรสชาดของเครื่องบริโภคอันดีเลิศนี้ *ขอน้อมถวายแด่พระพุทธเจ้าทั้งทศทิศในเบื้องต้น*

中	奉	諸	賢	聖	下	及	六	道	品
จง	ฮง	จู	เฮี้ยง	เซง	ฮา	กิบ	ลิว	เตา	พิน

บรรดาพระอริยเจ้าทั้งหลายในเบื้องกลาง *และสรรพสัตว์ในภูมิทั้ง ๖ เป็นเบื้องสุดท้าย*

等	施	無	差	別	隨	願	皆	飽	満
ตัง	ซี	บู	ชา	เปียก	ซุย	ยง	ไก	เปา	มุน

โดยให้เป็นทานที่มิแตกต่างกัน *ให้อิ่มหนำสราญอนุโลมสมดั่งประสงค์*

令	今	施	者	得	無	量	波	羅	密
เลง	กิม	ซี	แจ	เต็ก	บู	เลียน	ปอ	ลอ	มิก

ยังให้ผู้บริจาคทานนี้ได้บรรลุ *ในบารมีจำนวนอเนกอนันต์*

三	德	六	味	供	佛	及	僧
ซำ	เต็ก	ลิว	มี	กง	ฟู	กิบ	เจง

ทั้งคุณธรรม ๓ ประการ (บริสุทธิคุณ ปัญญาธิคุณ กรุณาธิคุณ) (ขอน้อมถวายอาหารที่ประกอบด้วย) รสชาดทั้ง ๖ ชนิด(คือ ขม เปรี้ยว หวาน เผ็ด เค็ม ฝาด) *แด่พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยหมู่สงฆ์*

法界有情　　　　普同供養
ฝับ　ไก　เยา　เชง　　　　โพว　ทง　กง　เอียง
และสรรพชีวิตในธรรมธาตุ　　　　ให้ล้วนได้รับการสักการะ
และเลี้ยงดูโดยทั่วถึงเสมอ
กันเทอญ

ภาพพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ กำลังโปรดผู้ที่ตกอยู่ในบ่อเพลิง

๘. 佛面讚 ฟู เมียน จั้ง

(บทพุทธพักตร์สรรเสริญ)

佛 面 猶 如 淨 滿 月

ฟู เมียน เยา ยู เจง มุน แย

พระพุทธพักตร์ปานประหนึ่งดวงจันทร์เพ็ญที่หมดจด

亦 如 千 日 放 光 明

ยิด ยู เชียน ยือ ฟัง กวง เมง

แลประดุจดวงอาทิตย์ที่เปล่งแสงนับพันดวง

圓 光 普 照 遍 十 方

ยง กวง โพว เจียว เพียน สิบ ฟัง

รัศมีสัณฐานกลมฉายรังสีไปทั่วทั้งทศทิศ

喜 捨 慈 悲 大 慈 大 悲 皆 具 足

ฮี แซ ชื่อ ปี ตา ชื่อ ตา ปี ไก กี จก

พระมุฑิตา พระอุเบกขา พระเมตตา พระกรุณาล้วนแต่ทรงสมบูรณ์ถึงพร้อม

南 無 盡 虛 空 遍 法 界 過 去

นำ มอ จิน ฮี คง เพียน ฝับ ไก กัว คี

現 在 未 來 佛 法 僧 三 寶

เฮียน ไจ มี ไล ฟู ฟับ เจง ซำ เปา

ขอนอบน้อมต่อพระรัตนตรัยคือพระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้าและพระสงฆเจ้า ที่ในอดีต ปัจจุบันและอนาคตโดยตลอดหมดสิ้นทั้งอากาศธาตุและธรรมธาตุ

๙. 準提讚 จุน ที่ จั้ง

(บทจุณฑิสรรเสริญ)

稽 首 皈 依 蘇 悉 帝

ไค ซาว กุย อี ซุ เสิด ตี

ขอนมัสการแลยึดเอาพระสุสิทธิการสูตร[๔] *เป็นสรณะ*

頭 面 頂 禮 七 俱 胝

เทา เมียน เตง ลี ชิก กี จือ

ขอคารวะนอบน้อมต่อพระพุทธเจ้าจำนวน ๗ โกฏิ[๕] *พระองค์ด้วยเศียรเกล้า*

我 今 稱 讚 大 準 提

งอ กิม เชง จั้ง ตา จุน ที

บัดนี้ข้าพเจ้าขอสรรเสริญสดุดีพระมหาจุณฑิ

惟 願 慈 悲 垂 加 護

ไว ยง ชื่อ ปี สุย เกีย ฟู

ขอให้พระองค์โปรดเมตตากรุณาประทานการคุ้มครอง

南 無 颯 哆 喃 三 藐 三 菩 陀 俱 胝

นำ มอ สัต ตอ นำ ซำ เมียว ซำ ผู่ ทอ กี จือ

喃 怛 姪 他 唵 折 戾 主 戾 準 提 娑

นำ ตัน จี ทอ งัน จี ลี จู ลี จุน ที ซอ

婆 訶

พอ ฮอ

ขอนอบน้อมต่อพระผู้เป็นมหาสัตว์ และพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจำนวน ๗ โกฏิ

*พระองค์ โดยกล่าวพระคาถาว่า **โอม จเล จูเล จุนเท สวาหา*** [๖]

---

[๔] พระสูตรบทหนึ่งของมหายาน [๕] ๗ โกฏิ เท่ากับจำนวน ๗๐,๐๐๐,๐๐๐ [๖] งัน จีลี จูลี จุนที ซอพอฮอ

๑๐. 戒定讚 ไก ติน จั้ง
(บทศีลสมาธิสรรเสริญ)

戒　定　真　香　　焚　起　衝　天　上

ไก　ติน　จิน　เซียง　　ฟัม　คี　ชง　เทียน　เซียง

ศีลาจารและสมาธิ คือเครื่องสุคนธ์ของหอมที่แท้จริง　　*เผาไหม้พวยพุ่งสู่สวรรค์เบื้องบน*

弟　子　虔　誠　　爇　在　金　爐　放

ตี　จือ　คิน　เซง　　อี　ไจ　กิม　ลู　ฟัง

ซึ่งสานุศิษย์ขอน้อมถวายด้วยความเคารพเป็นที่สุด　　*อันได้เผาร้อนอยู่ในกระถางทองคำนี้*

頃　刻　紛　紜　　即　遍　满　十　方

คิน　ขาก　ฟุน　วัน　　เจียก　เพียน　มุน　สิบ　ฟัง

ณ ชั่วขณะเดียวก็เกิดมีจำนวนมากมาย　　*เต็มเปี่ยมไปทั่วในทศทิศ*

昔　日　耶　輸　　免　難　消　災　障

สิด　ยือ　แย　ชี　　เมียง　นัน　เซียว　ไจ　เจียง

(ประดุจ)พระนางยโสธราในอดีต[๒]　　*ที่พ้นจากความทุกข์ยากแลขจัดสิ้นซึ่งภยันตรายและอุปสรรคทั้งปวง (จากการถวายเครื่องหอมชนิดนี้)*

南　無　香　雲　蓋　菩　薩　摩　訶　薩

นำ　มอ　เซียง　ยง　ไก　ผู่　สัก　มอ　ฮอ　สัก

ขอนอบน้อมต่อพระโพธิสัตว์มหาสัตว์(ผู้อยู่ใต้)ควันแห่งเครื่องหอมอันประดุจร่มฉัตรนี้

---

[๒] เข้าใจว่าคือ พระนางยโสธรา พระมเหสีของเจ้าชายสิทธัตถะ ที่พระนางอาจเคยได้ถวายสักการะพระพุทธเจ้าด้วยของหอม หรืออาจคือพระนางทรงปฏิบัติบูชาด้วยศีลและสมาธิ อันประดุจของหอม ซึ่งตามศัพท์(ออกเสียงตามภาษามนต์หรือ "โหงวอิม") ว่า "แย ซี ตอ ลอ" ซึ่งแปลว่า ยโสธรา แต่ใน ไก ติน จั้ง มีเพียงคำว่า "แย ซี" ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจว่าด้วยการบังคับทางฉันทลักษณ์หรือรูปแบบของการประพันธ์โบราณบังคับให้ต้องย่อหรือตัดทอนบางคำออกไปเพื่อความไพเราะและสัมผัส แต่คงจะละไว้เป็นที่เข้าใจในสมัยนั้น ข้าพเจ้าจึงแปลเป็นชื่อเต็มว่า "ยโสธรา"

๑๑. 十供讚 จับ กง จั้ง
(บททศบูชาสรรเสริญ)

香 纔 爇 爐 焚 寶 鼎 中

เซียง ไช ยี ลู ฟัม เปา ติน จง

เครื่องสุคนธาในกระถางเริ่มระอุร้อน เผาไหม้อยู่ภายในกระถางรัตนะ ๓ ขา

栴 檀 沉 乳 眞 堪 供

จิน ทัน ชิม ยู จิน คำ กง

มีไม้แก่นจันทน์หอมเท่านั้นที่ควรค่าแก่การถวายสักการะ

香 煙 繚 繞 蓮 花 動

เซียง ยิน เลียว เยา เลียน ฟา ตง

ควันแห่งเครื่องหอมนี้หมุนเวียนวนเป็นเกลียว ดอกปทุมมาลย์ก็สั่นไหว

諸 佛 菩 薩 下 天 宮

จู ฟู ผู่ สัก ฮา เทียน กง

ขอบรรดาพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ได้เสด็จลงจากทิพยพิมาน

天 台 山 羅 漢 納 受 人 間 供

เทียน ไท ซัน ลอ ฮอน นับ เซา เลิน เกียน กง

ทั้งของพระอรหันตเจ้าแห่งเทือกเขาเทียนไท้[๘] *โปรดรับการสักการะจากมวลมนุษย์ด้วยเทอญ*

---

[๘] เข้าใจว่าตามคติความเชื่อของจีนโบราณว่า เทือกเขาเทียนไท้ซานนี้เป็นหนึ่งในภูเขาที่สวยงามและใหญ่โตที่สุดของจีน และเชื่อว่าเป็นที่สถิตของเทพเจ้า

๑๒. 願消三障偈 ยง เซียว ซำ เจียง กี่
(บทอธิษฐาน)

願 消 三 障 諸 煩 惱

ยง เซียว ซำ เจียง จู ฟัน เนา

ขออุปสรรค ๓ ประการ[๙] และกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งปวงจงมลายสิ้น

願 得 智 慧 證 明 了

ยง เต็ก ตี ฟุย จิน เมง เลียว

ขอบรรลุในปัญญาญาณได้เข้าถึงซึ่งความรู้แจ้ง

普 願 罪 障 悉 消 除

โพว ยง จุย เจียง เสก เซียว ชี

ขอบรรดาบาปโทษและอุปสรรคทั้งมวลจงมลายสิ้น

世 世 常 行 菩 薩 道

ซือ ซือ เชียง ฮัง ผู่ สัก เตา

ขอจงได้ดำเนินปฏิปทาตามแนวทางของพระโพธิสัตว์ทุกชาติไปเทอญ

(ประโยคสุดท้ายนี้ ถือเป็นหัวใจสำคัญของมหายาน คือ การได้ดำเนินตามแบบอย่างพระโพธิสัตว์ คือ ความมีเมตตาอารี ความกรุณาช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนสรรพสัตว์ทั้งปวง ไม่แบ่งแยกสูงต่ำ เขา-เรา ไม่ดูหมิ่นดูแคลนผู้ที่ด้อยกว่า มุ่งมั่นศึกษาพระธรรมด้วยความศรัทธาและไม่ลุ่มหลงงมงาย ฯลฯ จึงจะเรียกว่าได้กระทำตามที่สวดอย่างแท้จริง)

---

[๙] มีกิเลส กรรม วิบาก

๑๓. 願生西方偈 ยง เซง ซี ฟัง กี๋

(บทอธิษฐาน)

願 生 西 方 淨 土 中

ยง เซง ซี ฟัง เจง โทว จง

ขอตั้งจิตบังเกิดยังวิสุทธิภูมิโลกธาตุเบื้องทิศปัจฉิม

九 品 蓮 花 為 父 母

กิว พิน เลียน ฟา ไว ฟู มู

โดยมีปุณฑริกมาศ ๙ ระดับชั้นเป็นบุพการีผู้ให้กำเนิด

花 開 見 佛 悟 無 生

ฟา ไค เกียน ฟู งอ บู เซง

แลเมื่อคราที่ดอกบัวบานออกให้ได้ประสบพระพุทธองค์และได้รับรู้ถึงการมิต้องถือกำเนิดอีก

不 退 菩 薩 為 伴 侶

ปุก ทุย ผู่ สัก ไว พัน ลี

โดยมิต้องเสื่อมถอยย้อนกลับจากการมีพระโพธิสัตว์เป็นกัลยาณมิตรเคียงคู่เทอญ

(ประโยคสุดท้ายนี้ เป็นสิ่งที่สาธุชนทั้งหลายพึงประสงค์ คือ การมีพระโพธิสัตว์เป็นเพื่อนเป็นกัลยาณมิตร ช่วยเหลืออุ้มชูกันไป จนได้บรรลุพระโพธิญาณ คือ หากบางชาติ บางครั้งมิได้เจอพระโพธิสัตว์ชี้แนะสั่งสอน ก็อาจทำให้หลงผิด มิได้สำเร็จพระโพธิญาณได้ ซึ่งพระโพธิสัตว์นี้อาจมาในรูปครูอาจารย์ ญาติมิตร บิดามารดา บุตรหลาน ที่บำเพ็ญและชี้แนะแนวทางแห่งมหาเมตตากรุณาก็ได้)

๑๔. 以此振鈴讚 อี ชือ จิน เลง จั้ง

(บทเรียกวิญญาณ)

以　此　振　鈴　伸　召　請

อี　ชือ　จิน　เลง　เซง　เจา　เชง

สั่นไหวระฆังนี้เพื่อเรียกขาน

亡　靈　不　昧　願　遙　聞

บวง　เลง　ปุก　มี　ยง　เยา　บุน

แก่ดวงวิญญาณที่มืดมนให้ได้สดับยลยิน

仗　承　三　寶　力　加　持

เจียง　เซง　ซำ　เปา　เหล็ก　เกีย　ที

ขออาราธนาอำนาจแห่งพระรัตนตรัย

此　日　今　時　來　赴　會

ชือ　ยือ　กิม　ซือ　ไล　ฟู　ฮุย

ยังให้ดวงวิญญาณมาสู่สถานที่แห่งนี้ในบัดดล

清　淨　法　身　毗　盧　遮　那　佛

เชง　เจง　ฝับ　เซง　พี　ลู　แจ　นอ　ฟู

(ขอนมัสการต่อ) พระไวโรจนพุทธเจ้าผู้มีพระธรรมกายบริสุทธิ์หมดจด

圓　滿　報　身　盧　舍　那　佛

ยง　มุน　เปา　เซง　ลู　แซ　นอ　ฟู

พระโลจนพุทธเจ้าผู้มีพระสัมโภคกายสมบูรณ์พร้อม

三　類　化　身　本　師　釋　迦　佛

ซำ　ลุย　ฟา　เซง　ปุน　ซือ　เสก　เกีย　ฟู

พระบรมศาสดาศากยมุนีพุทธเจ้าผู้มีพระนิรมาณกาย ๓ ประการ

當 來 下 生 彌 勒 尊 佛

ตง ไล เฮีย เซง มี เล็ก จุน ฟู

พระเมตไตรยพุทธเจ้าผู้จะมาตรัสรู้ในอนาคตกาล

十 方 三 世 一 切 佛

สิบ ฟัง ซำ ซือ อี ไช ฟู

พระพุทธเจ้าทั้งปวงในทศทิศและตรีกาล(คือในอดีต ปัจจุบันและอนาคต)

西 方 接 引 阿 彌 陀 佛

ซี ฟัง จิ ยิน ออ มี ทอ ฟู

พระอมิตาภะพุทธเจ้าผู้นำพาไปยัง(สุขาวดีพุทธเกษตร)ทิศปัจฉิม

大 悲 觀 世 音 菩 薩

ตา ปี กวน ซือ อิม ผู่ สัก

พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ผู้ยิ่งด้วยพระกรุณา

大 願 地 藏 王 菩 薩

ตา ยง ตี จั้ง วัง ผู่ สัก

พระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ผู้ยิ่งด้วยพระปณิธาน

ภาพพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ วาดพู่กัน ศิลปะจีน

๑๕. 三皈依讚 ซา กุย อี จั้ง
(บทไตรสรณคมสรรเสริญ)

稽 首 皈 依 佛
ไค ซา กุย อี ฟู
ขอน้อมพระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง

三 界 無 來 去
ซำ ไก บู ไล คี
ผู้มิเสด็จไปและมิได้เสด็จมาจากโลกทั้ง ๓[๑๐]

三 乘 果 五 位 修
ซำ เซง กัว อู ไว เซา
ทรงบรรลุในผลแห่งตรียาน[๑๑] *และทรงบำเพ็ญในวัตรของกาศยปะทั้ง ๕*[๑๒]*,*

三 圓 満 佛
ซำ ยง มุน ฟู
พระพุทธเจ้าผู้ทรงสมบูรณ์พร้อมในสิ่ง ๓ ประการ[๑๓]

三 十 二 相
ซำ สิบ อือ เซียง
และพระพุทธลักษณะมหาบุรุษอันประเสริฐ ๓๒ ประการ

紫 磨 金 容
จี มอ กิม ยง
มีรังสีเปล่งจากพระพักตร์อันประดุจทองคำ

八 十 種 隨 形 好
ปา สิบ จง สุย เฮง เฮา
พระอนุพยัญชนะที่วิเศษ ๘๐ ประการ

世 間 無
ซือ เกียน บู
อันหาไม่มีในจักรวาล

---

[๑๐] มีนัยยะคือ พระพุทธองค์มิทรงไปที่ใด และมิได้ทรงมาจากแห่งไหนในสามโลก นั้นหมายถึง พระพุทธองค์หรือพุทธภาวะสถิตอยู่แล้ว มีอยู่เดิมแล้ว มิได้เพิ่งมี หรือหมายความว่าพระพุทธองค์ทรงสถิตอยู่ทุกที่ในสามโลก

[๑๑] หมายถึง โพธิสัตวยาน(พุทธยาน) ปัจเจกพุทธยาน และสาวกยาน

[๑๒] คือ อาจารย์เจ้าลัทธิในสมัยพุทธกาลที่มีสาวกมากและเป็นที่ยอมรับในสมัยนั้นทั้ง ๕ ซึ่งพระพุทธองค์ตอนที่ยังมิได้ตรัสรู้เคยทรงไปศึกษาและปฏิบัติจนเจนจบทุกประการอันมีทุกขกริยา การทรมานตนประเภทต่าง ๆ หรือการบำเพ็ญฌานสมาบัติต่าง ๆ มีการแสดงฤทธิ์ต่าง ๆได้เป็นต้น แต่ถึงกระนั้นก็ยังมิทำให้พระองค์ตรัสรู้หลุดพ้นอย่างแท้จริงได้ ต่อมาภายหลังพระองค์จึงทรงรู้แจ้งโดยพระองค์เอง โดยวิธีมัชฌิมาปฏิปทา หรือทางสายกลาง

[๑๓] เข้าใจว่าเป็นพระคุณ ๓ ประการของพระพุทธเจ้า คือ พระมหาปัญญาธิคุณ พระมหาบริสุทธิคุณ พระมหากรุณาธิคุณ

巍 巍 萬 德 佛 陀 耶

ไว ไว บวง เต็ก ฟู ทอ แย

(ขอนมัสการ)พระพุทธเจ้าผู้มีพระคุณธรรมหมื่นประการอันเลิศล้ำ

稽 首 皈 依 法

ไค ซาว กุย อี ฝับ

ขอน้อมพระธรรมเจ้าเป็นที่พึ่ง

七 卷 妙 蓮 華

ชี คิน เมียว เลียน ฟา

อันมีคัมภีร์สัทธรรมปุณฑริกสูตร ทั้ง ๗ ปกรณ์

金 剛 經 般 若 經

กิม กัง เกง ปอ แย เกง

คัมภีร์วัชรสูตร ปรัชญาสูตร[๑๔]

六 百 卷 經

ลิว ปัก คิน เกง

ซึ่งเป็นคัมภีร์พระสูตร ๖๐๐ ปกรณ์

若 人 持 誦

หยก เลิน ชี สง

หากแม้นมีผู้ยึดถือสาธยาย

有 大 功 能

เยา ตา กง เนง

จักยังให้เกิดมีคุณานุประโยชน์ มหาศาล

安 養 國 極 樂 界

ออน เอียง กวด เกก ลก ไก

ยังให้สู่ดินแดนที่สงบสุขคือสุขาวดี โลกธาตุได้

禮 金 容

ลี กิม ยง

เพื่อนมัสการต่อเบื้องพระพุทธ พักตร์นั่นแล

浩 浩 三 乘 達 摩 耶

เฮา เฮา ว้า เซง ตะ มอ แย

(ขอนมัสการ)พระธรรมเจ้าแห่งยานทั้ง ๓ อันไพศาลไม่มีประมาณ

---

[๑๔] พระวัชรสูตรจีนเรียก "กิมกังเกง" ส่วนพระปรัชญาสูตร จีนเรียก "ปอแยปอลอมิกตอเกง" แปลโดย พระปิฎกธราจารย์เฮี้ยง จั้ง (ถังซัมจั๋ง) มีจำนวน ๖๐๐ เล่ม ทั้งสองพระสูตรนี้บรรยายถึงศูนยตาความว่าง เทียบได้กับคัมภีร์ชั้นอภิธรรมหรือหลักธรรมล้วน สามารถยังให้ผู้ศรัทธาแล้วปฏิบัติตามหลุดพ้นได้

稽 首 皈 依 僧
ไค ซาว กุย อี เจง
ขอน้อมพระสงฆเจ้าเป็นที่พึ่ง

三 藏 往 西 行
ซำ จั้ง วัง ซี ฮัง
ด้วยพระตรีปิฎกธราจารย์[๑๕] *ได้จาริกไปยังดินแดนตะวันตก*

佛 國 裡 取 眞 經
ฟู กวด ลี ซู จิน เกง
ณ พุทธประเทศเพื่อคัดเลือกพระสัตยคัมภีร์[๑๖]

早 回 程 僧
เจา ฮุย หาง เจง
แล้วพระสงฆ์ผู้เร่งรีบเดินทางกลับ

回 來 東 土
ฮุย ไล ตง ทู
กลับสู่ดินแดนตะวันออก

拔 救 衆 生
ปัด กิว จง เซง
เพื่อฉุดช่วยสรรพสัตว์ทั้งปวง

秋 禪 師 錫 解 虎
ซิง เซียม ซือ เซียะ ไก ฟู
(ประดุจ)พระอรหันต์ในกาลก่อนที่ถือไม้ขักขระบำราบพยัคฆ์ร้าย

鉢 降 龍
ปอ กัง ลง
และถือบาตรสยบพญามังกร

溶 溶 水 月 僧 伽 耶
ยง ยง ซุย แย เจง แค แย
(ขอนมัสการ)พระสงฆเจ้าผู้ประดุจแสงจันทร์ที่สาดส่องต้องผืนน้ำอันเวิ้งว้างไม่มีประมาณ[๑๗]

---

[๑๕] ตามศัพท์หมายถึง พระสงฆ์ผู้ทรงไว้ซึ่งพระธรรมทั้ง ๓ หมวด(ไตรปิฎก) มี พระอภิธรรมปิฎก พระสุตตันตปิฎก พระวินัยปิฎก

[๑๖] ความหมายคือ ในสมัยจีนโบราณพระธรรมคำภีร์ทางพระพุทธศาสนามีน้อยมาก ทำให้การปฏิบัติบำเพ็ญธรรมของพุทธบริษัทไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่ชัด พระวินัยย่อหย่อน หลักธรรมบิดเบือน ด้วยมีพระสงฆ์ที่มีจิตศรัทธาแรงกล้า มุ่งมั่นเดินทางไปยังประเทศอินเดียข้ามภูเขาหิมะ และข้ามทะเลเป็นเวลาแรมเดือน เพื่อค้นหาพระธรรมที่แท้จริงเพื่ออัญเชิญกลับประเทศจีน เพื่อเป็นแม่บทบรรทัดฐาน ซึ่งบางรูปก็มรณภาพระหว่างทาง บ้างก็เป็นไข้ บ้างก็ถูกลอบทำร้าย บ้างก็ถูกปล้นจี้จนมิได้เดินทางกลับถึงมาตุภูมิ ด้วยพระคุณอันยิ่งใหญ่ของท่านเหล่านี้จึงต้องสรรเสริญสำนึกพระคุณในความเสียสละด้วยความเคารพที่ท่านเป็นผู้ทำให้เราทั้งหลายได้ศึกษาพระธรรม ในกรณีนี้หมายถึงพระถัง ซำ จั๋ง

๑๖. 皈依佛法僧三寶讚 กุย อี ฟู ฝับ เจง ซำ เป่า จั้ง
(บทไตรสรณคมสรรเสริญ)

稽 首 皈 依 佛 法 僧 三 寶

ไค ชาว กุย อี ฟู ฝับ เจง ซำ เปา

ขอน้อมเศียรนมัสการต่อพระรัตนตรัยอันมีพระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระสงฆเจ้าเป็นที่พึ่ง

三 寶 慈 尊 給 孤 長 者 捨 衹 園

ซำ เปา ชือ จุน กิบ โกว เชียง แจ แส คี ยง

(ข้าพเจ้าขอนมัสการ) ท่านอนาถบิณฑิกคหบดี(น้อมถวาย)สวนเชตวัน

พระรัตนตรัยผู้เมตตา (เพื่อบูชาต่อพระรัตนตรัย)

布 满 金 磚

ปู มุน กิม ชวน

มีพื้นปูลาดมลังเมลืองด้วยกระเบื้องทองคำ

善 財 童 子 五 十 三 参

เสียง ไช ทง จือ อู สิบ ซำ ชำ

พระสุธนกุมารได้กระทำคารวศึกษา(ต่อกัลยาณมิตร) ๕๓ ท่าน[๑๘]

超 生 死 度 衆 生

เทียว เซง ซือ ตู จง เซง

(ซึ่งเป็นคุณธรรม)อันยังให้ก้าวล่วงสังสารวัฏเกิดดับได้

早 得 生 天

เจา เตก เซง เทียน

ช่วยให้สรรพสัตว์ได้ถืออุบัติยังเทวภูมิโดยเร็ว

若 人 皈 依 佛 法 僧 三 寶

หยก เลิน กุย อี ฟู ฝับ เจง ซำ เปา

หากแม้นมีมนุษย์ผู้ใดน้อมพระรัตนตรัยอันมีพระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระสงฆเจ้าเป็นที่พึ่งแล้วไซร้

不 墮 三 途

ปุก ตุย ซำ ทู

ย่อมจักมิตกสู่อบายภูมิทั้ง ๓ แล[๑๙]

---

๑๗ มีนัยยะคือ พระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ย่อมเปล่งประกายประดุจดวงจันทร์เพ็ญบนท้องนภาที่สะท้อนมายังท้องน้ำได้ ซึ่งก็คือได้เป็นดวงจันทร์ที่เห็นได้บนโลกนี้ซึ่งหาได้ยากและประเสริฐยิ่ง และผืนน้ำนั้นอาจหมายถึง สังสารวัฏที่เวิ้งว้างไร้ขอบเขต ไร้ฝากฝั่งก็ได้

๑๘ พระสุธนกุมาร คือพระโพธิสัตว์องค์หนึ่งที่มีประวัติอยู่ในพระสูตรมหายานชื่อ "อวตังสกสูตร" หรือ "ฮั้วเงี้ยมเกง" ซึ่งตอนที่ท่านประสูตินั้นบนพื้นดินเกิดมีเพชรนิลจินดาผุดขึ้นมากมายจึงได้พระนามว่า "สุธน" แปลว่า สมบัติที่ประเสริฐ ท่านเป็นผู้ใฝ่ศึกษามากถึงกับเดินทางไปทั่วสากลจักรวาลเพื่อถามไถ่ปัญหาธรรมะและเรียนรู้ศึกษาต่อกัลยาณมิตรผู้ทรงความรู้และบารมีจำนวน ๕๓ ท่านด้วยความเคารพจนได้หลุดพ้นในที่สุด จึงเรียกว่า "คารวศึกษา" หรือการศึกษาด้วยความเคารพ ซึ่งมีครั้งหนึ่งท่านเดินทางไปคารวะศึกษากับพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์(กวนอิม) ที่ภูเขาโปตละ(โพวท้อซัว) แล้วพระอวโลกิเตศวร นิรมาณกายเป็นนายท้ายเรือมารับพระสุธนกุมารที่ฝั่ง เพื่อไปยังเขาโปตละที่กลางทะเลใต้(หน่ำไห้) พอไปถึงกลางทะเลพระอวโลกิเตศวรทรงบันดาลให้เกิดพายุลมฝนกระหน่ำน่ากลัว แล้วกล่าวว่า ท่านจงกลับไปเถิด เห็นทีคงจะไปไม่ถึง ชะรอยเรือคงจะจมในไม่ช้าแต่พระสุธนกลับมีจิตแน่วแน่ยิ่งขึ้นไม่เกรงกลัวต่ออันตราย พระอวโลกิเตศวรจึงแสดงพระองค์จริงแล้วเทศนามหาเมตตา มหากรุณาธรรมต่อพระสุธน ต่อมาภายหลังพระสุธนกุมารจึงได้เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายของพระอวโลกิเตศวร ดังที่เราเห็นเทวรูปกุมารชายยืนพนมมือข้างพระอวโลกิเตศวร ซึ่งก็คือพระสุธนกุมารโพธิสัตว์ มิใช่กุมารธรรมดาทั่วไปตามที่เข้าใจกัน

๑๙ อบายภูมิ ๓ มี นรก เปรต เดรัจฉาน

๑๗. 皈依彌陀讚

กุย อี ออ มี ทอ จั้ง (บทอมิตาภะพุทธสรณคมสรรเสริญ)

稽 首 皈 依 阿 彌 陀 佛

ไค ซาว กุย อี ออ มี ทอ ฟู

ขอน้อมเศียรนมัสการต่อพระอมิตาภะพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง

誓 願 弘 多   廣 度 衆 生 出 奈 何

ซือ ยง ฮง ตอ   กวง ตู จง เซง ชู ไน ฮอ

พระองค์ทรงมีพระปฏิญาณและพระปณิธานกว้างขวางไพบูลย์ยิ่งนัก

ทรงอนุเคราะห์สรรพสัตว์ให้พ้นจากความทุกข์โศกทั้งปวงได้อย่างมหาศาล

免 見 閻 羅   時 時 念 佛

เมียน เกียน งิม ลอ   ซือ ซือ นิม ฟู

ให้มิต้องพบพานกับพญายม

ด้วยการระลึกถึงพระพุทธองค์อยู่ทุกขณะ

有 麼 錯 過   到 西 方 不 退 地

เยา มอ ชอ กัว   เตา ซี ฟัง ปุก ทุย ตี

มิว่าจักมีสิ่งผิดบาปใด ๆ

(ก็จักสามารถ)ยังให้ถึงอนิวรรตนีย์ภูมิเบื้องปัจฉิมทิศได้[๒๐]

逍 遙 快 樂

เซียว เยา ไคว่ ลก

ซึ่งจักสุขสราญยิ่งทั้งกายและใจ

若 人 皈 依 阿 彌 陀 佛

หยก เลิน กุย อี ออ มี ทอ ฟู

หากแม้นมีมนุษย์ผู้ใดน้อมพระอมิตาภะพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งแล้วไซร้

不 墮 沉 河

ปุก ตุย ติม ฮอ

ย่อมมิต้องตกสู่ห้วงสาครแห่งความทุกข์อีกต่อไปแล

南無阿彌陀佛像

ภาพพระอมิตาภะพุทธเจ้า ลายเส้นศิลปะจีน

---

[๒๐] อนิวรรตนีย์ แปลว่า ไม่เสื่อมถอย ย้อนกลับ ประโยคนี้แสดงถึงแดนสุขาวดีด้านทิศตะวันตก ที่ผู้ไปเกิดแล้วจะไม่ต้องตกลงสู่ภูมิเบื้องต่ำอีก กล่าวโดยรวมแล้วคือ ผู้ที่กระทำความผิดบาปใด ๆ หากกลับใจแล้วภาวนาถึงพระพุทธองค์อยู่โดยสม่ำเสมอ ก็อาจจะได้ไปเกิดยังแดนสุขาวดีได้

๑๘. 皈依觀音讚

กุย อี กวน อิม จั้ง (บทอวโลกิเตศวรสรณคมสรรเสริญ)

稽 首 皈 依 觀 世 音 菩 薩
ไค ซาว กุย อี กวน ซือ อิม ผู่ สัก
ขอน้อมเศียรนมัสการต่อพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์เจ้าเป็นที่พึ่ง

誓 願 弘 深 廣 度 衆 生 出 迷 津
ซือ ยง ฮง ชิม กวง ตู จง เซง ชู มี จิน
พระผู้มีพระปฏิญาณและพระปณิธานล้ำลึกไพศาล พระองค์โปรดสรรพสัตว์ให้พ้นจากความลุ่มหลงมัวเมาจำนวนมากมาย

免 見 閻 君 普 陀 洛 伽
เมียน เกียน งิม กิน โพว ทอ ลอ แค
ให้มิต้องประสบกับท้าวยมราช ภูเขาโปตละ

南 海 觀 世 音
นำ ไฮ กวน ซือ อิม
(อันเป็นที่สถิตของ)พระอวโลกิเตศวรแห่งห้วงสมุทรด้านใต้

隨 緣 應 靡 不 周 悉 願 人 倫
สุย ยง ยิน มี ปุก เจา เสิด ยง เลิน ลุน
พระองค์ทรงบันดาลให้ความปรารถนาของชาวโลกสัมฤทธิ์ผลตามบุญปัจจัยตามสมควร

若 人 皈 依 觀 世 音 菩 薩
หยก เลิน กุย อี กวน ซือ อิม ผู่ สัก
หากแม้นมีมนุษย์ผู้ใดน้อมพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์เจ้าเป็นที่พึ่งแล้วไซร้

早 出 迷 津
เจา ชู มี จิน
ก็ย่อมจักหลุดพ้นจากโมหะลุ่มหลงได้โดยรวดเร็ว

๑๙. 皈依地藏讚

กุย อี ตี จั๋ง จั้ง (บทกษิติครรภ์สรณคมสรรเสริญ)

稽 首 皈 依 地 藏 王 菩 薩

ไค ซาว กุย อี ตี จั๋ง วัง ผู่ สัก

ขอน้อมเศียรนมัสการต่อพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์เจ้าเป็นที่พึ่ง

誓 願 難 量 廣 度 衆 生 放 毫 光

ซือ ยง นัน เลียน กวง ตู จง เซง ฟัง เฮา กวง

พระผู้มีพระปฏิญาณและพระปณิธานยากที่จักประมาณหยั่งวัดได้ *พระองค์ทรงเปล่งแสงรัศมีโปรดสรรพสัตว์ได้อย่างกว้างขวาง*[๒๑]

直 駕 慈 航 大 辨 長 者

เต็ก กา ซือ ฟัน ตา ปัน เชียง แจ

เพื่อนำไปสู่เมตตานาวา[๒๒] *ท่านคหบดีไตปัน*

道 明 和 尚 同 發 願 度 衆 生

เตา เมง ฮัว เสียง ทง ฝับ ยง ตู จง เซง

และพระภิกษุเตาเมง *ล้วนแต่ประกาศปณิธานจักโปรดสรรพสัตว์เช่นเดียวกัน*

超 往 西 方

เจา วัง ซี ฟัง

ยังให้(สรรพสัตว์)ได้ก้าวล่วงถึง(แดนสุขาวดี)ที่ปัจฉิมทิศ

---

[๒๑] มีนัยยะว่า พระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ทรงใช้แสงรัศมีของดวงแก้วมณีในพระหัตถ์ส่องแสงชี้นำทางแก่สรรพสัตว์

[๒๒] มีนัยยะคือ ทรงนำพาสรรพสัตว์ให้ขึ้นสู่เรือแห่งเมตตา ข้ามทะเลแห่งทุกข์ไปถึงพากฝั่งพระนิพพาน หรือแปลว่าให้สรรพสัตว์ได้อาศัยความเมตตาของพระโพธิสัตว์ที่เปรียบเสมือนเรือพาให้ไปถึงฝั่ง โดยไม่ต้องจมดิ่งสู่ทะเลทุกข์

若 人 皈 依 地 藏 王 菩 薩

หยก เลิน กุย อี ตี จั้ง วัง ผู่ สัก

หากแม้นมีมนุษย์ผู้ใดน้อมพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์เจ้าเป็นที่พึ่งแล้วไซร้

早 往 西 方

เจา วัง ซี ฟัง

ย่อมจักได้ไปสู่แดนสุขาวดีอันสุขารมณ์เบื้องทิศปัจฉิมได้อย่างรวดเร็วแล[๒๓]

像薩菩王藏地無南

[๒๓] **ท่านคหบดีไตปัน และพระภิกษุเตาเม้ง** คืออัครสาวกของพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ จะสังเกตได้จากภาพวาดซึ่งจะมีคหบดีชราหนวดเคราขาวถือบาตร และพระภิกษุหนุ่มถือคทาขักขระอยู่เคียงข้าง มีประวัติว่าสมัยหนึ่งพระกษิติครรภ์ทรงเสวยพระชาติเป็นเจ้าชายกิมเคียวกัก แล้วเบื่อหน่ายทางโลกเสด็จเข้าสู่ร่มกาสาวพัตร์ ธุดงค์มาถึงภูเขาเก้ายอด(กิวฮั้วซัว) ท่านคหบดีไตปันได้พบแล้วเกิดเลื่อมใสจึงเรียนถามภิกษุกิมเคียวกักว่าต้องการพื้นที่สำหรับปฏิบัติธรรมสักเท่าไร ภิกษุกิมเคียวกักตอบว่าต้องการที่ดินแค่หนึ่งผืนจีวร ท่านคหบดีจึงยอมให้ตามนั้น ภิกษุกิมเคียวกักจึงโยนจีวรขึ้นไปบนฟ้า เกิดเป็นอัศจรรย์จีวรขยายออกครอบคลุมหุบเขาไปทั้งเก้ายอด เหตุการณ์นี้ทำให้ท่านคหบดีและบุตรชายเกิดศรัทธา โดยบุตรชายของคหบดีได้ออกบวชมีฉายาว่า "เตาเม้ง" ซึ่งทั้งทั้ง ๓ นี้ล้วนมีปณิธานในการโปรดสัตว์ในนรกภูมิให้หลุดพ้นเหมือนกัน ต่อมาภายหลังเมื่อเจ้าชายกิมเคียวกักดับขันธ์ลงแล้ว ให้บังเกิดมีเปลวไฟพวยพุ่งขึ้นมาจากที่ฝังพระศพ ทำให้สาธุชนเชื่อว่าท่านลงไปช่วยเหลือสัตว์ในนรกตามปณิธานที่ว่า **"หากแม้นในนรกภูมิยังมีสัตว์หลงเหลือแม้นเพียงหนึ่งเดียว พระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ก็จักมิขอสำเร็จพระพุทธญาณ"** ด้วยปณิธานที่ยิ่งใหญ่นี้ชาวโลกจึงถวายสมญานามว่า **"พระมหาปณิธานโพธิสัตว์"**

๒๐. 西方彌陀讚

ซี ฟัง มี ท้อ จั้ง (บทปัจฉิมทิศอมิตาภะสรรเสริญ)

讚 禮 西 方 極 樂 清 涼

จัง ลี ซี ฟัง เกก ลก เชง เลียง

ขอสดุดีสรรเสริญนอบน้อมไปยังทิศปัจฉิม (อันเป็นที่สถิตแห่ง)แดนสุขาวดีที่สุขสันต์ร่มเย็น

蓮 池 九 品 花 香 寶 樹 成 行

เลียน ชี กิว พิน ฟา เชียง เปา ซู เส่ง ฮัง

ที่ ๆมีกลิ่นหอมสุรภีรำเพยจากดอกปุณฑริกทั้ง ๙ ระดับในสระโบกขรณี มีรัตนพฤกษ์สำเร็จเป็นมรรคาทางดำเนิน

常 聞 天 樂 鏗 鏘

เชียง บุน เทียน ลก ฮำ เจียง

แลได้สดับทิพยดนตรีและเสียงกระดิ่งกังสดาลหยกกระทบกันอยู่เนืองนิจ

阿 彌 陀 佛 大 放 慈 光

ออ มี ทอ ฟู ตา ฟัง ชือ กวง

พระอมิตาภะพุทธเจ้าทรงเปล่งแสงมหารัศมีแห่งความเมตตา

化 導 衆 生 無 量 往 西 方

ฟา เตา จง เชง บู เลียน วัง ซี ฟัง

เพื่อสั่งสอนและชี้นำสรรพสัตว์จำนวนไม่มีประมาณ ให้สู่เบื้องทิศปัจฉิม

現 前 衆 等 歌 揚

เฮียน เชียน จง ตัง กอ เอียง

(อันแดนสุขาวดีได้มา)ปรากฏสำแดงอยู่เบื้องหน้ามหาชนที่ได้ขับกล่อมบทคีตาสรรเสริญแล้ว

願 生 安 養

ยง เซง ออน เอียง

พึงตั้งปณิธานเพื่อขอไปอุบัติยังดินแดนที่ผาสุกแห่งนั้นเทอญ

๒๑. 阿彌陀讚
ออ มี ท้อ จั้ง (บทอมิตาภะสรรเสริญ)

阿 彌 陀 佛	宿 有 無 邊 誓
ออ มี ทอ ฟู	สก เยา บู เปียน ซือ
พระอมิตาภะพุทธเจ้า	*ทรงมีพระปฏิญาณยิ่งใหญ่ ไร้ขอบเขตมาแต่ครั้งบุพกาล*
觀 見 迷 途	苦 海 常 漂 溺
กวน เกียน มี ทู	คู ไฮ เชียง เพียว เนก
ทรงเพ่งพิจารณาพบว่าสรรพสัตว์ ผู้ลุ่มหลง	*ถูกคลื่นแห่งทะเลทุกข์สาดโถม ให้จมดิ่งอยู่สม่ำเสมอ*
隨 手 慇 勤	特 駕 慈 航 濟
สุย เชา เฮิน คึง	เตก กา ชือ ฟัน จี
จึงทรงยื่นพระหัตถ์มาด้วยความ ปรารถนาดี	*ชักพาให้นาวาแห่งเมตตา (ล่องลอยไปฉุดช่วยในทะเลทุกข์)*
普 載 衆 生	同 赴 蓮 池 會
โพว ไจ จง เชง	ทง ฟู เลียน ชี ฟุย
แล้วบรรทุกสรรพสัตว์ทั้งปวง	*มุ่งสู่โบกขรณีสมาคม โดยพร้อมเพรียงกัน*

南 無 蓮 池 海 會 佛 菩 薩

นำ มอ เลียน ชี ไฮ ฮุย ฟู ผู่ สัก

ขอน้อมน้อมต่อบรรดาพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ผู้สถิตในโบกขรณีสมาคม[๒๔]

---

[๒๔] มีนัยยะแสดงถึง แดนสุขาวดีพุทธเกษตร ที่ผู้ไปถือกำเนิดยังดินแดนนั้นจะเกิดในดอกบัวท่ามกลางสระบัว การขอนอบน้อมในประโยคนี้ ก็คือการขอนอบน้อมแด่พระอริยเจ้าผู้บริสุทธิ์ที่อยู่ในแดนสุขาวดีนั้นทั้งหมดทุกพระองค์ ซึ่งเป็นกุศโลบายธรรมว่าผู้ไปเกิดย่อมเป็นผู้บริสุทธิ์สะอาดประดุจดอกบัว กล่าวคือดอกบัวเกิดจากโคลนตมแต่ไม่แปดเปื้อนด้วยโคลนตนนั้น เปรียบได้กับผู้ที่ปฏิบัติธรรมในโลกแห่งนี้ด้วยความถูกต้อง จิตใจย่อมไม่เศร้าหมองด้วยความทุกข์หรือมลทินสกปรกของโลก ด้วยจิตของตนเองนั้นไม่ยึดติดในสิ่งทั้งปวง

๒๒. 南海普陀山讚

นำ ไฮ้ โพว ท้อ จั้ง (บทโปตรคิรีสรรเสริญ)

南 海 普 陀 山 一 座

นำ ไฮ โพว ทอ ซัน อี จอ

บรรพตลูกหนึ่งคือ "โปตระ" แห่งห้วงสมุทรเบื้องทักษิณ

巍 巍 八 寶 孤 峰

ไว ไว ปา เปา โกว ฮง

อลังการยิ่งใหญ่ด้วยยอดเขารัตนมณีแปดประการที่ชูเด่นตั้งตระหง่าน

蓮 花 足 踏 碧 波 中 碧 波 中

เลียน ฟา จก ตะ เพ็ก ปอ จง เพ็ก ปอ จง

(มีพระผู้)ประทับพระบาทบนดอกปทุมมาลย์ ท่ามกลางกระแสคลื่นสีเขียว

บนกระแสคลื่นสีเขียว ก็ระยับแพรวพราวยิ่งนัก

水 晶 宮 水 晶 宮 內 端 嚴 坐

ซุย จิน กง ซุย จิน กง นุย ติน งิม จอ

ภายในวิมานแก้วผลึก

ได้ประทับนั่งอย่างสง่างดงามภายใน วิมานแก้วผลึก

端 嚴 坐 定 金 容

ติน งิม จอ ติน กิม ยง

ได้ประทับนั่งอย่างสง่างดงามยิ่งนัก

พระพักตร์งดงามผ่องพรรณ ดุจสุวรรณโดยแท้

金 容 體 掛 玉 玲 瓏 玉 玲 瓏

กิม ยง ที กั้ว หยก เลง ลง หยก เลง ลง

พระพักตร์ดุจสุวรรณพระวรกายห้อยระย้า ด้วยศิลาหยกกระทบกันส่งสำเนียงกังวาลใส

ศิลาหยกกระทบกัน สำเนียงกังวาลใสยิ่งนัก

珠翠擁 紫金妙相難描畫

จู ชุย ยง จี กิม เมียว เสียง นัน เมียว ฮัว

มีรัตนาภรณ์ประดับองค์จำนวนมหาศาล อันรูปลักษณ์ที่พิสิฐศรีเปล่งปลั่งนั้นยากยิ่งนักที่จักวาดพรรณนาให้งามสม

難描 難畫無窮

นัน เมียว นัน ฮัว บู เคี่ยง

ยากยิ่งนักที่จักถ่ายทอดพรรณนาให้งามสม ยากยิ่งนักที่จักวาดความเป็นอนันตะได้อย่างครบถ้วนโดยแท้

無窮無盡度衆生 度衆生

บู เคี่ยง บู จิน ตู จง เซง ตู จง เซง

อันความเป็นนิจนิรันดร์และเป็นอนันตะนี้แลที่โปรดอนุเคราะห์บรรดาสรรพสัตว์ทั้งปวง นี้แลที่โปรดอนุเคราะห์สรรพสัตว์โดยแท้

出凡籠 観音菩薩大慈悲

ชู ฟัม ลง กวน อิม ผู่ สัก ตา ชือ ปี

พระองค์ทรงยังให้พ้นจากพันธนาการกรงขังของโลก อันก็คือพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์เจ้า, ผู้เปี่ยมด้วยพระมหาเมตตาการุญ

大慈悲 度群迷

ตา ชือ ปี ตู คุน มี

ทรงเปี่ยมด้วยพระมหาเมตตาการุญยิ่งนัก ทรงโปรดปวงชนที่ลุ่มหลงทั้งปวง

南無観世音菩薩摩訶薩

นำ มอ กวน ซือ อิม ผู่ สัก มอ ฮอ สัก

ขอนอบน้อมต่อพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์มหาสัตว์

ความเป็นมาของบทคาถาเดินเวียนธูปของมหายาน

พุทธศาสนิกชนทุกท่านที่เคยเดินเวียนธูป ย่อมจะคุ้นเคยกับพระคาถาบทที่ชื่อว่า **"พระไภษัชยคุรุอภิเษก"**(藥師灌頂真言) หรือ **"นำ มอ ปอ แค..."** กันเป็นอย่างดี ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นคาถาที่นิยมนำมาสวดในงานมงคลพิธีต่าง ๆ เพราะฉะนั้นจึงควรมีความรู้ความเข้าใจในความเป็นมาและความหมายของพระคาถาบทนี้ด้วย จึงจะถือว่าเป็นผู้ได้ประโยชน์จากการภาวนาสูงสุด ไม่ใช่แค่เป็นเพียงเสียงเพลงเพื่อความไพเราะเท่านั้น

ในพระไภษัชยคุรุไวฑูรยประภาตถาคตปูรวปณิธานสูตร (藥師琉璃光如來本願功德經) กล่าวว่า สมัยหนึ่งพระมัญชุศรีโพธิสัตว์ ได้กราบทูลต่อพระพุทธเจ้าว่า *ขอให้พระองค์โปรดตรัสแสดงพระนาม, พระมหาปณิธานของพระพุทธเจ้าพระองค์อื่น ๆ และผลบุญกุศลที่พึงได้รับจากการบูชาพระพุทธเจ้าเหล่านั้น เพื่อให้สรรพสัตว์ทั้งหลายได้น้อมรับปฏิบัติต่อไป เพื่อความสุขสบายในโลกนี้และโลกหน้าด้วยเทอญ* ฯลฯ ครั้งแล้วพระพุทธองค์จึงทรงมีพุทธดำรัสว่า *ในทิศตะวันออกของโลกที่เราอยู่นี้ ห่างออกไปไกลแสนไกลมีดินแดนแห่งหนึ่งชื่อว่า **"ศุทธิไวฑูรย์"** มีพระพุทธเจ้าประทับอยู่พระองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่า **"พระไภษัชยคุรุไวฑูรยประภาตถาคต"** ซึ่งขณะนี้ก็ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่*

กล่าวว่าในสมัยที่พระไภษัชยคุรุพุทธเจ้า ยังทรงบำเพ็ญบารมีเป็นพระบรมโพธิสัตว์อยู่นั้น ได้ทรงตั้งมหาปณิธานไว้ ๑๒ ประการเพื่อปลดเปลื้องทุกขเวทนาของสรรพสัตว์ทั้งหลาย ดังนี้

๑. จะทรงฉายรัศมีไปยังโลกต่าง ๆ และจะยังให้สรรพสัตว์ได้สำเร็จพระโพธิญาณอย่างรวดเร็ว โดยให้มีลักษณะของมหาบุรุษ ๓๒ ประการ และอสีตยานุพยัญชนะลักษณะ ๘๐ ประการเหมือนพระองค์(แสดงถึงความเสมอภาคเท่าเทียมกัน)

๒. จะทรงฉายรัศมีที่สว่างกว่าดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ สะอาดบริสุทธิ์ทั้งภายในและภายนอก(ความหมายคือ สะอาดทั้งกายและใจ หรือสะอาดทั้งสิ่งที่อยู่ภายในตนหรือวิชชา และสิ่งที่แสดงออกมาภายนอกหรือจรณะ) ไปยังนรกภูมิให้สรรพสัตว์ที่รับทุกขเวทนาอยู่ได้พ้นทุกข์ และสัตว์ที่ลุ่มหลงให้ตื่นขึ้นจากความโง่เขลา ลุ่มหลง

๓. จะทรงยังให้สรรพสัตว์ถึงพร้อมในสิ่งของเครื่องใช้ทั้งปวงไม่รู้จักหมดสิ้นจนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จพระโพธิญาณ

๔. จะทรงยังให้สรรพสัตว์ และผู้ที่ปฏิบัติตนในมิจฉามรรค สาวกยาน ปัจเจกพุทธยาน ให้มาดำรงมั่นในมหายานธรรมจนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จพระโพธิญาณ

๕. จะทรงยังให้สรรพสัตว์ที่ศีลด่างพร้อย กลับมีศีลที่บริสุทธิ์จนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จพระโพธิญาณ

๖. จะทรงยังให้สรรพสัตว์มีร่างกายที่อลังการสมบูรณ์ หายจากการพิกลพิการ เสียสติ โรคร้าย ฯลฯจนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จพระโพธิญาณ

๗. จะทรงยังให้สรรพสัตว์พ้นจากความยากจนค้นแค้น มีที่พักอาศัย โรคภัยสิ้นสูญ มีครอบครัวที่ดี มีความสุขทั้งกายและใจจนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จพระโพธิญาณ

๘. จะทรงยังให้สตรีเพศที่ได้รับทุกข์ทรมาน ต้องการเป็นบุรุษ ได้กลายเป็นบุรุษสมชายชาตรีดั่งใจจนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จพระโพธิญาณ

๙. จะทรงยังให้สรรพสัตว์ได้หลุดจากข่ายแห หรืออุบายของมาร แล้วได้มาบำเพ็ญในโพธิสัตวมรรค จนได้สำเร็จพระโพธิญาณอย่างรวดเร็ว

๑๐. จะทรงยังให้สรรพสัตว์หลุดพ้นจากคดีความ อาญาหลวง พันธนาการ การคุมขัง และการโบยตีทั้งปวงจนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จพระโพธิญาณ

๑๑. จะทรงยังให้สรรพสัตว์ที่มีความจำเป็นต้องเลี้ยงชีพด้วยความชั่วเนื่องจากความอดอยาก ได้รับความสุขที่แท้จริงโดยไม่ต้องทำความชั่วนั้นอีกจนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จพระโพธิญาณ และ

๑๒. จะทรงยังให้สรรพสัตว์ที่ยากไร้ ได้สมบูรณ์ในอาภรณ์แพรพรรณ เครื่องดนตรี ของหอม และสิ่งมีค่าทั้งปวงจนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จพระโพธิญาณ

ซึ่งผู้ปรารถนาในคุณแห่งพระมหาปณิธานนี้พึงได้สวดภาวนาถึงพระนามและพระธารณีคาถาของพระไภษัชยคุรุพุทธเจ้าโดยนิจสิน

ครั้นเมื่อพระไภษัชยคุรุพุทธเจ้าทรงสำเร็จพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว จึงทรงพิจารณาพบว่าสรรพสัตว์ทั้งหลายเป็นผู้ได้รับทุกขเวทนามาก เป็นผู้มีโรคมาก ประจวบกับสมัยที่พระองค์ยังทรงบำเพ็ญบารมีเป็นพระโพธิสัตว์อยู่นั้นก็เคยทรงมีมหาปณิธานความตั้งใจจะปลดเปลื้องช่วยเหลือสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากทุกขเวทนาต่าง ๆ อยู่แล้ว จึงทรงบังเกิดความเวทนาสงสารเป็นยิ่งนัก จึงทรงเข้าสมาธินามว่า "สรว

สัตวทุกขภินทนา” เพื่อปลดเปลื้องทุกข์ภัยโดยการแผ่พระพุทธบารมีแก่สรรพสัตว์ บัดนั้นพื้นมหาปฐพีดลก็เกิดสั่นสะเทือนหวั่นไหว ดอกไม้สวรรค์โปรยปรายลงมาจากฟากฟ้า แล้วบังเกิดมีแสงรัศมีส่องสว่างออกจากพระวรกายและยอดพระเกตุของพระไภษัชยคุรุพุทธเจ้าอย่างน่าอัศจรรย์ และในแสงรัศมีนั้นเองก็บังเกิดพระคาถาว่า **“นำ มอ ปอ แค...ฯลฯ** นี้ขึ้น ส่งผลให้สรรพสัตว์ทั้งหลายได้พ้นจากความทุกข์ทรมานต่าง ๆ เช่น โรคร้าย ความอดอยากยากจน ความโง่เขลา ความอายุสั้น และยังทุกสิ่งได้สมดังปรารถนา ฯลฯ

ด้วยอานุภาพและความศักดิ์สิทธิ์อันยิ่งใหญ่ของพระไภษัชยคุรุพุทธเจ้าเช่นนี้ ท่านบูรพาจารย์และสาธุชนผู้มากด้วยปัญญา จึงอัญเชิญพระคาถา **นำ มอ ปอ แค.....** นี้มาภาวนาเวลาเดินธูปหรือภาวนาเพื่อปลุกเสกน้ำเพื่อทำเป็นน้ำพระพุทธมนต์หรือเสกยารักษาโรค หรือนำมาภาวนาเป็นประจำ เพื่อความสุขความสำเร็จต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวไปข้างต้น โดยพระคาถานำ **มอ ปอ แค....** ที่เป็นภาษาจีนนี้ ได้แปลทับศัพท์จากภาษาสันสกฤตว่า **“นโม ภาควเต ไภษัชเย คุรุ ไพฑูรยประภา ราชายะ ตถาคะตายะ อรหัตเต สัมมาสัมพุทธายะ ตัทยถา โอม ไภษัชเย ไภษัชเย ไภษัชยะ สมุทคเต สวาหา”**

ซึ่งถอดความเป็นภาษาไทยแล้วความว่า ***“ข้าพเจ้าขอนอบน้อมแด่ พระไภษัชยคุรุตถาคตเจ้าผู้ประเสริฐ พระผู้มีแสงรัศมีเปล่งประกายสีน้ำเงินบริสุทธิ์ประดุจแก้วไพฑูรย์ ทรงเป็นพระผู้เสด็จมาดีแล้วอย่างนั้น ทรงเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ทรงเป็นผู้ตรัสรู้ชอบแล้วโดยพระองค์เอง ทรงตรัสแสดงคาถาด้วยดีแล้วดังนี้ “โอม ไภษัชเย ไภษัชเย ไภษัชยะ สมุทคเต สวาหา”***

ด้วยความศักดิ์สิทธิ์และพลานุภาพยิ่งใหญ่เช่นนี้ จึงเป็นเหตุผลในการอัญเชิญพระคาถาบทนี้มาภาวนาในการเดินธูป หรือสวดในงานมงคลต่าง ๆ เช่นวันเกิด วันขึ้นบ้านใหม่ วันธรรมสวนะ ฯลฯเป็นต้น อันที่จริงแล้วพระคาถาบทนี้ก็สามารถสาธยายในงานอวมงคล เช่นงานศพได้ เพราะเราสามารถอธิษฐานจิตให้ดวงวิญญาณของผู้วายชนม์ไปเกิดยังแดนศุทธิไวฑูรย์ของพระไภษัชยคุรุพุทธเจ้าได้ เพราะพระองค์ทรงมีปณิธานให้สรรพสัตว์ไปเกิดเช่นเดียวกับพระอมิตาภะพุทธเจ้า และยิ่งเป็นงานอวมงคลก็ยิ่งสมควรอัญเชิญมาสาธยาย งานอวมงคลก็จะกลายเป็นงานมงคลได้ด้วยพระพุทธบารมี จึงขอเชิญชวนให้สาธุชนทั้งหลายร่วมกันสวดสาธยายพระคาถานี้โดยนิจสินเทอญ.

藥師灌頂眞言

เอี๊ยะ ซือ กวง เต้ง จิง งั้ง พระคาถาไภษัชยคุรุอภิเษก

南謨薄伽伐帝 鞞殺社 窶嚕薜琉璃 鉢喇婆 喝囉闍也

นำ มอ ปอ แค ฟา ตี * ปี ซา แซ * ลิว ลู เพก ลิว ลี * ปอ ลา พอ * ฮอ ลา แซ แย *

*นโม ภาควเต * ไภษัชเย * คุ รุ ไพฑูรยะ * ประภา * ราชายะ*

怛他揭多也 阿囉喝帝 三藐三勃陀耶 怛姪他 唵

ตัน ทอ กิต ตอ เย * ออ ลา ฮอ ตี * ซำ เมียว ซำ ปุด ถ่อ แย * ตัน จิต ถ่อ * งัน *

*ตถาคะตายะ * อรหัตเต * สัมมาสัมพุทธายะ * ตัทยถา * โอม*

鞞殺逝 鞞殺逝 鞞殺社 三沒揭帝 莎訶

ปี ซา ซือ * ปี ซา ซือ * ซือ ซา แซ * ซำ หมก กิต ตี * ซอ ฮอ

*ไภษัชเย * ไภษัชเย * ไภษัชยะ * สมุทคเต * สวาหา*

ภาพกริ่งพระไภษัชยคุรุหมื่นคุณธรรม ศิลปะธิเบต

อานิสงส์ของการแจกหนังสือธรรมะเป็นทาน

๑. กรรมเวรจากอดีตชาติจะได้ลบล้าง

๒. หนี้เวรจะได้คลี่คลายพ้นภัยจากทะเลทุกข์

๓. โรคภัยไข้เจ็บจากเจ้ากรรมนายเวรจะพ้นไป

๔. กิจการงานจะราบรื่นสมความปรารถนา

๕. บารมีคุ้มครองลูกหลานให้อยู่เย็นเป็นสุข

๖. พ่อแม่จะมีสุขภาพแข็งแรงและอายุยืนนาน

๗. วิญญาณของผู้ที่เคารพและรักจะได้ไปสู่สุคติ

觀 音 大 菩 薩

พระคัมภีร์พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์
(พระกวนอิม)

แปลโดย "เสถียร โพธินันทะ"

ในลัทธิมหายานมีพระคัมภีร์อรรถว่า สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า (ศากยมุนี) ตรัส พระอมิตาภะสูตร (ออนี้ท้อเก็ง) แก่พระสารีบุตรเถระ มีใจความย่อดังนี้ :-

"จำเดิมแต่เวลาล่วงมาถึง 10 กัปป์แล้ว ได้มี พระพุทธ-อมิตาภะ (ออนี้ท้อฮุก) ประทับอยู่ ณ แดนสุขาวดีทางทิศปัจฉิม, (เกกลักสี่ก่าย–ไซที้) พระพุทธอักโษภยา ทางทิศบูรพา, พระ-พุทธรัตนสมภพ ทางทิศทักษิณ, พระพุทธอโมฆสิทธิ์ ทางทิศอุดร, พระพุทธไวโรจน์ อยู่ศูนย์กลาง ฯลฯ พระพุทธเจ้า เหล่านั้นล้วนเป็นพระฌานีพุทธ (ไม่ได้เสด็จลงมาตรัสในโลกมนุษย์)

กับยังมีพระฌานีโพธิสัตว์จำนวนมากไม่สมัครพระทัยที่จะเสด็จเข้าสู่พุทธภูมิ ดับขันธ์เพียงแค่ชาตินั้น (เป็นพระพุทธเจ้าไปแต่ก็ไม่มีแม้เยื่อใยเหลือไว้แก่โลกอีก คือไม่โปรดสัตว์แล้ว) ทรงตั้งปณิธานขอโปรดสัตว์โลกในไตรภูมิต่อไป เพื่อให้สัตว์โลกในอนาคตได้รับพระเมตตากรุณาเช่นเดียวกับสัตว์โลกในอดีต"

มีพระมหาโพธิสัตว์องค์สำคัญยิ่งมีพระนามว่า พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ หรือ พระกวนอิม เป็นพระมหาโพธิสัตว์ที่

บรรดาพุทธศาสนิกชนฝ่ายมหายานเคารพนับถือมากที่สุด ด้วยพระองค์ทรงพระเมตตากรุณาโปรดสัตว์ทั่วทั้งไตรภูมิให้พ้นจากกองทุกข์ เนื่องด้วยพระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ทรงมีพระวทัญญู (ความเมตตากรุณาธิคุณ) คอยปลดเปลื้องความทุกข์ภัยของสัตว์โลก จึงมี พระเนมิตตกนาม (นามที่มาจากลักษณะและคุณสมบัติ) ตามภาษาจีนเรียกว่า พระกวนซีอิมไต่ซู่สัก แปลว่า พระมหาโพธิสัตว์ที่มีพระกรรณาวธานโลกาศัพย์ หรือที่เรียกง่าย ๆ ก็คือ พระมหาโพธิสัตว์ที่เงี่ยหูฟังเสียงโลก (พวกที่มีทุกข์ใจไปบนบานถือศีลกินเจแล้วมักจะเกิดผลดีในทางจิตใจ พวกที่กินเจไม่ได้เลย... ก็ยังช่วยทำบุญก็มีมาก คืออุทิศเงินให้ผู้อื่นถือศีลแทนตน)

ตามคติในมหายานกล่าวว่า เมื่อพระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ หรือพระกวนอิมจะเสด็จไปโปรด ท้าวพระยามหากษัตริย์ พระองค์ก็แปลงพระองค์เป็น เมธาติถมาณพทรงเครื่องภูษามาลามหากษัตริย์ ถนิมอลังการสง่ากว่าพระมหากษัตริย์องค์นั้น เมื่อพระองค์จะเสด็จไปโปรด พระยายักษ์ พระยามาร พระองค์ก็ทรงนิรมิตพระองค์มี จตุหัตถ์ (สี่มือ) บางครั้งมี พระสหัสหัตถ์ (พันมือ) พระสหัสเนตร (พันตา) มีเดโชพลเป็นที่ขยั่นครั่นคร้าม เมื่อพระองค์เสด็จไปโปรด ท้าวนางพระยาและบรรดาสตรีเพศ พระองค์ทรงจำแลงพระองค์เป็น สตรีอันทรงอิตถีรูป (มีความงามของผู้หญิง) ทรงสมรรถนะเป็นที่น่าวันทาอภิวันท์ พระองค์ทรงปฏิบัติพระองค์เช่นนี้ ให้เหมาะสมกับกาละเทศะ เพื่อว่าง่ายสอนง่าย

พระรูปของพระองค์ส่วนมากมักนิยมทำหรือเขียนเป็น พระมหาโพธิสัตว์ผู้หญิง และเป็นพระมหาโพธิสัตว์องค์เดียวเท่านั้นที่

บรรดาสตรีจีนทั้งในประเทศและนอกประเทศจีนรู้จักกันและเคารพนับถือมากที่สุด (ว่าเฮียนะมาก ถือว่าเป็นเจ้าแม่เฮียนไปเลย)

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ หรือ พระกวนอิม ในพระสูตร (โพ้วมึ้งปิ้ง) มีกล่าวว่า ถ้าบุคคลใดจะเป็นบุรุษหรือสตรีก็ตาม เมื่อระลึกถึงพระองค์ด้วยความเลื่อมใสอ้อนวอนขอให้พระองค์ช่วยเหลือ พระองค์จะแผ่เมตตากรุณามาปลดเปลื้องทุกข์ภัยของผู้นั้นสมประสงค์ (เป็นสื่อกลางดึงดูดบันดาลใจให้คนมีเมตตากรุณาจิตมาก)

ในพระสัทธรรมปุณฑริกสูตร (ฮวบฮั้วเก็ง)

พระคัมภีร์กล่าวว่า พระมหาโพธิสัตว์กวนอิม มี พระคุณาลังการ อันประกอบด้วย

1. พระปัญญาคุณ
2. พระสันติคุณ และ
3. พระเมตตากรุณาธิคุณ

ผู้ใดเข้าถึงหรือมีคุณาการ (บ่อรวมความดี) ตามอย่างพระองค์ก็จะเป็นผู้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งหลายได้จริง การภาวนาพระคาถาของพระองค์จะต้องกระทำประกอบพร้อมทั้งองค์ 3 คือ กาย วาจา และใจ โน้มน้าวไปตาม ธรรมานุธรรมปฏิบัติ (ความประพฤติดีงามตามสถานะ) จึงจะเกิด ธรรมสาระคุณ (คุณในแก่นแห่งธรรม) คือบรรลุถึง "วิปัสสนาปัญญา" เช่น

1. คุณในปัญญา
2. คุณในสันติ และ
3. คุณในเมตตากรุณา

พระองค์เป็นแต่ผู้ให้ คุโณปการ (การอุดหนุนให้ทำคุณงามความดีต่าง ๆ) ชี้ทางและเตือนใจให้สร้างคุณธรรมนั้น ๆ ขึ้น

อนึ่ง ในลัทธิมหายาน มักจะมีอรรถข้อความเรียกว่า กลบท หรือเป็น ธรรมปริศนา แบบต้นตออินเดียของเดิมแท้นั้น ไว้ให้ขบคิดกันเอง ถ้าขบคิดไม่ตก ก็แปลว่ายังค้นหาช่องทางไม่ถูก เข้ายังไม่ถึงหรือว่ายังมองไม่ทะลุ ธรรมบท นั้น ๆ ถ้าขบคิดตกแล้วก็หมายถึงซึ่งความสว่างแล้ว ดังในพระสูตรกล่าว เช่น:-

ในกรณีโจรภัย

พระคัมภีร์กล่าวว่า: บุคคลใดกล่าวภาวนาคาถาของพระมหาโพธิสัตว์ กวนอิม โจรภัยก็ปราศจากไป

คำว่า โจร ณ ที่นี้ ในธรรมาธิษฐานมีความหมายถึง โจรแห่งอารมณ์ฟุ้งซ่าน หาใช่โจรธรรมดาไม่ โจรที่จุดคบไฟแดงโห่ร้องเข้าปล้นบ้านนั้น เป็นโจรชนิดออกหน้าออกตามาให้แลเห็น แต่ โจรแห่งอารมณ์ฟุ้งซ่าน นั้น เป็นโจรชนิดไม่มีตัวตน (เพราะตาเรามองไม่เห็นตัวตนของมัน) ปล้นอย่างเงียบ ๆ และใจเย็น รุมกันเข้าปล้นเราทาง รูป, เสียง, กลิ่น, รส, สัมผัส, และ ใจ ผู้ถูกปล้น มีสติเพลิดเพลินหลงไหลทรัพย์สินเงินทองสมบัติหมดเปลือง ถูกขนของออกจากบ้านไป โดยการปล้นชนิดนี้ทีละเล็กทีละน้อยจนหมดเนื้อประดาตัว โจรชนิดนี้ไม่ใช่โจรที่จะมาปล้นเป็นครั้งคราว มันทำการปล้นทั้งกลางวันและกลางคืนทุกวัน ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกปล้นอยู่ในขณะมีสติสัมปชัญญะดีอยู่ด้วย ตัวอย่างเช่น:-

ทางหู

อยากฟังเสียงขับร้องเสนาะเพราะ ๆ, อยากฟังเสียงอ่อนหวานยวนยีให้เกิดอารมณ์ในตัณหา เสียงที่ยกยอปอปั้นจากบุคคลหัวประจบ ส่งเสริมไปในทางอบายมุข, เหล่านี้เรียกว่าโจรปล้นทางหู

ทางตา

อยากดูหนังแล้วก็พากันไปที่โรงภาพยนตร์คิงส์ หรือควีน, อยากดูละคร, ก็พากันไปที่โรงละครศรีอยุธยา, อยากดูงิ้ว ก็พากันไปโรงงิ้วแถวทีกวัที, อยากดูของงาม ๆ หรือภาพสวย ๆ ก็ไปจัดซื้อหามาเก็บไว้ดูเพลิน ๆ เหล่านี้คือโจรปล้นทางตา

ทางจมูก

อยากสูดกลิ่นเสาวคนธ์ กลิ่นหอมระรวยต่าง ๆ, ก็พากันไปซื้อน้ำอบฝรั่งอย่างชนิดดี ๆ จะแพงเท่าไรไม่ว่า ยิ่งชนิดเข้าชะมดเชียงหอมทนได้ตั้งอาทิตย์สองอาทิตย์ยิ่งดีใหญ่ ทั้งที่นอนหมอนมุ้ง ตลอดจนอาบน้ำก็ชะโลมด้วยเครื่องหอม เหล่านี้คือโจรปล้นทางจมูก

ทางปาก

อยากรับประทานของที่มีรสอร่อย ๆ เช่น กับข้าวฝรั่งก็พากันไปยังโฮเต็ลโทรคาเดโร, โอเรียลเต็ล. กับข้าวจีนก็ไปยังห้อยเทียนเหลา, เยาวยื่น กับข้าวไทยก็ไปภัตตาคารสวนลุมชายทะเล ยิ่งแถมสุราเข้าไปด้วยก็ยิ่งไปกันใหญ่ โจรเหล่านี้คือโจรปล้นทางปาก

ทางกาย

อยากแต่งตัวด้วยอาภรณ์จินดา อยากนั่งรถยนต์คันโต ๆ โก้สง่า อยากอยู่ตึกหลังใหญ่ ๆ มีการรื่นเริงเลี้ยงดูกันด้วย สุรา นารี ฟ้อนรำ ทำเพลงสนุกสนาน เมื่อขัดสนเข้าก็กู้เงินเขามาใช้จ่ายโดยเสียดอกเบี้ย อย่างนี้คือโจรปล้นทางกาย ปล้นทั้งเงินทองและปล้นทั้งสุขภาพอนามัย และหนัก ๆ เข้าก็ปล้นถอนเอาเสาเรือนเป็นหลัง ๆ ไปเลย

ทางใจ

เมื่อใจคิดอยากได้ในสิ่งต่าง ๆ ไม่ประสบผลสมประสงค์อย่างหนึ่ง คือความอยากใด ๆ ได้บรรลุผลสมความปรารถนามาแล้ว แต่ถึงขนาดสภาพมีรายได้มาบีดหีบไม่ลง ใจก็เกิดพุ้งซ่านเดินเลยขอบเขตอันดีงามไป คือ คิดวิธีหาเงินในทางอกุศล แล้วอกุศลกรรมก็นำไปสู่ความหายนะอย่างนี้ คือโจรปล้นทางใจ โจรชนิดนี้ยังปล้นเอาความอิสรภาพไปอีกด้วย

หากบุคคลใดสามารถไตร่ตรองตามทำนองในพระคาถาของพระมหาโพธิสัตว์กวนอิม โดยนำเอาเพียง ปัญญาคุณอย่างเดียวพิจารณา ก็จะแลเห็นว่า ทรัพย์ที่ได้พยายามหามาด้วยการลำบากยากและเหน็ดเหนื่อยนั้น ได้ถูกปล้นไปในทางแห่งอารมณ์พุ้งซ่าน ถ้าจะเอาปัญญาคุณมาใช้ โจรภัยแห่งอารมณ์พุ้งซ่านเหล่านี้ ก็จะปราศจากไปเอง

ในกรณีอัคคีภัย

กล่าวว่า : **บุคคลใดเมื่อภาวนาคาถาของพระมหาโพธิสัตว์กวนอิม อัคคีภัยจะทำอะไรไม่ได้**

พระคัมภีร์นี้ถ้าถอดเป็นพระธรรมาธิษฐาน อัคคีภัย ณ ที่นี้หมายถึง

1. โลภะ อัคคี

2. โทสะ อัคคี และ

3. โมหะ อัคคี

หาใช่อัคคีภัยที่เผาผลาญบ้านเรือนไม่ อัคคีภัยที่เกิดถึงขนาดร้ายแรง เช่น เกิดจากลูกระเบิดปรมาณูไหม้กันวินาศหมดไปทั้งเมือง ก็ยังสามารถดับได้ด้วยน้ำ แต่ไฟชนิดอันมีนามว่า อัคคีแห่งกิเลสราคะ นั้น จะอาศัยเอาน้ำในมหาสมุทรมาดับก็ไม่ยังผล อัคคีชนิดนี้ลุกลามแพร่แผ่ไพศาลครอบงำมนุษย์ทั่วโลก และกำลังคุกคามเผาโลกให้ลุกเป็นเปลวแดงอยู่ในขณะนี้ (๙0% คนมองข้ามไฟนี้ไป กรรม...)

อัคคีภัยแห่งกิเลสราคะ นั้น คอยจี้มนุษย์ให้ร้อนเป็นไฟโดยมิรู้สึกตัว (ร้อนในทางเลือดไม่ใช่ร้อนทางกาย) ถึงขนาดเจ้าโลภะ, โทสะ และ โมหะ ก็เข้าบงการจิตใจ เช่น:-

1. รบราฆ่าฟันกัน

2. ไปลอบฆ่าคนตาย

3. ไปทำร้ายร่างกาย

4. ไปปล้นทรัพย์

5. ไปฉ้อฉลยักยอก

6. ไปผิดศีลธรรมในลูกเมียเขา

เมื่อเหตุก่อเกิดขึ้น ผลก็มาตามหลัง คือ ตกทุกข์ได้ยาก และต้องรับโทษทัณฑ์ ก็เนื่องจากกองอัคคีดังกล่าวนี้

ผู้ที่เจริญพระคาถาของพระกวนอิม หากนำเอาคำในพระคัมภีร์มาพิจารณาใช้ก็จะเกิดประโยชน์ กล่าวคือ :-

1. อัคคีภัยแห่งราคะ จะดับได้ด้วย สันติคุณ
2. อัคคีภัยแห่งโทสะ „ เมตตากรุณาธิคุณ
3. อัคคีภัยแห่งโมหะ „ ปัญญาคุณ

ในเมื่อบุคคลใดขบคิดปัญหากลบท หรือเรียกว่าปริศนาธรรมในพระคาถาของพระมหาโพธิสัตว์กวนอิมแตกฉาน อัคคีภัยที่กล่าวข้างต้นก็จะทำอะไรไม่ได้จริง ๆ

ในกรณีมหาวาตภัยเรือล่มในทะเล

กล่าวว่า : บุคคลใดถ้าภาวนาระลึกถึงพระมหาโพธิสัตว์กวนอิม ก็จะรอดพ้นจากการจมน้ำตาย

ทะเล ในกรณีนี้ พระคัมภีร์มีความหมายถึง ทะเลทุกข์ ซึ่งเรียกกันในพระพุทธศาสนา สัตว์โลกอุปมาดังผู้อาศัยอยู่ในเรือน้อยลอยลำร่อนเร่พเนจรอยู่ในกลางทะเลทุกข์ อันเป็นวัฏฏสงสารเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในโลก คือได้แก่ :-

การเกิด, การแก่, การเจ็บ, และ การตาย

สัตว์โลกจะหนีรอดพ้นจากอาการทั้งสี่ที่กล่าวนี้ไม่ได้ ต้องอยู่ในสภาพอันผันแปรอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก เช่น :-

1. สภาพเป็นเด็กเล็กแล้วก็ผันแปรเปลี่ยนแปลงไปเป็นผู้ใหญ่
2. สภาพเป็นคนหนุ่มแน่นภายหลังก็ผันแปรเปลี่ยนแปลงไปเป็นคนแก่ชรา
3. สภาพเป็นคนแข็งแรงในสุขภาพ แล้วก็ผันแปรเปลี่ยนแปลงไปเป็นคนเพี้ยบไปด้วยโรคาพยาธิ
4. สภาพเป็นคนเกิดมาในโลก แล้วก็ผันแปรเปลี่ยนแปลงไปเป็นคนตายไปจากโลก

การผันแปรเปลี่ยนแปลงอยู่ทุก ๆ นาทีนี้ เช่นเดียวกับการลาดเอียงสูงต่ำแห่งกระแสคลื่นในทะเล จะมีอะไรเป็นแก่นสารก็หาไม่ ขันธ์ทั้ง 5 คือ รูป, เวทนา, สัญญา, สังขาร, และ วิญญาณ ก็อยู่เพียงระยะชั่วเวลาหนึ่งเท่านั้น ไม่มีอะไรจะคงทนอยู่ได้ตลอดกาลโดยไม่มีการผันแปรเปลี่ยนแปลงเสื่อมคลาย และสูญดับ

อนิจจัง	คือ	ความไม่ยั่งยืน ไม่เที่ยง
ทุกขัง	,,	ความทุกข์ ความยาก
อนัตตา	,,	สิ่งที่ไม่ใช่เป็นตัวตนของตนเอง

เหล่านี้เป็นไปตาม กรรมบถ คือ ทางของกุศลกรรมคลุกเคล้าอกุศลกรรม เป็นปัจจัยกระทำให้สัตว์โลกมีการเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในทะเลทุกข์ด้วยกันทั้งสิ้น (จมน้ำตายกันอย่างนี้)

ถ้าบุคคลใดตีปัญหาปริศนาธรรมในพระคาถาของพระมหาโพธิสัตว์กวนอิมแตก ก็จะเกิดปัญญาคุณ คือ มีปัญญาหลักแหลม

มองทะลุความจริงได้ก็เท่ากับสามารถนำเรือของตนเข้าถึงฝั่งจากมหาวาตภัยและรอดจากการจมน้ำตายได้จริง

ในกรณีศัสตราภัย

กล่าวว่า .– บุคคลใดเมื่อภาวนาพระคาถาของพระมหาโพธิสัตว์กวนอิม อาวุธแหลมทุกชนิดจะไม่สามารถระคายผิวได้

คำในคาถาข้อสุดท้ายนี้แหละ แสดงให้แลเห็นเด่นชัดว่าในมหายานมีธรรมคาถาเป็น กลบท ชั้นเชิงทำให้ฉงนไปในทางหนึ่ง นัยว่าต้องการให้มีความไหวพริบ คือ ปัญญา (ให้เกิดปัญญาขึ้นในตัวไม่ต้องไปหาปัญญาจากที่อื่น) ถ้าเกิดปัญญาคุณขึ้นแล้ว ก็มองทะลุความจริงว่า พระคาถานี้หาได้มีความหมายตายตัวตามศัพท์ที่ว่าไม่ เพราะผิวหนังมนุษย์ไม่ใช่เหล็กกล้าจึงจะคงกระพันชาตรี เมื่อเป็นเช่นนี้ อรรถในพระคาถานี้คงหมายความเป็นปริศนาธรรมให้ขบคิด และจุดอันแท้จริงของพระคาถานี้ ได้แก่ :–

บุคคลที่สามารถรักษา อายตนะทั้งหก คือ อินทรีย์ทั้ง 6 นั้นเอง อายตนะ มี ตา, หู, จมูก, ปาก, กาย และ ใจ อันเชื่อมโยงไปใน รูป, เสียง, กลิ่น, รส, สัมผัส และ อารมณ์

ถ้าบุคคลใดมีความสามารถไม่ยองใยและตัดขาดจากสิ่งที่จะมากระทบให้เกิดอกุศลกรรม กล่าวคือ :–

1. เมื่อหูได้ยิน ในสิ่งอกุศล ก็ทำเป็น เช่นหูไม่ได้ยิน
2. เมื่อตาแลเห็น ,, ,, เมินไม่แลเห็น
3. เมื่อจมูกได้กลิ่น ,, ,, เหมือนมิได้ดมกลิ่น

4. เมื่อลิ้มรส ในสิ่งอกุศล ก็ทำเป็น เหมือนมิได้รับรู้รส
5. เมื่อกายสัมผัส „ „ ประดุจไม่ได้สัมผัส
6. เมื่อใจได้รับอารมณ์ „ „ เฉยเฉื่อยไม่ได้รับรู้
ในอารมณ์นั้นๆ
และไม่หวั่นไหว

ระงับ ตัณหา ที่จะเป็นปัจจัยให้เกิด อกุศล เจตนาขึ้น คือ :-

1. ความปรารถนา
2. ความดิ้นรน
3. ความอยาก และ
4. ความเสน่หา

เมื่อสิ่งเหล่านี้ไม่บังเกิดขึ้น อำนาจแห่ง ธรรมมิตร ก็เข้าชักจูง เรียกร้องดูดดึงเอา สันติคุณ ตลอดจน เมตตากรุณาธิคุณ เข้ามาไว้ในตัว ก็จะเสมือนว่า เป็นเกราะบังป้องกันศัตราวุธไม่มาระคายผิวหนังตามพระคาถาได้ไม่ต้องสงสัย

เท่าที่บรรยายมาเบื้องต้น พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ หรือ พระกวนอิม จึงเป็นที่เคารพบูชานับถือว่า พระองค์เป็นที่พึ่งของปวงสัตว์โลก ทั้งเป็นผู้มีพระเมตตาช่วยปลดเปลื้องทุกข์ภัยของสัตว์โลกทั่วไตรภูมิ และทรงปฏิบัติเช่นนี้เป็นนิจสิน

พระคาถาของพระมหาโพธิสัตว์กวนอิมนั้น ไม่ใช่แต่เพียงท่องบ่นอย่างเดียว เป็นกลบทในปริศนาธรรมให้ขบคิดด้วยพร้อมกัน และในเมื่อบุคคลใดสามารถขบปัญหาแตกกับปฏิบัติได้ครบถ้วนสมบูรณ์ ก็ได้ชื่อว่าอัญเชิญพระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์มา

อยู่ในดวงจิตของบุคคลนั้น และบุคคลผู้นั้นก็ปลอดจากภัยอันตรายนานาประการ ดังได้บรรยายมาแล้ว

พระอวโลกิเตศวร หรือพระกวนอิมมหาโพธิสัตว์นี้ ทางอุตรนิกายนับถือว่า เป็นพระปัทมปาณีมหาโพธิสัตว์ ได้โปรดสัตว์โลกในอดีตมานานแล้ว ทั้งทรงตั้งปณิธานวัฒนาการโปรดสัตว์โลกต่อไปอีกในอนาคต จึงยังไม่เสด็จเข้าสู่พระพุทธภูมิ

อนึ่ง มวลพิธีที่มีในนิกายนี้ เช่น มีพิธีกงเต็ก เป็นต้น พระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์อัญเชิญพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กับพระพุทธเจ้าองค์อื่น ๆ เสด็จมาประทับรับการบูชาในพิธีเพื่ออานิสงส์ ส่วนพระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ และองค์อื่น ๆ นั้น อัญเชิญมาเป็นประมุขในการประกอบพิธีโปรดสัตว์โลกให้รอดตาย คือไม่ฆ่าชีวิตสัตว์ และยังไม่เสพเลือดเนื้อสัตว์ เจริญมหาเมตตา-กรุณาธรรมจริง ๆ ตามลัทธิ ด้วยประการฉะนี้.

ขอจบการวิสัชชนา

เรื่อง

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ หรือ พระมหาโพธิสัตว์กวนอิม

แต่เพียงเท่านี้

"แปลโดย เสถียร โพธินันทะ"

(เมตตาค้ำจุนโลก)

---

1. ผู้ที่จะบูชาพระกวนอิมมหาโพธิสัตว์หรือเจ้าแม่กวนอิมนั้น ต้องอาหารเจ. หรือผลไม้ต่าง ๆ เพราะท่านถือมังสวิรัติไม่เสพเนื้อสัตว์เลย ศาสนาใหญ่ ๆ ในอินเดียโบราณยอมรับการถือมังสวิรัติ คือเจริญเมตตากรุณาธรรมปล่อยชีวิตสัตว์ให้รอดตายได้จริง (พระกวนอิม ก็คือ พระบัวเข็ม)

九皇勝會

ประวัติการกินเจเดือนเก้า

(เก้าอ๊วงเจ หรือ กิวอ๊างเจ)

แปลโดย เสถียร โพธินันทะ

พิธีการกินเจเดือนเก้าตามปฏิทินจีนทุก ๆ ปีมีกำหนด 9 วัน นั้น ลัทธิมหายานในพระพุทธศาสนามีอรรถาธิบายว่า เป็นการประกอบพิธีกรรม สักการะบูชา* (ที่ศักดิ์สิทธิ์แผ่เมตตากรุณาจิตโปรดสัตว์ให้รอดตายได้จริง ๆ พระอริยเจ้าทุก ๆ พระองค์สรรเสริญคุณธรรมแบบนี้มาก)

พระพุทธเจ้า 7 พระองค์ กับ พระมหาโพธิสัตว์อีก 2 พระองค์

รวมเป็น 9 พระองค์ด้วยกัน หรือนัยหนึ่งเรียกว่า

ดาวพระเคราะห์ทั้ง 9 อันมี :- พระอาทิตย์, พระจันทร์, ดาวพระอังคาร, ดาวพระพุธ, ดาวพระพฤหัสบดี, ดาวพระศุกร์ ดาวพระเสาร์, พระราหู และ พระเกตุ

พิธีเก้าอ๊วงเจนี้กำหนดเอาวันตามจันทรคติ คือเริ่มตั้งแต่วันขึ้น 1 ค่ำ ถึง 9 ค่ำ เดือน 9 (ปฏิทินจีน) รวม 9 วัน 9 คืน

พิธีกรรมสักการบูชา พระพุทธเจ้า 7 พระองค์ กับพระ-มหาโพธิสัตว์อีก 2 พระองค์นี้ ผู้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนาต่าง

---

*ส่วนพิธีกรรมอื่น ๆ นั้น ถ้าทำบุญมาก ๆ มีคนมากันมาก ๆ ก็ต้องฆ่าชีวิตสัตว์ให้ตายมาก ๆ เอาเนื้อบาปนั้นไปฉลองปากท้องกันมากเท่านั้นเอง ผู้รู้กฎแห่งกรรมดี จิตใจมีคุณธรรม หรือปราชญ์แท้ทางธรรมะถ้ายอมรับความจริงแล้วจะไม่ค้านกรรมร่วม เพื่อลิ้น หรือเถียงว่าไม่มีกรรมร่วมเพื่อลิ้นแล ... มีแต่สาธุ! ธรรมาณาจักรใจนี้ต้องใช้เวลาพัฒนาจิตอีก 100 ปี จึงจะเป็นเนื้อนาบุญที่ดี

สละกิจโลกียวัตร และบำเพ็ญศีลสมาทาน กินเจ (ถือมังสวิรัติ) บริโภคแต่อาหารผักและผลไม้ งดเว้นไม่กระทำกิจใด ๆ อันนำมาซึ่งความเบียดเบียนเดือดร้อนให้แก่สัตว์ทั้งปวง กล่าวคือ :-

1. ไม่เอาชีวิตของสัตว์มาต่อเติมบำรุงชีวิตของเรา
2. ไม่เอาเลือดของสัตว์มาเป็นเลือดของเรา
3. ไม่เอาเนื้อของสัตว์มาเป็นเนื้อของเรา

ซักฟอกมลทินออกจาก ร่างกาย, วาจา, และใจ สวมเสื้อผ้าสีขาวสะอาดบริสุทธิ์ปราศจากจุดด่างพร้อย พากันเดินทางสู่วัดวาอาราม พร้อมด้วยดอกไม้, ธูปและเทียน ไปนมัสการน้อมบูชาแด่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระพุทธเจ้า 7 พระองค์ กับพระมหาโพธิสัตว์อีก 2 พระองค์ ทั้งจัดหาเครื่องกระดาษทำเป็นรูปเครื่องทรงเสื้อผ้า, หมวก, รองเท้า, กระดาษเงิน, กระดาษทองต่าง ๆ ไปน้อมถวายเป็นเครื่องสักการะ* เป็นการกุศลสมาจาร แล้วก็สวดมนต์ทำสมาธิภาวนาแผ่เมตตาจิต ขอพรเพื่อความเจริญสมบูรณ์พูนสุข

เบื้องต้นแห่งพิธีกรรมเก้าอ๊วงเจ

มีอรรถกล่าวไว้ดังนี้

ในกาลครั้งหนึ่ง สมเด็จพระบรมศาสดาประทับอยู่ ณ สิวาลัยรัตนสถาน มีบรรดาพระมหาโพธิสัตว์, ท้าวมหาพรหม,

*เรื่องนี้ นักปราชญ์ยุคปัจจุบันค้นพบหลักฐานแสดงให้เชื่อว่าจำเดิมแท้นั้น เอาวัตถุสิ่งของเช่นปัจจัย 4 ไปถวายพระเณรผู้ถือศีล และแจกทานด้วยเงินทองแก่คนทุกข์ยากจนซึ่งเป็นของจริงให้จริง ๆ หมด (ไม่ใช่เผาทิ้ง) แล้วมาภายหลังด้วยความไม่เที่ยงของอุปาทานกาลเวลาแห่งประเพณีผันแปรไป เป็นโมหะกรรมของมนุษย์เอง ลูกหลานไม่คิดแก้ไข เปลี่ยนมาให้ทานของจริง ๆ กันที ทำบุญแท้กันที

ท้าวสักกะ, เทพยดา, ยักษ์, นาค, คนธรรพ์, กินนร ฯลฯ ได้พากันมาเฝ้าสมเด็จพระพุทธองค์ ในขณะนั้นมี "พระมัญชุศรีมหาโพธิสัตว์" ได้ทูลถามต่อพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อันพระเทพสัตตเคราะห์ทั้ง 7 พระองค์ ได้มีกุศลสะสมมาอย่างไร ? กับมีปัจจัยเหตุอย่างไร ? จึงได้เสวยทิพย์ผลอันรุ่งเรืองพร้อมเพียบไปด้วยยศและอำนาจในเทวภพนี้"

สมเด็จพระบรมศาสดาจึงมีพระพุทธดำรัสตอบว่า "ดูกรมัญชุศรี ฯ อันดาวเทพสัตตเคราะห์ 7 นั้น แท้จริงเป็น พระอวตารภาพแห่งอดีตพระพุทธเจ้า 7 พระองค์ทรงแบ่งภาคมาแสดงให้ปรากฏกับพระมหาโพธิสัตว์อีก 2 พระองค์ ก็แบ่งภาคมาเป็นดาวพระราหู และดาวพระเกตุ รวมเป็นดาวพระเคราะห์ทั้ง 9 ฉะนั้น จึงสมบูรณ์ด้วยอลังการแห่งยศและอำนาจ อันไม่มีปริมาณเห็นปานฉะนี้"

ในพระสูตร

北斗古佛消灾延壽妙經

ปั๊กเต๊าโก้วฮุกเซียวไจเอียงซิ่วเมียวเก็ง

กล่าวพระนามพระพุทธเจ้า 7 พระองค์ กับพระมหาโพธิสัตว์ 2 พระองค์คือ :-

1. พระวิชัยโลกมนจรพุทธะ
2. พระศรีรัตนโลกประภาโฆษอิศวรพุทธะ
3. พระเวปุลลรัตนะโลกสุวรรณสิทธิพุทธะ

4. พระอโศกโลกวิชัยมงคลพุทธะ

5. พระวิสุทธิอาศรมโลกเวปุลลปรัชญาวิภาคพุทธะ

6. พระธรรมมติธรรมสาครจรโลกมโนพุทธะ

7. พระเวปุลลจันทรโภไภสัชชไวฑูรย์พุทธะ

8. พระศรีสุขโลกบัทมครรภอลังการมหาโพธิสัตว์

9. พระศรีเวปุลภสังสารโลกสุขะอิศวรมหาโพธิสัตว์

พระพุทธเจ้าทั้ง 7 กับพระมหาโพธิสัตว์ 2 ทรงตั้งพระปณิธานจักโปรดสัตว์โลก จึงได้แบ่งภาคมาเป็น เทพยเจ้า 9 พระองค์ ด้วยกันคือ :- (อ่านเป็นภาษาจีนแต้จิ๋ว)

1. ไต้ข่วยเอี๊ยงเม้งทัมหลั่งไท้แชกุน
2. ไต้เจียกอิมเจ็งกือมิ้งง้วนแชกุน
3. ไต้ค้วงจิงหยิงลกชุ้งเจงแชกุน
4. ไต้เฮ้งเฮียงเม้งบุ่งเคียกนิ้วแชกุน
5. ไต้ปักตังง้วนเนี้ยมเจงกังแชกุน
6. ไต้โพ้วปักเก๊กบู๊เคียกกี่แชกุน
7. ไต้เพียวเทียนกวงผั่วกุงกวงแชกุน
8. ตั่งเม้งงั่วหู๊แชกุน
9. อุ้นกวงไลเพี๊ยกแชกุน

และเทพยเจ้าทั้ง ๙ พระองค์นี้ ทรงอำนาจตบะอันเรืองฤทธิ์บริหาร ธาตุดิน, ธาตน้ำ, ธาตุไฟ, ธาตุลม, และ ธาตุทอง ทั่วทุกพิภพน้อยใหญ่ สารทิศ จึงทรงแบ่งภาคต่อจากนี้อีกวาระหนึ่งเป็น ดาวนพเคราะห์ (ดาวนพเคราะห์ ๙ ดวง) ดังต่อไปนี้ :-

1. ดาวไท้เอี๊ยงแช คือ พระอาทิตย์
2. ดาวไท้อิมแช „ พระจันทร์
3. ดาวฮวยแช „ ดาวพระอังคาร
4. ดาวจุ๊ยแช „ ดาวพระพุธ
5. ดาวบักแช „ ดาวพระฤหัสบดี
6. ดาวกิมแช „ ดาวพระศุกร์
7. ดาวโท้วแช „ ดาวพระเสาร์
8. ดาวล่อเกาแช „ พระราหู
9. ดาวโกยโต้วแช „ พระเกตุ

ในตำรา โหราศาสตร์จีน วางหลักดาวนพเคราะห์เป็นหมวดดังนี้ :–

(1) ดาวทวิมหาเคราะห์ คือ พระอาทิตย์กับพระจันทร์
(2) ดาวทวิกำลัง คือ พระราหูกับพระเกตุ
(3) ดาวปัญจลักขณะ คือ ดาวพระอังคาร, ดาวพระพุธ, ดาวพระพฤหัสบดี, ดาวพระศุกร์ และดาวพระเสาร์

เทพยเจ้าทั้งเก้าพระองค์ ทรงเครื่องทรงอย่างแบบพระมหากษัตริย์ ประชาชนจึงถวายพระนามว่า เก้าอ๊วง หรือ กิวอ๊วง แปลว่า นพราชา (ตีความตามหลักนักโหราศาสตร์)

กำหนดเวลาทุก ๆ ปี ของขึ้น 1 ค่ำ ถึง 9 ค่ำ เดือน 9 ตามจันทรคติ (ฝ่ายจีน) เทพเจ้าประจำดาวนพเคราะห์ ต่างองค์ทรงผลัดเปลี่ยนกันลงมาตรวจโลกทั้งกลางวันและกลางคืน บุคคลใดมีความประพฤติตั้งอยู่ใน กุศลกรรมวิถี (บุญ) ก็จักทรงประทาน

พรอำนวยความสมบูรณ์พูนสุขให้ หากบุคคลใดมีความประพฤติในทาง อกุศลกรรมวิถี (บาป) ก็จักทรงลงโทษตามโทษานุโทษ นั้น

เทพเจ้าแห่งดาวนพเคราะห์ ทรงพระคุณธรรมแก่โลกเป็นอเนกประการ เฉพาะอย่างยิ่ง คือ ธาตุดิน, ธาตุน้ำ, ธาตุไฟ, ธาตุลม, และ ธาตุทอง, ที่พระองค์ทรงประทานไว้ให้แต่ละอย่างเป็นของจำเป็นประจำในสรรพสังขาร อันไม่มีจำกัด รวมทั้งมนุษย์, สัตว์ทุกชนิด, ต้นไม้ ฯลฯ

มนุษย์ ถ้าหากไม่มีธาตุลม ก็ถึงแก่ความตาย

มัจฉาชาติ ถ้าหากไร้ธาตุน้ำเป็นที่อาศัย ก็ต้องตาย

พฤกษาชาติ ถ้าหากหมดธาตุดิน ก็อับเฉา กิ่งใบแห้งเหี่ยวตาย

สัตว์โลก ถ้าหากสูญสิ้นธาตุไฟในร่างกาย ก็มีชีวิตอยู่ไม่ได้ และ เศรษฐกิจ การค้าอันเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งของมนุษย์ทั่ว-โลกในสมัยปัจจุบัน ถ้าหากขาดธาตุทองก็ไม่สามารถดำเนินกิจการลุล่วงไปได้ (ถ้าชอบผูกดวงชะตาต้องกินเจบ้าง)

ปวงสัตว์โลกไม่เลือกว่าจะมาจาก อุปปาติกกำเนิด,[1] ชลา-พุชะกำเนิด,[2] อันฑชะกำเนิด,[3] โยนีกำเนิด,[4] รวมทั้งสิ่งที่มีสรรพสังขารทั้งอุปาทินนกสังขาร[5] และ อนุปาทินนกสังขาร[6] ก็ล้วนอยู่ภายใต้การบัญชาของเทพยเจ้าทั้ง ๙ ทั้งสิ้น

---

1. อุปปาติกกำเนิด — เกิดขึ้นเอง
2. ชลาพุชะกำเนิด — เกิดจากน้ำ
3. อัณฑชะกำเนิด — เกิดเป็นฟองไข่ แล้วฟองไข่เกิดเป็นตัว
4. โยนีกำเนิด — เกิดในมดลูก
5. อุปาทินนกสังขาร — สังขารที่มีใจครอง
6. อนุปาทินนกสังขาร — สังขารที่ไม่มีใจครอง

บุคคลทุกคนนับตั้งแต่พระราชาตลอดมาจนถึงราษฎรสามัญ ถ้ามีความประพฤติไปในทางอกุศล (บาป) ดังกล่าวไว้ข้างต้นมีพฤติการณ์ปลูก เหตุอกุศล ก็จักได้รับ ผลอกุศล ที่ได้หว่านไว้นั้นเอง เช่น:-

(1) พระราชา ไม่ทรงตั้งอยู่ในทศพิธราชธรรม โดยปราศจากเมตตากรุณาธรรมต่อข้าราชบริพารและราษฎร ในสุดท้ายก็ต้องทรงสูญเสียพระราชบัลลังก์ ทั้งนี้ก็เนื่องด้วยพระองค์ปลูกเหตุอกุศลไว้ ก็ทรงรับผลอกุศลกรรม (บาป) ตามมาสนอง

(2) ข้าราชบริพาร ไม่ภักดีซื่อสัตย์ต่อประเทศชาติและพระมหากษัตริย์ ฉ้อราษฎร์บังหลวง ในที่สุดก็ต้องถูกริบสมบัติพัสถาน ทั้งนี้ก็เพราะตนได้ปลูกอกุศลไว้ และผลอกุศลกรรมตามมาสนอง

(3) บิดา ไม่ให้ความอุปการะแก่บุตร ไม่รับรอง หรือไม่เลี้ยงดูบุตรตามฐานะ ในสุดท้ายก็เป็นผู้ปราศจากลูกหลานช่วยเหลือ

(4) บุตร ไม่มีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้ให้กำเนิด ในสุดท้ายบุตรของตนเอง

จะสนองตนด้วยความอกตัญญูเช่นกัน (เพราะเห็นเป็นตัวอย่าง)

(5) พี่ ไม่มีความอารีอารอบเอ็นดูต่อน้องในสุดท้าย เหตุร้ายก็ยังผลร้ายให้ คือตัดมือตัดเท้าของตนเอง จะไปเฟ้นหาใครอื่นผู้มีความสนิทสนมไว้วางใจได้เท่ากับน้องของตนเองหามีไม่

(6) น้อง ไม่เคารพนับถือยำเกรงพี่ที่ได้เคยเอื้อเฟื้อมาแต่น้อย อีกทั้งมีอาวุโสกว่า และดื่มนมด้วยกัน ร่วมครรภ์มารดามาด้วยกัน ในสุดท้ายบรรดาวงศาคณาญาติก็ตัดขาดจากตน

(7) สามี ไม่เลี้ยงดูภริยาอย่างเป็นธรรม ไม่นำพากิจในครอบครัว เอาแต่สนุกเที่ยวเตร่ ดื่มเหล้าเมายา ในสุดท้ายเรือนที่ตนเองพำนักอยู่ก็พังทะลายลง

(8) ภริยา ไม่ครองตนเป็นแม่บ้าน ประพฤติเล่นไพ่การพนัน สามีหาเงินมาเท่าใดไม่พอใช้ กลับเที่ยวหยิบยืม

เงินกู้หนี้ยืมสิน ในสุดท้ายก็เป็นคนมีเสนียดเป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป

(9) มิตร ไม่ซื่อตรง ไม่มีความจริงใจต่อเพื่อนแล (ในที่สุดจะขาดมิตรที่ดี)

(10) สหาย ใจคิดคดทรยศต่อเกลอ (มิตรและสหาย) ทั้งสองประเภทนี้ ในสุดท้ายตนเองก็ถูกตัดออกจากหมู่สังคมทั่วไป (คนดีเขาไม่คบหาด้วย)

ความว่า พระราชาก็ดี, ข้าราชบริพารก็ดี, บุคคลทั่วไปก็ดี ควรจะลดละอกุศลกรรมที่กล่าวมาเบื้องต้น และอุตส่าห์สะสมแต่สิ่งที่ดีงามเพื่อรับพรจากเทพยเจ้าทั้ง 9 พระองค์ จักมีความรุ่งเรืองผาสุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป (ถ้าใครทำตามนี้จะไม่ผิดหวัง จะโชคดี)

เทพยเจ้าทั้ง 9 พระองค์นี้ ทรงน้ำพระทัยเต็มเปี่ยมไปด้วยพระเมตตาคุณ ทรงควบคุมดาวนพเคราะห์ให้เดินตามวิถีโคจรด้วยความบริบูรณ์ ทั้งทรงธรรมเนตรสอดส่องควบคุมทุกข์สุขของสัตว์โลกด้วย

บัณฑิตในโบราณจึงได้บัญญัติ* ไว้ให้มีการกระทำพิธีกรรม-บูชาดาวนพเคราะห์นี้เพื่อเป็นการแสดงความเคารพในพระเมตตา-

---

*ถ้าเป็นวัดหรือโรงเจพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศากยมุนีเป็นประธาน และยังอัญเชิญทวยเทพต่าง ๆ พร้อมทั้งพระโพธิสัตว์ พระมหาโพธิสัตว์ พระอรหันต์สาวกทั้งปวงด้วย พิธีกรรมแบบนี้สมควรให้มีขึ้นเป็นบุญกุศลทางดีหมดเลย ...สาธุ !

กรุณาธิคุณเป็นงานประจำปี ให้บรรดาพุทธบริษัทได้มาประชุมบำเพ็ญกุศลวัตรถวายพุทธบริโภค, รักษาศีล สดับฟังพระอภิธรรมและธรรมเทศนา, บริจาคไทยทานทั้งกระจาดและลอยกระทง แผ่กุศลแก่สัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยากในนรกอเวจี อันมีพวกเปรตอสุรกายเป็นอาทิ และปล่อยสัตว์ เช่น นก, ปลา, เต่า ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น

ในลัทธิมหายาน ยังมีอรรถกล่าวอธิบายว่า:–

"ดาวพระเคราะห์ทั้ง ๙ นี้" ต่างกระทำการในหน้าที่หมุนเวียนธาตุทั้ง 5 ให้แก่โลกมนุษย์นับเป็นเวลาหลายร้อยล้านปีมาโดยมิได้หยุดพักเลย ก็เนื่องด้วยพระองค์ทรงบัญชาบริรักษ์ควบคุมอยู่และทรงเล็งทิพยญาณว่า ถ้าหากดวงดาวนพเคราะห์จะหยุดพักแม้เพียงขณะใดขณะหนึ่งเล็กน้อยเท่านั้น ก็จะเกิดมหันตภัยอย่างใหญ่หลวงสุดจะประมาณได้ โลกมนุษย์ก็จะถึงซึ่งความพินาศสลายลงมนุษย์กับสัตว์โลกจะตายหมด จะไม่มีแม้แต่ละอองธุลีของสังขารเหลือเลย

อันพิธีกรรมบูชาดาวนพเคราะห์นั้น* นับว่ามีอานิสงส์มากมาย ทั้งเป็นกรรมคติ และเกิดธรรมมิตรสู่บรรดาพุทธบริษัททั้งหลายได้มีโอกาสกระทำการวิสาสะกันในยามที่ต่างคนต่างมีจิตเบิกบานผ่องแผ้ว ถือศีล, กินเจ, นุ่งขาว, ห่มขาว อันเป็นปัจจัยเตือนตนเองให้สำนึกว่า ตนเป็นคนบริสุทธิ์ขาวสะอาดทั้งกาย วาจาและใจ อยู่ในศีลธรรมและสามัคคีธรรม พรั่งพร้อมอยู่แล้วที่จะ

*ต้องถือศีล 5 อย่างต่ำ และไม่เสพเนื้อสัตว์ หรืออย่างน้อยที่สุดก็หยุดวันเกิด หรืองดเว้นในวันพระ ถือมังสวิรัติบ้าง หรือบวชพระ, เณร, บวชชี, จำพรรษา

ให้อภัยอโหสิกรรมซึ่งกันและกัน ร่วมกันน้อมนมัสการ เทพยเจ้าทั้ง 9 พระองค์นี้ เป็นการแสดงความเคารพในพระเมตตากรุณาธิคุณ และร่วมกันถวายเครื่องสรรพสักการะบูชาแก่พระองค์ทั้ง 9 เป็นการบูชาพระเมตตาคุณที่ทรงไว้ซึ่งธาตุทั้ง 5 ให้แก่โลกทุกโลกให้ดำรงอยู่ตามจักรราศียั่งยืนตลอดมา จึงพร้อมกันน้อมขอพระกรุณาธิคุณได้โปรดประทานพระอภิบาลรักษาพระมหากษัตริย์องค์อมร พร้อมทั้งทวยนิกรให้อยู่เย็นเป็นสุข และขอพระองค์ทรงประสิทธิประสาทพรชัย

“ให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล
พืชธัญญาหารงอกงามพูนผล
พระราชาทรงพิพัฒน์มงคล
ราชปริชนสวัสดิ์สถาพร
ชาวนาชาวไร่สมัครสโมสร
มวลราษฎรระเริงรื่นยืนยง
เศรษฐกิจทั่วเขตขัณฑ์มั่นคง
การศึกษาดำรงวิทยาพูน
ประเทศชาติเรืองรุ่งไพบูลย์
พระพุทธศาสตร์จำรูญกาลนิรันดร”

อันเป็นพระทศพรชัยสิทธิ์วิเศษสิบประการ สมดังปรารถนาด้วยเทอญ.

พิธีกรรมถือมังสวิรัติ (ไม่เสพเนื้อสัตว์) และการบูชาดาวนพเคราะห์ และทำบุญแจกทานแก่คนทุกข์ยากจนที่ขาดแคลนวัตถุเช่น "ปัจจัย 4 อย่าง" มีผ้านุ่งห่ม, อาหาร, ที่นอนที่อยู่อาศัย, ยารักษาโรค, ต่างๆ นั้นเป็นที่นิยมกันมาแต่โบราณกาลว่าเป็นบุญจริงๆ มีหลายๆ ศาสนายอมรับว่าการกินเจนั้นได้ผลแก่จิตใจเป็นพิธีกรรมที่ศักดิ์สิทธิ์ได้แผ่เมตตากรุณาจิต ช่วยชีวิตสัตว์ให้รอดตายจริงๆ อีกด้วยสาธุ! ดังได้วิสัชชนามาจบลงด้วยประการฉะนี้.

---

*โอ...อมิตาพุทธ! ทุกวันนี้พระพุทธศาสนายังมีเหลืออยู่ก็แต่พิธีกรรมนี้เท่านั้น ถึงแม้จะเป็นเรื่องโลกีย์ แต่ได้ช่วยปลดปล่อยชีวิตสัตว์ให้รอดตายได้จริงๆ คือชาวพุทธไม่ฆ่าสัตว์และยังไม่เสพชีวิตเนื้อสัตว์อีกด้วย จึงจะพ้นกรรมร่วมทั้งปวงมากแล...หยุดวันเกิดหรืองดวันพระบ้างเป็นยังไง? ถ้าได้บ้างคือจิตยังมีเชื้อมหาเมตตากรุณาธรรมบารมี หน้ากินเจวันเดียวหมูใน ก.ท. ตายลดน้อยลงไปตั้งเป็น 1000 ตัวต่อวัน แล้วสัตว์มีชีวิตอื่นๆ ใน 78 จังหวัดหลายร้อยอำเภอและต่างประเทศอีกรอดจากถูกฆ่าตายไปเท่าไร ?

โอ...อมิตาพุทธ! คำนี้แปลว่า "แสงสว่างไม่มีที่สิ้นสุด"

คำนำโดย "ธีรทาส" ผู้แปล

พระคัมภีร์คุณธรรมของมหาบุรุษ 8 ประการ

สมัยแผ่นดินราชวงศ์เอ้าหั่ง (จีน) ถ้าจะนับลงมาจนถึง พ.ศ. 2518 นี้ ประมาณได้ 1,400 ปีเศษ (เอ้าฮั่น) ได้มีพระภิกษุองค์หนึ่ง นามว่า "อังซี่เกา" (อ่านออกเสียงเป็นภาษาจีนแต้จิ๋วว่า อังซี่เกา) ซึ่งหลักฐานทางฝ่ายจีนจารึกเก็บเรื่องไว้ว่าท่านเป็นพระราชกุมารแห่งเจ้ากรุงเปอร์เซีย (สมัยโบราณโน้นคงจะรวมเป็นอินเดีย) ท่านได้นำ "พระสูตร" นี้จาริกเข้าไปเมืองจีน และได้ทำการแปลเก็บไว้เป็นภาษาจีน นานถึงสิบกว่าศตวรรษแล้ว พระสูตรเล่มนี้เดิมทีคงจะยาวมากกว่านี้ กาลเวลานานนับพัน ๆ ปี ได้ถ่ายทอดลงมาไม่รู้ว่ากี่ภาษา แล้วชาวจีนผู้จัดพิมพ์คงจะไปตัดเอาแต่ตัวแก่นหัวใจ 8 ประการ นิยมเอามาเขียนเป็นตัวอักษรจีนเล่นลายมือตวัดด้วยพู่กัน มีศิลปดูสวยงามดีมากไว้ตามฝาผนังโบสถ์วิหาร หรือภาพเขียนในผ้าบ้านอาบยางไม้เก็บได้ทนเป็นร้อย ๆ ปี แขวนไว้ตามบ้านเรือนก็มี พวกข้าพเจ้าได้สอบทานดูแล้วทั้ง 8 ข้อนี้ มีอยู่ใน "มหาสุญญตาสูตร" ลงกันได้ และยังตีคลุมกินความในหลักธรรมะ แนวทางดับทุกข์กายใจตามพระไตรปิฎกทั้งหินยานและมหายานไว้แทบจะหมดแล้ว จึงเชื่อว่าเป็น "พุทธพจน์ตรัสไว้จริงแล..."

ชาวพุทธจีนนิยมนำเอามาสวดซ้ำ ๆ กันเป็นมนต์มงคลโชคดีก็มี พวกที่นั่งหลับตาแล้วก็เพ่งฌานพิจารณาไปทั้ง 8 ข้อนี้ก็มี ถือ

เป็นอุดมคติของโพธิสัตว์ชาวพุทธก็มี เพราะว่า "อริยครูโบราณ" ท่านได้เคยกล่าวไว้ว่า เอาเพียงแค่ข้อที่ (1) ปุถุชนถ้าสนใจปฏิบัติตามนั้นบ้าง ถ้ายังมีชีวิตอยู่ก็จะเป็นสุขกายและเบาใจ ถ้าตายไปแล้ว ก็ยังไม่ตกนรกทันทีแล... (ไปเกิดในที่ดีก่อน)

โบราณท่านว่ามีอยู่สองพวก คือปุถุชนคนโลกีย์นั้น ถ้าทนพึ่งศึกษาธรรมะกันจริง ๆ แล้ว ก็พอที่จะเข้าใจ "ภาษาคน-ภาษาธรรมะ" ตี่แตกจะแยกความหมายในสูตรศาสตร์นั้นได้แล้วก็ยังมองเห็นตามไปว่าสรรพสิ่งทั้งหลายนั้น ไม่มีตัวตนอะไรที่ยั่งยืนนัก "โลกว่าง" ไม่สมควรยึดมั่นถือมั่นจริงจังจนเกินไปนัก (โรคประสาทจะกินตายก่อน) ถ้าทำได้มากเท่าไร ๆ ก็เบากายสุขใจมากเท่านั้นแล...* ชาวพุทธแบบนี้มีมากถึง 99% ทีเดียว (คือเห็นด้วย-โลกว่าง-แต่ยังทำตามนั้นไม่ได้ ต้องคอยจังหวะชีวิตก่อน)

ส่วนอีกพวกหนึ่งได้บรรลุธรรมชาติ รู้แจ้งธาตุแท้ของโลกจริง มองเห็นทั้งนอกกายและในกายใจว่างจริง ๆ จิตก็ว่างตามนั้นจริง ๆ เข้าถึงความว่างนั้นจริง ๆ เป็นแวบ ๆ คือ "ตทังค-นิพพาน" นิพพานน้อย ๆ เป็นสุขเบากายใจ ถึงจุดเย็นสงบมาก "ปัจจัตตัง" เขาว่าปุถุชนนั้นถ้าสนใจจริง ๆ อาจจะทำได้เป็นพัก ๆ ถ้าเป็น "พระอริยเจ้า" แล้ว ทำได้ตามที่ตน

*คือทำต้องทำคิดต้องคิด-แต่อย่าเอามาบ้า-หลงเมาในสิ่งนั้น ๆ มากจนเกินตัวเราไปนัก ต้องรู้จักปล่อยวางไว้ในตัวด้วย จึงจะปลอดภัยจากโรคอารมณ์ร้าย ๆ ได้มากที่สุดแล้ว "โลกว่าง"

ต้องการ ถ้าภาษาธรรมะว่าเข้าอยู่ใน "สุญตาวิหารธรรม" แล...สาธุ (คือเปลี่ยนภูมิจิต-กลับชาติทางธรรม)

ข้าพเจ้า "ธีรทาส" ถ้าไม่พบพระสูตรสั้น ๆ นี้แล้ว คงจะหยุดพิมพ์หนังสือธรรมแจกทานไปแล้ว จึงได้พยายามแปลแกะความออกมาเป็นภาษาไทยเท่าที่ปัญญาของศิษย์โง่ ๆ จะทำไปได้พิมพ์แจกท่านไป เพื่อจะเป็นคุณประโยชน์แก่ชาวพุทธไทยสืบไปบ้าง สาธุ! (ถ้าเอาบุญนานเท่าจีนเล่มนี้ก็มีอายุยืนเป็นพันปี)

แล้วควรทราบคำว่า "ตรัสรู้" นั้นภาษาไทยใช้เฉพาะพระ-พุทธเจ้า แต่ภาษาจีน "ตรัสรู้" ใช้ได้ทั่วไปแล...

แล้วต้นฉบับพระสูตรนี้ "คุณธรรมของมหาบุรุษ 8 ประการ" เล่มนี้ที่เป็นภาษาจีนได้ใส่ขอบตั้งอยู่ใน "**โรงมหรสพทางวิญญาณ ณ สวนโมกขพลาราม**" วัดธารน้ำไหล สถานี อ. ไชยา (คือวัดท่านเจ้าคุณพุทธทาสภิกขุ-ไชยา)

ข้าพเจ้าขอสงวนลิขสิทธิ์หนังสือที่มีชื่อ "ธีรทาส" หรือ "ธ. ธีรทาส." ทุก ๆ เล่มตามกฎหมายแล้วป้องกันเฟ้อ เพราะเกิดมีคนทำผิดอุดมคติต่าง ๆ ผิดแบบของข้าพเจ้าหลายเรื่อง ขอร้องว่าการพิมพ์หนังสือธรรมะจงใช้ตัวพิมพ์ฝรั่งเศสคือตัวโต ๆ แบบนี้คนหนุ่มคนแก่อ่านได้ง่ายชัดเจนดี ยิ่งตัวโต ๆ ได้เท่าไรยิ่งจะเกิดบุญประโยชน์แก่เขาไปเท่านั้นแล... (ไม่ใช่แจกแล้วให้เขาไปชั่งเป็นกิโลหรือพับถุงขาย เป็นบาปไป)

佛說八大人覺經

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ตรัส คุณธรรมของมหาบุรุษ 8 ประการ

แปลโดย "ธีรทาส"

การที่จะเป็นสาวก ของตถาคตนั้น[1] พึงสมควรตั้งจิตทุกวันคืน ทำการสวดมนต์ภาวนาระลึกถึง "คุณธรรมของมหาบุรุษ 8 ประการ" (ความตรัสรู้ของมหาบุรุษ 8 ประการ) อย่างน้อยู่ในจิตใจเสมอ ๆ

คุณธรรมประการที่ 1 พึงสำนึกตัวให้รู้แจ้ง (วิปัสสนาปัญญา) ว่าโลกนี้ไม่เที่ยง ชาติและพื้นปฐพีนี้มีแต่ภัยอันตราย เป็นผุยเป็นผงดังธุลีต่าง ๆ มหาภูตรูปทั้ง 4 เป็นทุกข์และว่างขันธ์ 5 เป็นอนัตตา และสุญตา มันเกิดดับเปลี่ยนแปลงไปพลิกพิกลเป็นมายาไม่มีแก่นสาร โลกียชนจิตเป็นสมฎฐานมากไปในทางแห่งบาป แล้วรูปกายก็เป็นที่รวมมั่วสุมของกรรมแห่งความเศร้าหมอง จงทำวิปัสสนาญาณพิจารณาให้เห็นแจ้งอย่างนี้ แล้วก็จะเริ่มออกจากทางแห่งการเกิดและตายแล ...

คุณธรรมประการที่ 2 พึงสำนึกตัวให้รู้และเข้าใจไว้ว่า การมักมากในกามตัณหาคือทุกข์ การเกิดและตายคือความตรากตรำ

---

1. ตถาคตคือ ตถตา, แปลความว่าเป็นไปเช่นนั้น เป็นมาอย่างนั้น ธรรมชาติเดิมอย่างนั้น คือ "ตถตา" ผู้แปล

ทนทุกข์ทรมานในสังสารวัฏ อย่างนี้ย่อมเกิดมาจากความโลภมาก ในกามตัณหาทั้งหลายเป็นเหตุ ถ้ากามตัณหาลดน้อยลงไปก็จะไม่วุ่นวาย แล้วกายใจก็จะสงบสุขสบายแล...

คุณธรรมประการที่ 3 พึงสำนึกตัวให้รู้และเข้าใจไว้ว่า โลกียชนนั้น จิตมีความโลภมากไม่รู้จักคำว่าพอกันที มีแต่การวิงวอนกราบไหว้มาก ๆ การขอร้องปรารถนาอยากจะให้ได้สิ่งต่าง ๆ นานาประการ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการเพิ่มพูนโทษบาปกรรมเท่านั้น ผู้ที่บำเพ็ญโพธิสัตว์บารมีแล้วย่อมจะไม่กระทำเช่นนั้น แต่ต้องระลึกถึงความสันโดษเสมอ ๆ ถึงแม้จะยากจนก็ต้องอยู่ในความสงบเพื่อบำเพ็ญธรรม แล้วก็มุ่งหมายแต่ในการใช้ปัญญา เพื่อการงานช่วยโปรดสัตว์ต่างๆ แล...

คุณธรรมประการที่ 4 พึงสำนึกตัวให้รู้และเข้าใจไว้ว่า ความเกียจคร้านในการสร้างสรรค์คุณธรรมความดีนั้น คือความเสื่อมตกต่ำ เราจะต้องพากเพียรเดินในทางสร้างสรรค์คุณธรรมความดีไว้เป็นเนืองนิตย์ มุ่งมั่นแต่การพังทลายกิเลส ๆ และการเกิดของบาปกรรมต่างๆ และบำราบมารทั้ง 4 ให้หลุดพ้นออกจากแดนที่มืด (อวิชชา) และนรกแล...

คุณธรรมประการที่ 5 พึงสำนึกตัวให้รู้แจ้งไว้ว่า ความหลง (โมหะ) นั้นก็คือการเกิดและตาย ผู้ที่บำเพ็ญโพธิสัตว์บารมีแล้ว

จะต้องมีสติระลึกไว้เสมอ ๆ ว่าเราต้องหมั่นในการศึกษาหลักธรรมให้รู้กว้างขวาง และการฟังธรรมวินัยให้มาก ๆ จะได้เพิ่มพูนสติปัญญา จะได้มีปฏิภาณไหวพริบสำหรับในการแก้และตอบปัญหาธรรมต่าง ๆ จะได้สร้างสมบารมีการเป็นครูบาสอนสรรพสัตว์ ให้ได้บรรลุถึงมหาความสุข คือนิพพานแล...

คุณธรรมประการที่ 6 พึงสำนึกตัวให้รู้และเข้าใจไว้ว่า ความทุกข์ยากจนขัดสนของโลกียชนนั้น ถ้ามีอยู่ที่ไหนกันมาก ๆ เข้าแล้ว จะทำให้เกิดความเคียดแค้นชิงชังกันได้ง่าย ๆ แล้วก็มักจะชอบติเตียนนินทาโทษกันต่าง ๆ นานา แล้วการกระทำอะไรก็มักจะชักจูงกันไปในทางที่ชั่ว ซึ่งเป็นเหตุปัจจัยแห่งบาปกรรม พระ-โพธิสัตว์อันแท้จริงแล้ว การบำเพ็ญทานบารมี ย่อมจะไม่มีจิตคิดแบ่งแยกชนชั้นวรรณะสูงหรือต่ำ และความเป็นศัตรูหรือความเป็นญาติมิตรเหล่านั้นเลย คือจะให้ทานเสมอภาคเท่ากัน และถ้าพบศัตรูก็จะไม่ไประลึกคิดถึงเรื่องความที่เคยจองเวรหรือพยาบาทกรรมเก่า ๆ อีก และก็จะไม่มีจิตใจที่คิดชิงชังรังเกียจกัน ถึงแม้ว่าผู้นั้นยังประพฤติทางบาปกรรมอยู่ก็ตามแล...

คุณธรรมประการที่ 7 พึงสำนึกตัวให้รู้แจ้งไว้ว่า กามคุณ 5 นั้น ถ้าหลงไหลมากเกินขอบเขตไปแล้ว คือวิสัยของโลกียชน (ไม่ใช่มหาบุรุษ) ถึงแม้เราจะยังอยู่ในเพศคฤหัสถ์ ก็ต้องพยายาม

ไม่ให้จิตย้อมติดในโลกียสุขจนมากเกินไปนัก จะเป็นโทษภัย เราต้องระลึกถึงเสมอ ๆ ว่าวันหนึ่งเราจะต้องครองจีวร 3 ผืน และบาตร :เครื่องอัฐบริขาร มีอุดมคติมุ่งคิดจะออกบรรพชา เพื่อบำเพ็ญธรรมบริสุทธิ์ ให้พรหมจรรย์สูงยิ่ง ๆ ขึ้นไป มีความเมตตากรุณาธรรมต่อสรรพสัตว์ทั้งปวงแล...

คุณธรรมประการที่ 8 พึงสำนึกตัวให้รู้และเข้าใจไว้ว่า การเกิดและตายในสังสารวัฏนั้น เหมือนดั่งอยู่ในกองเพลิงที่กำลังลุกไหม้ เป็นทุกข์รบกวนทรมานกายใจอันไม่มีประมาณแลจำกัด จงตั้งปณิธานต่อมหายานจิต (คือโพธิจิต-พุทธภูมิ) เพื่อในการงานโปรดอนุเคราะห์สัตว์โลก เราจะต้องมีจิตใจยินดีเสียสละ และการยอมรับทุกข์ภัยความยากแค้นอันมากมายแทนสรรพสัตว์ได้ เพื่อที่จะมุ่งในประโยชน์ส่วนใหญ่ไว้ให้แก่สัตว์ทั้งหลาย ได้เข้าถึงภาวะที่สุดแห่งมหาความสุขสงบนิพพานแล...

เรื่องคุณธรรมทั้ง 8 ประการดังที่ได้กล่าวมานี้ เป็นหลักธรรมที่ต้องกำหนดให้รู้แจ้งของ พระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ และมหาบุรุษทั้งหลาย ต้องมีความเจริญก้าวหน้าในการที่จะเจริญคุณธรรมทางนี้ หมั่นอบรมบ่มบัญญาให้มีเมตตากรุณาธรรมทางนี้ ถ้าอาศัยธรรมนาวาแนวนี้จนข้ามถึงฝั่งนิพพานได้แล้ว บุคคลนั้นจะต้องมีจิตใจยินดี ในการย้อนกลับมาสู่สังสารวัฏแห่งการเกิดและตายกันอีก เพื่อมุ่งจิตหาวิธีการช่วยโปรดสัตว์ให้หลุดพ้นไปอีกด้วย (ไม่ใช่ใจแคบคิดเอาแต่ตนเองรอดไปเพียงแต่ผู้เดียว) โดยใช้หลักคุณ-

---

ธรรมทั้ง 8 ประการดังที่กล่าวมาแล้วนั้น นำออกไปเที่ยวประกาศสั่งสอน แนะนำมรรควิธีนี้ให้แก่สัตว์โลกทั้งปวง ให้สัตว์โลกได้รู้แจ้งถึงความเกิดและความตายนั้นคือทุกข์ ต้องมีสติรีบด่วนในการละหนีจากเบญจกามคุณ มุ่งแต่การบำเพ็ญเพียรทางจิตสู่อริยธรรม หากพุทธบุตรทั้งหลายมีการตั้งจิตสวดภาวนาท่องบ่นระลึกถึงคุณธรรมทั้ง 8 ประการอย่างนี้ไว้ในจิตใจเสมอ ๆ แล้วไซร้ ย่อมจะทำลายเสียซึ่งห่วงโซ่แห่งการเกิดของอกุศลจิต การเกิดของบาปกรรมอันไม่มีประมาณและจำกัด แล้วจะได้มีโอกาสสร้างสมเพิ่มพูนบุญกุศลบารมีเจริญก้าวหน้าไปในทางที่จะบรรลุ "พระโพธิญาณ" อย่างน้อยที่สุดก็จะได้ย่นย่อทางที่จะเข้าสู่ความรู้แจ้งในสัจธรรมที่แท้จริงได้เร็วขึ้นมาก แล้วก็คงจะไม่มีปัญหานั่นคือการทำลายกรรมกงแห่งการเกิดและตาย แล้วก็จะได้สถิตอยู่ในแดนสงบสันติสุขแห่งนิพพานแล ...

เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้

มรรคมีองค์ 8

(1) สัมมาทิฏฐิ ปัญญาอันเห็นชอบในธรรม คือเห็นอริยสัจ 4 (มี ทุกข์–สมุทัย–นิโรธ–มรรค)

(2) สัมมาสังกัปปะ ดำริชอบ (คือ ดำริจะออกจากกาม 1. ดำริในอันไม่พยาบาท 1. ดำริในอันไม่เบียดเบียน 1.)

(3) สัมมาวาจา เจรจาชอบ คือเว้นจากวจีทุจริต 4. (ไม่พูดเท็จ 1. ไม่พูดส่อเสียด 1. ไม่พูดคำหยาบ 1. ไม่พูดเพ้อเจ้อ 1.)

(4) สัมมากัมมันตะ ทำการงานชอบ คือเว้นจากกายทุจริต 3 (ไม่ฆ่าสัตว์ 1. ไม่ลักฉ้อ 1. ไม่ประพฤติผิดในกาม 1.)

(5) สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีวิตชอบ คือเว้นจากการเลี้ยงชีวิตโดยทางที่ผิด. (คือผิดศีล 5)

(6) สัมมาวายามะ เพียรชอบ คือเพียรในที่ 4 สถาน (เพียรระวังไม่ให้บาปเกิดขึ้นในสันดาน 1. เพียรละบาปที่เกิดขึ้นแล้ว 1. เพียรให้กุศลเกิดขึ้นในสันดาน 1. เพียรรักษากุศลที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อม 1. (คือ ความเพียร 4 อย่างนี้เป็นความเพียรชอบสมควรประกอบให้มีในตน.)

(7) สัมมาสติ ระลึกชอบ คือระลึกในสติปัฏฐาน 4 (กายานุปัสสนา. เวทนานุปัสสนา. จิตตานุปัสสนา. ธัมมานุปัสสนา.)

(8) สัมมาสมาธิ ตั้งใจไว้ชอบ คือเจริญฌานทั้ง 4 (ปฐมฌาน. ทุติยฌาน. ตติยฌาน. จตุตถฌาน.)

---

*ท่านผู้อ่านโปรดทราบ มรรคมีองค์ 8 (หรือ 8 ข้อนี้) ถ้าใครทำได้บรรลุถึงแล้วเป็นพระอรหันต์เชียวนา... ปุถุชนเรา 8 ข้อนี้เอามาสอบดูจิตใจเสมอ ๆ ก็บุญมากแล้ว "ธีรทาส"

ลักษณะตัดสินธรรมวินัย 8 ประการ

(๑) ธรรมเหล่าใดเป็นไปเพื่อความกำหนัดย้อมใจ
(๒) เป็นไปเพื่อความประกอบทุกข์
(๓) เป็นไปเพื่อสะสมกองกิเลส ฯ
(๔) เป็นไปเพื่อความอยากใหญ่
(5) เป็นไปเพื่อความไม่สันโดษไม่ยินดีด้วยของมีอยู่ คือมีนี่แล้วก็อยากได้นั่นอีก. (สมัยนี้เรียกโลภเกินฐานะตนไป)
(๖) เป็นไปเพื่อความคลุกคลีด้วยหมู่คณะ(ไม่สนใจศึกษาธรรมะ)
(7) เป็นไปเพื่อความเกียจคร้าน
(๘) เป็นไปเพื่อความเลี้ยงยาก (ติดในเบญจกามคุณมากเกินไป)

ธรรมทั้ง 8 ประการ ที่กล่าวมาแล้วนี้พุทธสาวกพึงรู้ไว้ว่า ไม่ใช่ธรรม ไม่ใช่วินัย ไม่ใช่คำสั่งสอน ของ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า.

ถ้าเป็นธรรม ถ้าเป็นวินัย ถ้าเป็นคำสั่งสอนของพระศาสดาแท้จริงแล้ว ดังนี้ :–

(๑) ธรรมเหล่าใดเป็นไปเพื่อความคลายกำหนัด
(๒) เป็นไปเพื่อความปราศจากทุกข์
(๓) เป็นไปเพื่อความไม่สะสมกองกิเลส ฯ
(๔) เป็นไปเพื่อความอยากอันน้อย (ไม่โลภมากจนเกินตัวไป)
(5) เป็นไปเพื่อความสันโดษยินดีด้วยของมีอยู่ (ยินดีสิ่งที่ตนมีตนได้–ไม่ใช่ขี้เกียจ)
(๖) เป็นไปเพื่อความสงัดจากหมู่คณะ (มุ่งทางวิปัสสนาธุระ)

(7) เป็นไปเพื่อความเพียร (ละจากกิเลสตัณหาอุปาทาน)
(8) เป็นไปเพื่อความเลี้ยงง่าย*

ธรรมทั้ง 8 ประการ หลังนี้ พึงรู้ไว้ว่า เป็นธรรม เป็นวินัย เป็นคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า.

โลกธรรม 8

ธรรมที่ครอบงำสัตว์โลกอยู่ และสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามธรรมนั้น เรียกว่าโลกธรรม. โลกธรรมนั้นมี 8 อย่างคือ :-

(1) มีลาภ (2) ไม่มีลาภ (3) มียศ (4) ไม่มียศ (5) นินทา (6) สรรเสริญ (7) สุข (8) ทุกข์

ในโลกธรรม ๘ ประการนี้ อย่างใดอย่างหนึ่งถ้าเกิดขึ้น ควรพิจารณาว่าสิ่งนี้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ก็แต่ว่ามันไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นของธรรมดา ๆ ความรู้ตามที่เป็นจริงอย่างนี้ ระวังอย่าให้มันครอบงำจิตได้ คืออย่ายินดีในส่วนที่ปรารถนา อย่ายินร้ายในส่วนที่ไม่ปรารถนา ถ้าฝึกหัดทำจิตใจว่างได้อย่างนี้แทบจะไม่ต้องไปถือศีลบวชพระ บวชชี จะเป็นสุขกายเบาใจทันตาเห็นมากแล...

---

*มีชีวิตความเป็นอยู่เดินสายกลางง่าย ๆ ไม่เบียดเบียนสัตว์โลกมากมายนัก ถือศีล ๕ ถ้าจะปฏิบัติจริงต้องถือมังสวิรัติไม่กินเนื้อสัตว์ด้วย "ธีรทาส"

อบายมุข 4 (คือเหตุเครื่องฉิบหาย 4 อย่าง)

(๑) ความเป็นนักเลงหญิง. (๒) ความเป็นนักเลงสุรา.
(๓) ความเป็นนักเลงเล่นการพนัน (๔) ความคบคนชั่วเป็นมิตร.
(โทษ ๔ ประการนี้ ไม่ควรประกอบ)

ดื่มน้ำเมา มีโทษ 6 อย่าง

(๑) เสียทรัพย์. (๒) ก่อการทะเลาะวิวาท. (๓) เกิดโรค.
(๔) ต้องติเตียน. (๕) ไม่รู้จักอาย. (๖) ทอนกำลังปัญญา.

เที่ยวกลางคืน มีโทษ 6 อย่าง

(๑) ชื่อว่าไม่รักษาตัว. (๒) ชื่อว่าไม่รักษาลูกเมีย.
(๓) ชื่อว่าไม่รักษาทรัพย์สมบัติ (๔) เป็นที่ระแวงของคนทั้งหลาย.
(๕) มักถูกใส่ความ. (๖) ได้ความลำบากมาก.

เล่นการพนัน มีโทษ 6 อย่าง

(๑) เมื่อชนะย่อมก่อเวร. (๒) เมื่อแพ้ย่อมเสียดายทรัพย์ที่เสียไป.
(๓) ทรัพย์ย่อมฉิบหาย. (๔) ไม่มีใครเชื่อถือถ้อยคำ.
(๕) เป็นที่หมิ่นประมาทของเพื่อน (๖) ไม่มีใครประสงค์จะแต่งงานด้วย

โอ... ถ้าคนดีจริงแล้วต้องมีสติคิดหนีจากสิ่งที่กล่าวถึงโทษเหล่านี้ ถ้าจะเป็นครูบาสอนคนอื่น ๆ ตนเองต้องเลิกก่อน คือ "วิปัสสนาลืมตา" แล... สาธุ!

คุณธรรม 8 ประการ ของ "ขงจื๊อ"

(1) 孝 เฮ้า. จะเป็นมนุษย์ต้องมี "เฮ้า" คือความกตัญญูกตเวทิคุณ.

(2) 悌 ตี๋. จะเป็นมนุษย์ต้องมี "ตี๋" คือความเคารพรักใคร่และปรองดองระหว่างญาติมิตรพี่น้อง.

(3) 忠 ตง. จะเป็นมนุษย์ต้องมี "ตง" คือความซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อพระเจ้าแผ่นดิน. (หรือผู้ปกครอง)

(4) 信 สิ่ง. จะเป็นมนุษย์ต้องมี "สิ่ง" คือความ–สัจจวาจา.

(5) 禮 โล้ย. จะเป็นมนุษย์ต้องมี "โล้ย" คือความมีมารยาท.

(6) 義 หงี. จะเป็นมนุษย์ต้องมี "หงี" คือความซื่อตรง สุจริตใจต่อหน้าที่.

(7) 廉 เนี้ยม. จะเป็นมนุษย์ต้องมี "เนี้ยม" คือความบริสุทธิ์ (กายและใจ)

(8) 恥 ชี้. จะเป็นมนุษย์ต้องมี "ชี้" คือมีหิริโอตตัปปะ (ความละอายใจ–ความละอายบาป–ความเกรงกลัวการทำบาป.)

หลักธรรมคำสอนของท่านปราชญ์เอกจีน "ขงจื้อ" นี้ ยังมีอีกมากมาย แต่ที่ได้ผลและมีอิทธิพลสามารถแทรกซึมสิงไว้ในดวงจิตของวิญญูชนจีนโบราณมานับพันปี ก็คือ "คุณธรรม 8 ประการ" ของศาสนา "ขงจื้อ" นี่เอง. (เป็นเพียงโลกียธรรม)

แล้วยังไม่มีนักปราชญ์ชาติใดเลย ที่พระเจ้าแผ่นดินยอมเคารพแทบทุกสมัยอมตะตลอดมาสองพันกว่าปีได้อย่างนี้ "ฮ่องเต้จีน" แทบทุกราชวงศ์เอา "ขงจื้อ"

ท่านอยากรู้จักนักปราชญ์จีน มีปรัชญาอย่างไร? ไปซื้อหนังสือชุด "บ่อเกิดลัทธิประเพณีของจีน" (ต้องเวลาราชการเปิดทำงาน) จ.ม. ส่งที่ ราชบัณฑิตสถาน ย้ายไปอยู่ในพระบรมมหาราชวังสนามหลวง กทม. (และยังมีชุดอินเดีย...ญี่ปุ่น.) มีเรื่องเซ็นต่าง ๆ อยู่ในนั้นมากด้วย

(...ชุดนี้แปลจากต้นฉบับของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย)

หรือ จ.ม. สอบถามเจ้าหน้าที่แผนกการเงินเขาก่อน. ว่ายังมีเหลืออยู่หรือเปล่า? แล้วราคาเล่มละเท่าไร? ราคากระดาษขึ้นไปทุกปี. ไม่มีแจกทาน อย่าขอกันมาเลย (บอกทางให้ติดต่อ จ.ม. ได้เอง ที่ราชบัณฑิตสถาน กทม. เขาส่งให้ทาง ป.ณ. ได้แล้ว)

---

1 ถ้า "คุณธรรมของมหาบุรุษ 8 ประการ" เป็นของศาสนาพุทธ ชื่อคล้าย ๆ กันมาก. (เป็นโลกียธรรมและโลกุตรธรรม)

สวดมนต์บูชา พระกวนอิมมหาโพธิสัตว์

คาถาเจ้าแม่กวนอิม-พระเมตตากรุณา

(บูชาพระบัวเข็ม)

สวดออกเสียงเป็นภาษาจีนแต้จิ๋ว ดังต่อไปนี้ ;–

"เปะอี–กวนอิมไต้สือเล้งก้ำซิ้งจิ๋ว. นำโมไต้ชื้อไต้ปุย กี่วโขว้กี่วหนั่ง ก้วงไต้เล้งก้ำ กวนซี่อิมไต้พู่สัก. นำโมฮุก นำโมฮวบ นำโมเจ็ง นำโมกี่วโขว้กี่วหนั่ง กวนซี่อิม ไต้พู่สัก. ทันจีตอ งาง แคลาฮวดตอ แคลาฮวดตอ. แคฮอฮวดตอ. ลาแคฮวดตอ. ลาแคฮวดตอ. ซอผ่อฮอ. เหียงล่อซิ้ง. ตี่ล่อซิ้ง. นั้งลี่หนั่ง หนั่งลี่ซิง เจ๊กเฉียกไจ เอียงฮ่วยอุ่ยติ้ง. ม่อฮอปวดเย้ปอล่อมิก."

โปรดทราบ เวลาก่อนนอน สวดมนต์พระคาถาของเจ้าแม่กวนอิม ๆ นี้แล้ว จะโชคดี ถือศีลกินเจ ถือมังสวิรัติ วันเกิดหรือวันพระบ้าง ถือศีล 5 ศีล 8 เคร่งครัดจริง ๆ จะเกิดผลสมาธิจิตดีมาก นำความเจริญสุขกายใจ จิตว่างพ้นภัยทั้งปวงแล... สาธุ !

---

*ต้นฉบับคาถาเจ้าแม่กวนอิมเป็นภาษาจีน หลวงจีนเย็นบุญภิกขุ. นำมาจากพระไตรปิฎกอยู่หน้าต่อไป (อย่าฉีกไปเป็นบาป) จ.ม.ขอได้ฟรี ๆ ให้ทั้งเล่มเลย

白衣觀音大士靈感神咒

南無大慈大悲救苦救難廣大靈感觀世音大菩薩

南無佛 南無法 南無僧 南無救苦救難觀世音菩薩 怛只哆 唵 伽囉伐哆 伽囉伐哆 伽訶伐哆 囉伽伐哆 囉伽伐哆 娑婆訶

天羅神 地羅神 人離難 難離身 一切災殃化為塵 摩訶般若波羅蜜

1　佛化的家庭，應該持素

纔有慈悲愛護一切衆生的心，持素受五戒的人，男可娶，女可嫁，無論一切蔬菜均可以吃。

1 ทสู่ — คือการกินแต่พืชผักผลไม้ทุกชนิด ถือเพียงแค่ศีล ๕ จีนเรียกว่า (โหงวก่าย) งดการเสพเนื้อสัตว์ถือมังสวิรัติ ชายหญิงแต่งงานได้ ศีล ๕ ไม่ได้ห้ามมีลูกมีเมียเลย ครอบครัวชาวพุทธที่แท้จริงนั้นสมควรถือมังสวิรัติเพื่อได้สร้างเมตตากรุณาธรรมบารมีต่อชีวิตสรรพสัตว์ร่วมโลกเกิดแก่เจ็บตายของเราด้วย

2　持齋，是八關齋戒，這是

在家居士極則最高的戒，持戒的人，過午不食，男不可娶，女不可嫁，過着清淨的生活。

2 ทเจ — คือการกินแต่พืชผักผลไม้ต่าง ๆ ถือศีล ๘ อุโบสถศีล จีนเรียกว่า (โป๋ยกวงเจก่าย) ชายหญิงห้ามแต่งงาน และยังห้ามกินข้าวเย็นอีกด้วย อย่างนี้ถึงจะเรียกว่ากินเจแท้ เวลานี้ชาวจีนแทบจะไม่มีแล้ว มีแต่ขัดข้าวเย็นกันทุกโรงเจเลย

รายนามผู้ร่วมบริจาคทรัพย์จัดพิมพ์หนังสือ

คุณสุชาติ-คุณสุจิตรา ปัญจพัฒนศิริ ประธานสร้างวิหาร (ร้านเอ็กเฮง)

คุณมานพ (แกะ) เพิ่มพูล (ร่างองค์พ่อตากสิน)

คุณแม่ทัศนีย์ ธัญญะเจริญ แสงจันทร์ไดนาโม (เสด็จพ่อพระศิวะ)

คุณอุษา ทรัพย์วิลัย-คุณกรรณิการ์ บุญมาก	10,000	บาท
คุณพ่อสมภาร-คุณอนิรุตต์ (บุตร) กล้าสาริกรรม	3,000	บาท
อุทิศให้คุณแม่บำรุง กล้าสาริกรรม		
คุณครูเอ	1,000	บาท
คุณรมิตา เต็มเต๊ะ	500	บาท
คุณจำเนียร-คุณชูศรี-คุณชนินทร์ กรีมิน	300	บาท
จอ.อนุสร-คุณวัชรี-ด.ช.กันตภณ นิพันธ์ประศาสน์	300	บาท
คุณประจักษ์ กันทวัน	300	บาท
อุทิศให้บิดา-มารดา-ครูบาอาจารย์-เจ้ากรรมนายเวร		
คุณเพ็ญนภา วรายุ	300	บาท
อุทิศให้คุณศรีนวล จันทราเจริญ-ครูบาอาจารย์ และเจ้ากรรมนายเวร		
คุณอนุพล วรายุ	300	บาท
อุทิศให้คุณพิพัฒน์ สิงห์วู่ และเจ้ากรรมนายเวร		
คุณณัฐวัตร วรายุ	300	บาท
อุทิศให้คุณอนุพงษ์ อุปโยคิน และเจ้ากรรมนายเวร-ครูบาอาจารย์		
ร.ต.ท.อดิศักดิ์ วรายุ	300	บาท
อุทิศให้ตระกูล "วรายุ" และเจ้ากรรมนายเวร		
คุณผาด กลิ่นอยู่	300	บาท
คุณวัลลภา นุ้ยภิรมย์	300	บาท
คุณสุปัญญา กิ่งแก้ว และภรรยา	300	บาท
คุณสหัส ฉันทะกูล	300	บาท
อุทิศให้คุณพ่อบรรหาร-คุณแม่สม ฉันทะกูล		
คุณโกสุม คำเขียน	200	บาท

นักศึกษา ปวส.2/1 (อาหาร)	181 บาท
วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์ ปี 53	
ด.ญ.กฤชญา อาภรณ์หิรัญยรัศ	180 บาท
คุณสมเจตน์-คุณลัดดา-ด.ช.อดิศร-ด.ญ.อภิสรา เอื้อไพศาล	150 บาท
คุณบุญชอบ สักดำ	100 บาท
คุณสุชาติ-คุณบุญปลูก-คุณสายชล-คุณสัญชัย งามเนตร	100 บาท
คุณพฤทธิ์ จุฬพันธ์ทอง	100 บาท
คุณปฏิญญา นิธิสมบัติ	100 บาท
คุณเกียรติศักดิ์ เหล่าวชิรวงศ์ และครอบครัว	100 บาท
คุณจุฑามาศ พุ่มทอง และครอบครัว	100 บาท
คุณทองภูมิ กุลสงฆ์	100 บาท
คุณมูล-คุณฉลวย ทรัพย์วิลัย	100 บาท
คุณนิสา สมภาร	100 บาท
คุณแม่สำอางค์ สินสมุทร์	100 บาท
คุณณรงค์-คุณเสาวลักษณ์ เหล่าอินทร์	90 บาท
ครอบครัวสนธิรักษ์	90 บาท
ครอบครัวจงวิเนธศานต์	90 บาท
คุณประทีป เลิศชัยสุวรรณ คุณสวรรยา เลิศชัยสุวรรณ คุณรัตนา เลิศชัยสุวรรณ คุณวีรวุฒิ เลิศชัยสุวรรณ ด.ช.ศิวัช เมืองสุวรรณ์	2,100 บาท
คุณเสน่ห์ อ้นโต คุณสว่าง อ้นโต คุณสุวิทย์ อ้นโต คุณวาสนา อ้นโต คุณปทุมวดี เรืองพิศาล	800 บาท

คุณสมศักดิ์ นิธิสมบัติ
คุณอริยา นิธิสมบัติ
คุณศลิษา นิธิสมบัติ
คุณปฏิญญา นิธิสมบัติ
คุณนิศากร เย็นใจมา
คุณพิสิฐ เย็นใจมา
ด.ญ.นภัสสรณ์ เย็นใจมา
500 บาท

คุณวิรัช พรหมพิทยาจารย์
คุณวิชัย พรหมพิทยาจารย์
คุณนัฐศศิ พรหมพิทยาจารย์
คุณส้มลิ้ม สายโท
คุณศุจิรัตน์ โสภณ
500 บาท

คุณกมล-คุณธัญญรัตน์-ด.ช.คณุตม์-
ด.ช.กณิศ ทรัพย์วิลัย-คุณสมรัตน์ ขำประเสริฐ
400 บาท

คุณกัณญาภัศ ชะรัดรัมย์
คุณศรีสุข ชะรัดรัมย์
จ.ส.อ.ประเวศ ชะรัดรัมย์
200 บาท

ด.ญ.เนตรอักษร วิมลศิริสุวรรณ
คุณชัยยุทธ-คุณชุติมา วีระเดชะ
100 บาท

คุณปิยะมาศ เกษชนก และครอบครัว
คุณสุรัตน์ โม้อุ้ย และครอบครัว
คุณวารุจี นาคแก้วเทศ และครอบครัว
100 บาท

คุณสมศักดิ์ ธูปโชติ
คุณบุญมี ธูปโชติ
คุณทัศนีย์ ธูปโชติ
100 บาท

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ยิ่งเจริญการพิมพ์ (สะพานใหม่) โทร. ๐-๒๕๒๑-๒๐๑๘, ๐-๒๙๗๒-๓๙๘๓

เทศกาลถือศีลกินเจ

วิหารแดนสุขาวดี

พระอมิตาภะ พุทธเจ้า

วัดราษฎร์สามัคคีธรรม (ดอนเปร็ง)

หมู่ 1 ต.หนองยาว อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์

โทร. 056-286103 มือถือ. 089-5665222, 083-8705097